

TE MAU PÛ OHIPA UTUAFARE NA TE FEIA MO'A I TE MAU MAHANA HOPEA NEI

FAANAHORAA NO TE FAAORARAA I TE FEIA TEI ROOHIA I TE FAATÎTÎRAA

Hoê Arata'i no te Faaoraraa i Te Feia Tei Roohia i Te Faatîtîraa

Na roto i te patururaa a
te feia faatere o te Ekalesia
e te a'oraa a te feia aravihi,
ua papa'ihia teie buka
arata'i e te feia tei mauui
i te Faatîtîraa e tei ite i te
semeio o te faaoraraa na roto
i te Taraehara a Iesu Mesia

FAANAHORAA NO TE
FAAORARAA I TE FEIA
TEI ROOHIA I TE FAATÎTÎRAA

Hoê Arata‘i no te
Faaoraraa i Te Feia
Tei Roohia i Te Faatîtîraa

Faaineinehia na
Te LDS Family Services
(Te mau Pû Ohipa Utuafare na te Feia Mo‘a i te Mau Mahana Hopea nei)
Nene‘ihia na
Te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo‘a i te mau Mahana Hopea nei
Salt Lake City, Utah

Ua iritihia mai te Faanahoraa no te Faaoraraa i Te Feia tei Roohia i te Faatitiraa a te LDS Family Services (Te mau Pû Ohipa Utuafare na te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei) mai roto mai i na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti matamua a te Alcoholics Anonymous World Services, Inc (te Taiete a te mau Pû Ohiparaa no te Ao nei no te Feia Inu Ava Ite-ore-hia), ia au i te tereraa o te mau haapiiraa tumu, te mau parau tumu, e te mau ti'aturiraa a te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei. Ua tapurahia i raro nei na Taahiraa matamua Hoê Ahuru Ma Piti, area na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti mai te au i tei faaohipahia i roto i teie faanahoraa, e itehia ia te reira i te api iv.

Ua nene'i-faahou-hia na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti, i raro a'e i te parau faati'a a te Alcoholics Anonymous World Services, Inc. (A.A.W.S.) (te Taiete a te mau Pû Ohiparaa no te Ao nei no te Feia Inu Ava Ite-ore-hia). Teie parau faati'a no te nene'i-faahou-raa e te faaauraa i na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti, e ere ia te auraa e ua hi'opo'a faahou e aore râ ua farii te A.A.W.S. i te mau parau i tuatapapahia i roto i teie buka, e aore râ, ua titauhia te fariiraa a te A.A.W.S. i te mau mana'o i faaithehia i roto. Ua riro te A.A. (Taata Inu Ava Ite-ore-hia) ei faanahoraa no te faaoraraa mai roto mai i te inuraa *ana'e*—te faaohiparaa i na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti i roto i te mau faanahoraa e te mau ohiparaa i faahoho'ahia i ni'a i te A.A., tera râ e faataa atoa râ ra i te tahi mau fifi, e aore râ, i roto i te tahi atu mau mea e ere i te A.A. Taa ê noa'tu te reira, e faanahoraa pae varua te A.A. e ere râ i te hoê faanahoraa na te hoê faaroo. No reira, aita te A.A. i taatihia e aore râ, i apitihia i ni'a i te ti'aturiraa o te hoê pûpû faaroo, e aore râ, o te hoê haapa'oraa faataahia.

Na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti na te mau Taata Inu Ava Ite-ore-hia

1. Ua farii matou e, e mea paruparu matou i mua i te ava—aita to matou oraraa i noaa faahou i te faaterehia.
2. Ua ti'aturi matou e, e nehenehe te hoê Puai hau atu i te rahi i to matou iho puai e faaho'i ia matou i te ora maitai.
3. Ua rave matou i te faotiraa ia tuu i to matou hinaaro e to matou oraraa i roto i te tia'iraa a te Atua mai te au i to matou ite no ni'a Ia'na.
4. Ua matutu matou ma te mata'ua ore i to matou huru i te pae morare.
5. Ua farii matou i mua i te Atua, i mua ia matou iho, e i mua i te tahi atu taata i te huru mau o ta matou mau hape.
6. Ua ineine hope roa matou ia iriti te Atua i te reira mau ino to matou.
7. Ua ani matou Ia'na ma te haehaa ia iriti i to matou mau paruparu.
8. Ua hamani matou i te hoê tapura no te mau taata ta matou i faaino, e ua hinaaro matou ia tatara-hapa i mua ia ratou paatoa.
9. Ua haere matou e tatarahapa i mua i te mau taata e nehenehe e na reira, eiaha râ i te mau taata e riro i te fifi mai te mea e, e na reira matou.
10. Ua tamau noa matou i te hi'opo'a ia matou iho, e ia hape matou, ua farii oiio noa matou i te reira.
11. Ua imi matou na roto i te pure e te feruri-hohonu-raa ia haamaitai i to matou auraa i te Atua mai te au i to matou ite no ni'a Ia'na, te aniraa Ia'na ia ite i To'na hinaaro no matou e te mana no te faaohiparaa i te reira.
12. No te mea ua roaa ia matou te araraa pae varua na roto i teie mau taahiraa, ua tamata matou i te faaite i teie poro'i i te mau taata inu ava, e i te faaohipa i teie mau parau tumu i roto i ta matou mau ohipa atoa.

Alcoholics Anonymous World Services, Inc.®

© 2005 na Intellectual Reserve, Inc.

Faturaa paruruhia

Nene'ihia i te mau Hau Amui no Marite

Parau faati'a no te reo Peretane : 6/02

Parau faati'a no te iritiraa : 6/02

Iritiraa no *Addiction Recovery Program - A Guide to Addiction Recovery and Healing*

Tahitian

Na 12 Taahiraa	iv
Omuaraa	v
TAAHIRAA 1	1
Haavare ore	
TAAHIRAA 2	7
Ti'aturi	
TAAHIRAA 3	13
Ti'aturi i te Atua	
TAAHIRAA 4	21
Parau mau	
TAAHIRAA 5	29
Fa'iraa	
TAAHIRAA 6	35
Tauraa o te Aau	
TAAHIRAA 7	41
Haehaa	
TAAHIRAA 8	47
Imiraa i te Faaoreraa Hapa	
TAAHIRAA 9	53
Faaho'iraa e te Faahauraa	
TAAHIRAA 10	59
Tiaauraa no te mau mahana atoa	
TAAHIRAA 11	65
Heheuraa a te Taata iho	
TAAHIRAA 12	71
Taviniraa	

TE MAU PÛ OHIPA UTUAFARE NA TE FEIA MO‘A I TE MAU MAHANA HOPEA NEI

NA 12 TAAHIRAA

Taahiraa 1

A farii e, ia outou iho, aita to outou e puai no te upooti'a i ni'a i to outou mau faatitiraa, e ua haapa'o ore roa to outou oraraa.

Taahiraa 2

A ti'aturi e, e nehenehe te mana o te Atua e faaho'i hope roa ia outou i roto i te ora maitai pae varua.

Taahiraa 3

A faaoti ia tuu i to outou hinaaro e to outou oraraa i roto i te poihereraa a te Atua te Metua Mure Ore e a Ta'na Tamaiti, o Iesu Mesia.

Taahiraa 4

A matutu ma te mata'u ore i te hoê tapura o to outou huru i te pae morare.

Taahiraa 5

Ia farii outou iho, i mua i to outou Metua i te Ao ra na roto i te i'oa o Iesu Mesia, i mua i te mana autahu'araa e i mua i te tahi atu taata, i te huru mau o ta outou mau hapa.

Taahiraa 6

Ia ineine hope roa ia iriti te Atua i to outou mau huru ino atoa.

Taahiraa 7

A ani i te Metua i te Ao ra ma te haehaa ia iriti i to outou mau paruparu.

Taahiraa 8

A papa'i i te tapura i'oa o te mau taata atoa ta outou i faaino e a faatupu i te hinaaro ia rave i te faaho'iraa i mua ia ratou.

Taahiraa 9

Mai te mea e nehenehe, a farerei tino roa i te mau taata atoa ta outou i haamauiui.

Taahiraa 10

A tamau noa i te tapura i to outou huru, e mai te mea e, ua hape outou, a farii oioi i te reira.

Taahiraa 11

A imi na roto i te pure e te feruriraa hohonu ia ite i te hinaaro o te Fatu e ia roaa te puai no te faaohipa i te reira.

Taahiraa 12

No te mea ua roaa ia outou te hoê araraa i te pae varua na roto i te Taraehara a Iesu Mesia, a faaite i te reira poro'i ia vetahi ê, e a faaohipa i te reira mau parau tumu i roto i te mau mea atoa ta outou e rave.

Noa'tu e o outou iho tei roohia i te faatitiraa e aore râ, ua apiti atu e te tahi atu taata i roto i taua fifi ra, e nehenehe teie buka arata'i e riro ei haamaitairaa no to outou oraraa. Ua faaauhia teie na Taahiraa Hoê Ahuru Ma Piti a te mau Taata Inu Ava Ite-ore-hia i te tereraa o te mau haapiiraa tumu, te mau parau tumu e te mau ti'aturiraa a te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei. Ua hohorahia te reira i roto i teie buka arata'i i te omuaraa o te tuhaa tata'itahi, ei mau parau tumu faufaa. E tauturu teie buka arata'i ia outou ia ite e nahea ia faaohipa i teie mau parau tumu faufaa ; o te nehenehe e tau i to outou oraraa.

Ua faataahia teie buka arata'i ei buka ohipa e ei buka faahorora na te feia e amui nei i roto i te mau pūpū tauturu no te faaora i te faatitiraa, paturuhia e te LDS Family Services (Te mau Pū Ohipa Utuafare na te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei). Area râ, te mau haapiiraa tumu e te mau parau tumu tei haapiihia i roto e riro atoa ei maitai rahi no te feia e ora nei i te mau vahi aita e nehenehe ia ratou ia amui i roto i te hoê pūpū tauturu. E nehenehe teie buka arata'i e faaohipahia e te feia e hinaaro nei e tau i to ratou oraraa, te feia ihoa râ e hinaaro nei ia rave tino roa i pihaiho i te episekopo e aore râ i te hoê taata aravihi.

Ua ani te LDS Family Services i te mau tane e te mau vahine, tei farii i te mau ino o te mau faatitiraa huru rau e tei ora mai, ia faaite i to ratou mau iteraa i to ratou faaohiparaa i teie mau ture i roto i to ratou oraraa. E faaohipahia to ratou mau mana'o (te parau ra « matou » i roto i teie buka arata'i) no te faaite i te hepohepo o te faatitiraa e te oaoa o te faaoraraa e te ora. E roaa ia outou te mahahanahana, te patururaa e te hoê auraa e o ratou.

Ua amui-atoa-hia mai te feia faatere o te Ekalesia e tae noa'tu i te mau taata aravihi i roto i te papa'iraa e i te faahoturaa i teie buka arata'i. Ua riro te amuitahiraa o te paari e te mau iteraa o teie mau taata papa'i e rave rahi te tahi faahou â ite no te parau mau o te Taraehara a Iesu Mesia e te faatea-ê-raa'tu i te faatitiraa.

Ua ite na matou i te oto rahi, ua ite râ matou i te mana o te Faaora i te huriraa i to matou pohe rahi ei rê pae varua hanahana. O matou atoa tei ora na i te mau mahana atoa i roto i te hepohepo, te pe'ape'a, te

mata'u e te riri, te farii nei ia i teie nei i te oaoa e te hau. Ua ite matou i te mau semeio i roto i to matou iho oraraa e i roto i te oraraa o vetahi ê tei topa i roto i te faatitiraa.

Ua aufau matou i te hoê hoo huru ri'ari'a na roto i to matou haamauiuiraa ia matou iho no to matou mau faatitiraa. Tera râ, ua ninihia mai te mau haamaitairaa na roto i to matou peeraa i te mau taahiraa tata'itahi e tae atu ai i te ora. Na roto i to matou araraa i te pae varua, ua rohi matou i te mau mahana atoa no te haamaitai i to matou auraa e te Metua i te Ao ra e Ta'na Tamaiti, o Iesu Mesia. Ua faaorahia matou na roto i te Taraehara a Iesu Mesia.

Te ani atu nei matou ia outou ma to matou here atoa ia amui mai ia matou i roto i te hoê oraraa hana-hana no te ti'amâraa e te hau, ma te haatihia i te rima o Iesu Mesia, to tatou Taraehara. Ua ite matou na roto i te mea ta matou i ite, e nehenehe ta outou e haamataraa ia outou i te mau taamu no te faatitiraa. Noa'tu te faito o to outou mo'emo'e e to outou tia'i ore, e tamarii outou na te hoê Metua here i te Ao ra. Mai te mea e, ua matapôhia outou i teie parau mau, na teie ia mau ture i haamaramamahia i roto i teie buka arata'i e tauturu ia outou ia ite faahou i te reira e ia haamau hohonu i te reira i roto i to outou aau. E nehenehe ta teie mau ture e tauturu ia outou ia haere mai i te Mesia ra e ia vaiiho Ia'na ia tau i outou. Ia faaohipa ana'e outou i te reira mau ture, e huti mai ia outou i te mana o te Taraehara, e e haamataraa te Fatu ia outou i te faatitiraa.

Te faariro nei te tahi mau taata i te mau faatitiraa ei mau peu ino noa o te nehenehe e haavîhia na roto noa i te mana'o puai, tera râ, e rave rahi feia o te vî nei i roto i te hoê peu e aore râ te hoê raau taero e aita ratou e taa faahou e nahea ia faaru'e i te reira. E mo'ehia ia ratou te hi'oraa atea e te iteraa i te tahi atu mau mea faufaa i roto i to ratou oraraa. Aita'tu e ohipa faufaa a'e no ratou maori râ te haamahararaa i to ratou hiaai maha ore. Ia tamata ana'e ratou i te haapae i te reira, e tupu ia te hiaai rahi i roto ia ratou i te pae tino, te pae o te feruriraa e i te pae o te mana'o. No te mea ua matau roa ratou i te rave i te ma'itiraa hape, e ite ia ratou e ua iti roa e aore râ, ua ta'oti'ahia to ratou aravihi i te ma'iti i te maitai. Mai ta te Peresideni Boyd K. Packer no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i haapii mai : « E ti'araa to te faatitiraa ia tapu i te hinaaro o te taata e

ia haamou i te ti'amâraa morare. E nehenehe ta'na e faaere i te hoê taata i te puai no te rave i te faaotiraa » (i roto i te Conference Report, Atopa 1989, 16 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 1989, 14).

I roto i te parau no te faatîrāa, te vai ra te parau no te faaohiparaa i te tahi mau mea mai te avaava, te ava, te taofe, te ti e te raau taero (te mea faati'ahia e te mea na rapae i te ture), te vai atoa ra te parau no te peu, mai te pere moni, te peeraa i te tahi, te mata'ita'iraa i te hoho'a faufau, te peu taоторaa tano ore, e te amuraa maa tano ore. Na teie mau maa e teie mau peu e faaiti roa i te ti'araa o te hoê taata ia farii i te Varua. E faaino ratou i te tino e i te feruriraa e tae noa'tu i te ora maitai i te pae sotiare, i te pae o te feruriraa e i te pae varua. Ua haapii mai o Elder Dallin H. Oaks no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti e : « E mea ti'a ia tatou ia haapae i te mau peu atoa e faatupu i te faatîrāa. Te mau huru faatîrāa atoa e faaino i to tatou hinaaro. Ia tuu tatou i to tatou hinaaro i roto i te mau hinaaro haavî na roto i te faatîrāa, te tavini ra ia tatou i te mau opuaraa a Satane e te faaino ra i ta te Metua i te Ao ra. E tano teie parau no te faatîrāa no te raau taero (mai te narcotic, te ava, te nicotine, e aore râ, te taofe), e tano atoa no te faatîrāa a te tahi mau peu mai te pereraa moni, e te

tahi atu huru faatîrāa. E nehenehe ta tatou e ape i te mau faatîrāa na roto i te haapa'oraa i te mau faaueraa a te Atua » (« Free Agency and Freedom », *Brigham Young University 1987-88 Devotional and Fireside Speeches* [1988], 45).

Na roto i te haehaa e te haavare ore e te aniraa i te tauturu i te Atua e ia vetahi ê, e ti'a ia ia outou ia upoo-ti'a i ni'a i to outou mau faatîrāa na roto i te Taraehara a Iesu Mesia. Mai ia matou tei ora mai, e nehenehe outou e ora atoa e e fana'o i te taatoaraa o te mau haamaitairaa o te evanelia a Iesu Mesia.

Mai te mea e, te mana'o ra outou e, tei roto outou i te faatîrāa, e mai te mea e, te tupu ra i roto ia outou te hoê hinaaro iti ha'ihai'ia no te faaore i te reira, te ani atu nei matou ia outou ia amui mai ia matou i roto i te haapiiraa e i te faaohiparaa i te mau parau tumu o te evanelia a Iesu Mesia mai tei haapiihia i roto i teie buka arata'i. Te haapapû atu nei matou e, mai te mea, e pee outou i teie haere'a ma te aau tae mau, e roaa ia ia outou te puai e titauhia e outou ia ora mai roto mai i te faatîrāa. Mai te mea e, e haapa'o maite outou i teie nau ture hoê ahuru ma piti, e haapuai ia te Faaora ia outou e i reira outou e « ite ai i te parau mau, e na te parau mau outou e faati'amâ ». (Ioane 8:32).

HAAVARE ORE

Parau Tumu Faufaa : A farii e, ia outou ibo, aita to outou e puai no te upooti'a i ni'a i to outou mau faatitiraa, e ua haapa'o ore roa to outou oraraa.

Erave rahi o tatou tei haamata i to tatou mau faatitiraa na roto i te mana'o hi'ohi'o noa. Ua roohia te tahi pae o tatou i te faatitiraa na roto i te raveraa i te hoê raau faati'ahia e te taote e aore râ ei faaiteraa i te mana'o pato'ito'i. E rave rahi tei haamata i te haere i ni'a i teie e'a i te taimē i haamata mai ai ratou ei taure'are'a. Noa'tu eaha te tumu i haamata ai tatou e te huru o to tatou oraraa, aita i maoro roa, ua ite a'e ra tatou e, e ere te mau iui tino ana'e ta te faatitiraa e tamarû. Ua faatupu râ te reira i te itoito e aore râ, ua haamo'e te reira i te mau mana'o pe'ape'a e aore râ i te huru o te taata. Ua tauturu te reira ia tatou ia ape i te mau fifi ta tatou e faaruru nei—e aore râ ta tatou i mana'o na. No te tahi maa taimē, aita tatou i ite faahou i te ri'ari'a, te haape'ape'a, te mana'o otahi, te mana'o paruparu, te tatarahapa e aore râ te taahoa. No te rahi râ o te mau tauraa i roto i te oraraa o te faatupu nei i te mau mana'o rau, no reira tatou i faaohipa pinepine ai i to tatou mau faatitiraa. Noa'tu râ te reira, e rave rahi o tatou aore e fa'i ra e aore râ e farii ra e ua ere tatou i te ti'araa no te pato'i e no te haapae na roto i to tatou iho puai. Mai ta Elder Russell M. Nelson no te Pūpū Tino Ahuru Ma Piti i parau ra : « I te hopea, e faaere roa te faatitiraa i te ti'amâraa ia ma'iti. Na roto i te mau rave'a o te raau, e nehenehe te hoê taata e ere roa i to'na hiro'a » (i roto i te Conference Report, atopa 1988, 7 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 1988, 7).

E mea varavara roa te taata tei topa i roto i te mau huru faatitiraa i te farii e ua roohia ratou i te reira ma'i. No te huna i te teimaha o to tatou huru e no te paruru eiaha ia itehia, e no te ape i te mau hopearaa o ta tatou mau ma'itiraa, ua tamata tatou i te faaiti e aore râ i te huna i ta tatou mau peu. Aita ho'i tatou i ite e na roto i te haavareraa ia vetahi ê e ia tatou iho, te hee noa'tura tatou i roto i te hohonuraa o to tatou mau faatitiraa. A rahi noa ai to tatou paruparu i mua i te faatitiraa, e rave rahi o tatou tei pari te hape i ni'a i te utuafare, te mau hoa, te feia faatere o te Ekalesia, e i te Atua atoa. Ua rahi roa'tu to tatou vai-otahi-noa-raa, ma te faataa ê ia tatou ia vetahi ê, i te Atua iho â râ.

Ia faaohipa ana'e tatou, mai te feia e rave nei i te raau taero, i te haavare e i te huna, ma te ti'aturi e tatarahapa tatou e aore râ, te faahaparaa ia vetahi ê, ua paruparu ia tatou i te pae varua. Na roto i te ohipa haavare tata'itahi, te taamu ra ia tatou ia tatou i « te mau taura vavai » o te riro oiōi mai ei mau fifi paari mau (2 Nephi 26:22). E ua tae mai te taimē i reira tatou e ti'a'tu ai i mua i te mea e tupu mau ra. Eita ia e ti'a faahou ia tatou ia tamau noa i te huna i to tatou mau faatitiraa ma te parau i te hoê faahou â haavare e aore râ ma te parauraa e, « e ere i te mea ino roa ! »

Ia parau mai te hoê taata tei herehia e tatou, te taote, te haava, e aore râ te ti'a faatere no te Ekalesia i te parau mau ia tatou, eita ta tatou e nehenehe e huna faahou—ua vavahi ra te faatitiraa i to tatou oraraa. Ia hi'o maitai tatou i muri, e ite tatou e, aita roa hoê ohipa ta tatou i tamata i te rave i manuiā. Ua ite tatou e, te ino roa'tu ra to tatou faatitiraa. Ua ite tatou e, e ino rahi mau ta to tatou mau faatitiraa i faatupu i roto i to tatou mau auraa e o vetahi ê, e ua eia i to tatou ti'araa maitai. I taua taimē ra, ua rave tatou i te taahiraa matamua e tae atu ai i te ti'amâraa e i te ora na roto i te faaitoitōraa ia farii e, aita tatou i haa no te hoê noa fifi e aore râ no te hoê noa peu ino. Ua farii tatou i te parau mau e, aita e faanahōraa faahou to tatou oraraa, e ua hinaaro mau ihoa tatou i te tauturu no te upooti'a i ni'a i to tatou mau faatitiraa. Te mea faahia-hia roa i roto i teie iteraa i to tatou hape, o te iteraa ia e ua haamata mau te faaoraraa.

Ua faaitē maramarama mai o Amona, te peropheta no te Buka a Moromona, i te parau mau ta tatou i ite a riro ai tatou ei taata parau ti'a i mua ia tatou iho:

« Aita vau i faaahaaha i to'u iho nei puai, e aore ho'i i to'u nei paari ; inaha râ, te oaoa nei au, oia ia, ua i roa to'u nei aau i te oaoa, te popou nei to'u aau i to'u ra Atua.

« Ua ite noa vau e, o te mea faufaa ore au ; i to'u nei puai, ua paruparu vau ; e teie nei, e ore roa vau e faaahaaha i roto ia'u iho, e faaahaaha râ vau i to'u ra Atua, na roto ho'i i to'na ra puai, ua ti'a ia'u te rave i te mau mea atoa » (Alama 26:11–12).

Te mau Taahiraa Ohipa

Te binaarōraa ia haapae

Noa'tu e mea taa ê to te tahi faatitiraa i to te tahi, eita te tahi mau parau mau e tau, mai teie te huru—

aita roa hoê mea e haamata noa ma te faatupu-ore-hia te hinaaro. Te faati'amâraa i te faatitîraa e te mâraa, e haamata te reira na roto i te tahi maa initi iti o te hinaaro. Te parau nei te taata e, i te pae hopea, e tupu te hinaaro haapae i roto i te taata i te taima e ite ai ratou e, ua hau a'e te mau iui o te fifi i te mau iui o te faatiti'aifarora. Ua tae anei outou i taua faito ra ? Mai te mea e, aîtâ outou i tae atu ra i reira e te tamau noa ra â outou i roto i to outou faatitîraa, papû maitai e, e tae atu hoa outou i reira no te mea, te faatitîraa, o te hoê ia fifi o te haere noa i te u'anaraa. E au ona mai te hoê ma'i pohe, e faaino roa ia outou.

Te titauraa hoê roa no te haamata i te faoraraa, o te hinaaro ia ia faaea i te rave i te mea e faatitî ra ia outou. Mai te mea e, e hinaaro ha'iha'i roa to outou e te papû ore i teie mahana, eiaha e haape'ape'a. E tupu te reira i te rahi !

Te ite nei te tahi mau taata i te hinaaro i te faati'amâ ia ratou i te faatitîraa, aîtâ râ ratou i hinaaro i te haamata. Mai te peu e, tei roto outou i te reira huru, e nehenehe paha outou e haamata na roto i te iteraa i to outou hinaaro ore e ia feruri i te mea ta to outou faatitîraa e faatupu nei. E nehenehe outou e tapura i te mau mea faufaa rahi no outou. A hi'o i to outou auraa utuafare e to outou oraraa sotiare, to outou auraa e te Atua, to outou puai pae varua, to outou aravihi i te tauturu e i te haamaitai ia vetahi ê, to outou ea. I muri iho, a faataa na i te mau taa-ê-raa i rotopu i te mau mea ta outou e ti'aturu nei e e tia'i nei e to outou huru. A hi'o na i te ino ta ta outou mau ohipa e faatupu nei i ni'a i te mau mea ta outou e haafaua nei. E nehenehe outou e pure ia tauturu mai te Fatu ia outou ia hi'o ia outou iho e i to outou oraraa mai Ta'na e hi'o ra—to outou huru hanahana atoa—e eaha te mea e tupu mai i ni'a ia outou mai te mea e, e tamau noa outou i roto i to outou faatitîraa.

Mai te mea e, e ite outou i te mea e erehia ra e outou na roto i to outou onono-noa-raa i roto i te faatitîraa, e riro ia te reira ei tauturu ia outou ia roa te hinaaro ia faaea. Ahani e, e roa ia outou te hoê hinaaro iti ha'iha'i roa, e ti'a ia ia outou ia haamata i te taahiraa 1. E a tere noa ai outou i tera tahiraa e tera taahiraa o teie faanahoraa e a ite ai outou i te mau tauiraa i roto i to outou oraraa, e tupu ia to outou hinaaro i te rahi.

A faaru'e i te te'ote'o e a imi i te baehaa

E ore te te'ote'o e te haavare ore e parahi apipiti. Te te'ote'o o te hoê ia iteraa moemoea, e o te hoê ia tuhaa faufaa no te mau huru faatitîraa atoa. E faahuru ê te te'ote'o i te parau mau no ni'a i te mau mea, i teie nei,

i mutaa ra, e amuri a'e. Tera te patu rahi no to outou faoraraa. Teie te tatararaa a te peresideni Ezra Taft Benson no te te'ote'o :

« Ua riro te te'ote'o ei hara maramama-ore-roa-hia...

« Te feruri nei te rahiraa o tatou e, e au te te'ote'o mai te hoê faaho'iraa i te mau mea atoa i ni'a ia'na iho, te mana'oraa ia'na iho, te faaahaaharaa, te faarahi, e aore râ, te faateitei. Ua riro teie mau huru atoa ei mau huru no te hara, tera râ, te mafatu e aore râ te huero, aita ia to roto.

« Te tumu o te te'ote'o o te au ore ia—te au ore i te Atua e te au ore i to tatou taata tupu. Te auraa no te parau *Te Au Ore* o 'te hinaaro ore ia, te riri, e aore râ, te pato'ito'i'. O te reira te mana ta Satane i hinaaro no te faatere ia tatou.

« E huru faatitoto to te te'ote'o. E faatito tatou i to tatou hinaaro i to te Atua. Ia faatito ana'e tatou i to tatou te'ote'o i te Atua, te parau ra ia tatou e, 'ia ti'a i to'u hinaaro eiaha râ i to oe'...

« Ia faatito tatou i to tatou hinaaro i to te Atua, i reira te mau mana'o, te mau hiaai, e to te tino hinaaro atoa ra e vai-tape'a-ore noa ai (a hi'o Alama 38:12; 3 Nephi 12:30).

« Eita te feia te'ote'o e farii i te mana o te Atua ia horo'a mai i te arata'iraa i to ratou oraraa (a hi'o Helamana 12:6). E faatito ratou i ta ratou hi'oraa o te parau mau i ni'a i te maramama rahi o te Atua, i to ratou aravihi i ni'a i te mana o te autahu'araa a te Atua, ta ratou mau ohipa i ni'a i te mau ohipa mana hope a te Atua » (i roto i te Conference Report, Eperera 1989, 3–4 ; e aore râ te *Ensign*, Me 1989, 4).

Ia farii ana'e outou ia haapae e ia farii i te mau fifi ta outou e farerei nei, ei reira te haehaa e mono maru noa ai i to outou te'ote'o.

A farii i te fifi ; a imi i te tauturu ; a haere i te mau putuputuraa

Ia fati ana'e tatou i raro a'e i to tatou mau faatitîraa, ua haavare ia tatou ia tatou iho e ia vetahi ê. Eita râ ta tatou e nehenehe e haavare ia tatou iho. Ua mana'o tatou e mea maitai tatou, e mea itoitaito mau e ua rau te mau otoheraa, i roto râ i te hohonuraa o to tatou aau, ua ite tatou. Ua tamau noa te Maramama o te Mesia i te faahaamana'o ia tatou. Ua ite tatou e, te hee noa'tu ra tatou i raro i roto i te oto rahi. Te hunaraa i te reira parau mau e ere i te ohipa ohie, i te taima râ e farii ai tatou e, e fifi rahi mau to tatou, e riro mau ia te reira ei mamaraa rahi no tatou. I muri iho noa mai, e farii tatou

ia iriti i te hoê uputa iti ia tomo mai te ti'aturiraa i roto i te aau. Ia faaoti ana'e tatou e farii e, e fifi mau to tatou, e e imi tatou i te patururaa e te tauturu, ua vaiiho ia tatou i te reira ti'aturiraa ia tupu i te rahi. Ua ineine ia tatou i reira no te taahi i te taahiraa i muri iho no te haere i te hoê putuputuraa no te faaoraraa.

Eita paha e noaa i te mau huru taata atoa ia amui atu i roto i te hoê pŭpŭ tauturu e aore râ i roto i te hoê putuputuraa faaoraraa. Mai te mea e, aita e noaa ia outou ia haere i roto i te hoê putuputuraa faaoraraa, e nehenehe ia outou ia tamau noa i te haapa'o i te mau taahiraa tata'itahi, ma te rave i te tahi maa tauuiiraa iti, a ohipa ai outou i piha'iho i to outou episekopo e aore râ, i te tahi tauturu haamaramama aravihi i ma'iti-maitai-hia.

Mai te mea e e nehenehe ta outou e haere i roto i te hoê putuputuraa faaoraraa, e ite outou e, e tautururaa te reira no teie na tumu e piti. A tahi, i roto i te reira mau putuputuraa e tuatapapa ai outou i te tahi mau parau tumu papŭ o te evanelia o te tauturu ia outou ia tau i to outou huru, mai te mea e, e faaohipa outou i te reira. Ua haapii mai te peresideni Boyd K. Packer no te Pŭpŭ no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo e : « Na te tuatapaparaa i te mau parau haapiiraa o te evanelia e haamaitai i te huru, hau atu i te oiio i te haapiiraa i te haamaitai i te huru iho. E nehenehe te mana'o pe'ape'a no ni'a i te huru ti'amâ ore e arata'i i roto i te huru ti'amâ ore. No reira matou e haapuai ai i te parau no te tuatapaparaa i te mau haapiiraa tumu o te evanelia » (i roto i te Conference Report, Atopa 1986, 20 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 1986, 17). Te piti, ua riro te mau putuputuraa ei hoê vahi no te farereiraa e vetahi mau taata e imi ra i te faaoraraa e te feia tei rave i te reira e'a e o tei riro ei haapapŭraa ora no te manuiiraa. I roto i te mau putuputuraa no te faaoraraa, e ite outou te taa-maitai-raa, te ti'aturiraa e te patururaa.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu te haapiiraa i te mau papa'iraa mo'a e i te mau faahitiraa parau a te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia haamata i to outou faaoraraa. Na te reira haapiiraa e faarahi i to outou haroaroaraa e ia tauturu ia outou ia haapii mai.

E nehenehe outou e faaohipa i te mau papa'iraa mo'a, te mau faahitiraa parau e te mau uiraa i muri nei no ta outou iho haapiiraa na roto i te pure, no te papa'iraa e no te aparauraa i roto i te pŭpŭ. E faataiâ paha outou i te parau no te papa'iraa, tera râ, te papa'iraa o te hoê ia mauhaa puai roa no te faaora-

raa. E horo'a te reira ia outou i te taime no te feruri ; e tauturu te reira ia outou ia faahohonu i to outou feruriraa ; e tauturu te reira ia outou ia hi'o e ia haroaroa i te mau parau, i te mau feruriraa e i te mau huru e haati nei i to outou faatŭfiraa. Ia papa'i ana'e outou, e riro atoa ia te reira ei parau papa'i no to outou mau mana'o. A haere ai outou i mua i roto i te mau taahiraa, e noaa ia ia outou ia faito i to outou haereraa i mua. No teie taime, a papa'i i to outou mau mana'o, to outou mau feruriraa e te mau iteraa ma te parau ti'a e te haavare ore.

Haaatihia e te mau faahemaraa

« Te haaatihia nei au i te mau faahema e te mau hara i roohia-ohie-hia'i au nei.

« E ia hinaaro vau i te oaoa, te autâ ra ta'u aau no ta'u mau hara ; area râ, ua ite au ia'na ta'u i ti'aturi ra.

« O ta'u Atua tei tauturu mai ia'u ra ; ua arata'i mai oia ia'u na roto i to'u ra mau ati i roto i te medebara ; e ua faaora oia ia'u i ni'a iho i te moana.

« Ua faa'i oia ia'u i to'na ra aroha, e ia paruparu to'u nei tino » (2 Nephi 4:18–21).

- Te mana'o ra anei outou e ua haaatihia outou e aore râ, ua mareihia outou ? Eaha te taime pine-pine roa a'e outou e feruri ai mai te reira ?

- Eaha te mau taime e aore râ, te mau feruriraa tei haaparuparu ia outou i reira ho'i outou i fati ai i raro a'e i to outou faatŭfiraa ?

- I te taime a hepohepo roa ai o Nephi, i ni'a ia vai to'na tuuraa i to'na ti'aturiraa ? Eaha te ti'a ia outou ia rave no te tuu i te ti'aturiraa rahi atu i roto i te Fatu ?

« Ua ite au e e mea faufaa ore te taata nei »

« E i muri a'e ra, ma'iri a'e ra na hora e rave rahi ra, roaa faahou maira to Mose puai, mai to te taata ra ; e ua parau ihora oia ia'na iho e : I teie nei, no reira vau i ite ai e, e mea faufaa ore te taata nei, mai tei ore roa i mana'ohia e au ra » (Mose 1:10).

- Mai te aha to Mose faaiteraa ia'na iho ia faaauhia i te Atua ?

- Nahea hoê tamariirii e nehenehe ai e riro ei mea faufaa e ei mea faufaa ore ia faaauhia i to'na na metua ?

- Nahea outou e riro ai ei mea faufaa ore ia ore ana'e outou e fana'o i te tautururaa a te Atua ?

- Nahea outou e riro ai ei mea faufaa rahi roa ?

- A papa'i e nahea te iteraa i to outou iho puai ore i te haavi i to outou faatitiraa na roto i to outou iho puai e arata'i ai ia outou ia ite i to outou iho faufaa ore e ia riro mai te hoê tamarii aruaru ra.

Tei po'ia e tei po'ihâ

« E ao to tei hiaai i te maitai : e faa'ihia hoi ratou » (Mataio 5:6).

« Ua hiaai ihora ta'u aau, topa turi ihora vau i mua i te aro o tei Hamani ia'u ra, e ua pii hua'tura vau ia'na ma te pure u'ana, i te aniraa'tu i te maitai no ta'u ihora varua ; e te pii noa'tura vau ia'na e hope a'e ra te ao, oia ia, e ahiahi ihora, te haapuai noa a'e ra vau i to'u reo i ni'a ra, e tae roa'tura i te mau ra'i ra » (Enosa 1:4).

- *I roto i teie na irava e piti, te haapii nei tatou e, e nehenehe to tatou varua e hiaai. Ua ite a'e nei â outou i te pau i roto ia outou, noa'itu e ere i te po'ia maa ore ?Eaha te tumu no taua pau ra ?*

- *Nahea to outou hiaai i te mau mea o te Varua i te tauturu rahi atu ia outou ia riro ei taata haavare ore ?*

Haavare ore

« E faariro paha te tahi mau taata i te huru maitai, te haavare ore, e peu mataro-noa-hia. Tera râ, te ti'aturi nei au e, o te niu mau te reira o te evanelia. Mai te peu e aita e parau ti'a, e hu'ahu'a roa ia... to tatou mau oraraa i roto i te ha'iriiri e te ino rahi » (Gordon B. Hinckley, « We Believe in Being Honest », *Ensign*, Atopa 1990, 2).

- *A papa'i e mea nahea outou i te haavareraa e i te tamataraa i te huna i to outou faatitiraa ia outou iho e ia vetahi ê. E mea nahea to teie huru faatupuraa i te « ha'iriiri e te ino rahi » ?*

Haehaa

« E no te mea ua faahaehaahia outou, e ao to outou ; ia faahaehaahia ho'i te taata, e riro paha oia i te tatarahapa ; oia mau, o te tatarahapa, e aroha-hia mai ia oia ; e o te roaa te aroha e te tamau mai-te e tae noa'itu i te hopea ra, e ora ia to'na » (Alama 32:13).

- *A papa'i i te mau tumu i faahaehaa ai outou ia outou e i tatarahapa ai. Eaha te ti'aturiraa ta Alama i faatupu i roto ia outou ?Nahea e itehia ai ia outou e e nahea outou e farii ai i taua ti'aturiraa ra ?*

Ta te Fatu e au

« E mea faufau na lehova te vaha haavare : te feia râ e rave i te parau mau ra te au ra oia ia ratou » (Maseli 12:22).

- *A papa'i ai outou i te mau pahonora a i teie mau uiraa, ua titau te reira i te parau ti'a rahi no ni'a ia outou iho. Nahea teie irava e tuati ai i ni'a i teie huru parau ti'a ? Nahea outou e riro ai mai ta te Atua e au ?*

TI'ATURI

Parau Tumu Faufaa : A ti'aturi e, e nehenehe te mana o te Atua e faaho'i hope roa ia outou i roto i te ora maitai pae varua.

I to tatou iteraa i to tatou puai ore i mua i to tatou mau faatitiraa, te rahiraa o tatou ua ore roa te ti'aturiraa. Tatou tei paari mai i roto i te ite ore i te Atua ua mana'o papû tatou e ua tamata tatou i te mau huru rave'a tauturu atoa. Area o tatou tei ti'aturi i te Atua, ua mana'o ia tatou e ua inoino roa Oia ia tatou e eita Oia e tauturu faahou ia tatou. Noa'tu to tatou huru, te faaite mai nei te taahiraa 2 i te hoê pahonora aita tatou i feruri a'e nei e aore râ, ua tapû-ê-hia te reira e tatou—a fariu i te Atua ra e ia roaa te ti'aturiraa i roto i te Taraehara a Iesu Mesia.

I te pae hopea, ma te haehaa, ua imi tatou i te tauturu. Ma te pee i te hoê ti'aturiraa iti ha'iha'i roa, ua haamata tatou i te haere i te mau putuputuraa faaoraraa. I te taime matamua a haere ai tatou i te putuputuraa, ua tupu te mana'o feââ e te mata'u i roto ia tatou. Ua ri'ari'a tatou e ua papû ore tera râ, ua haere mai tatou. I reira, ua faaroo tatou i te mau tane e te mau vahine i te faaiteraa ma te haavare ore i te huru o to ratou oraraa, eaha te ohipa tei tupu i taui ai ratou, e eaha te huru o to oraraa i rapae au i te faatitiraa. Ua ite a'e ra tatou e rave rahi te mau taata ta tatou i farerei i roto i te mau putuputuraa ua vai atoa i roto ia ratou te ti'aturi-ore-faahou-raa mai ia tatou. I teie nei râ, te ata nei ratou, te paraparau nei, te ataata nei, te haere nei i te putuputuraa, te pure nei, te tai'o nei i te mau papa'iraa mo'a, e te papa'i nei i to ratou aamu faaoraraa.

Ua haamata maru noa te mau ture ta ratou i faaite mai e i faaohipa i te tauturu ia tatou. A tamau noa ai tatou i te ho'i mai, ua haamata tatou i te ite i te mea tei ore i ite-faahou-hia e tatou e rave rahi matahiti i teie nei—ua ite tatou i te ti'aturiraa. Mai te mea e ua noaa te ti'aturiraa i te tahi atu mau taata tei fatata roa i te haamouraa, te vai atoa ra paha ia te ti'aturiraa no tatou atoa ! Ua mauruuru tatou i te faaoroora e, mai te mea e, e fariu ti'a tatou i te Fatu ra, aita ia « e peu, aita e faatitiraa, aita e orureraa hau, aita e raveraa hara, aita e faainora, e ore e tae'ahia i te fafauraa o te faaoreraa hapa hope roa » (Boyd K. Packer, i roto i te Conference

Report, Atopa 1995, 22 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 1995, 19).

I roto i teie huru no te faaroo e no te iteraa papû, ua itehia ia tatou te ti'aturiraa tei haamata i te tauturu ia tatou ia ite i te aroha e te mana o te Atua. Ua haamata tatou i te ti'aturi e e nehenehe Ta'na e faaora ia tatou i te faatitiraa. Ua pee tatou i te hi'oraa o to tatou mau hoa tei ora. Ua haere tatou i te mau putuputuraa, ua pure tatou, ua haamata faahou tatou i te itoito i roto i te Ekalesia, e ua feruri e ua faaohipa tatou i te mau papa'iraa mo'a, e ua haamata ta tatou iho mau semeio i te tupu. Ua ite tatou i te haamaitiraa no te aroha o Iesu Mesia i te tape'araa i to tatou haapaeraa hoê mahana i te taime hoê. A rave ai tatou i te taahiraa 2, ua tupu te hinaaro i roto ia tatou ia mono te ti'aturiraa ia tatou iho e to tatou faatitiraa i te faaroo i roto i te here e i te mana o Iesu Mesia. Ua rave tatou i teie taahiraa i roto i to tatou feruriraa e i roto i to tatou aau, e ua ite tatou i te parau mau e te niu o te faaoraraa i te faatitiraa ei niu pae varua ia.

A rave ai outou i te mau taahiraa i titauhia i roto i teie buka arata'i, e ite atoa ia outou i taua parau mau ra. E mau'araa maitai te taime ia tautoo. E faanahoraa pae varua teie, e faanahoraa ohipa ho'i. Mai te mea e haapa'o outou i teie mau parau tumu e e vaiiho outou i te reira ia ohipa i roto i to outou oraraa, e ite ia outou i to outou maitairaa i te pae varua na roto i te auraa apî i rotopu ia outou e i te Fatu. E tauturu ia To'na Varua ia outou ia haamata i te hi'o i ta outou mau ma'itiraa ma te mana'o ti'a e te papû maitai ; e rave ia outou i te mau faaotiraa ia au i te mau parau tumu o te evanelia.

No te tahi pae o tatou, ua tupu oioi noa teie semeio ; no te tahi atu pae, ua tupu maru noa ia te faaoraraa. Area râ, e tupu mau te reira ia outou, ei reira outou e apiti mai ai ia matou no te parau na roto i te « ti'a-maite-raa i te Mesia », ua faaorahia outou i te faatitiraa e ua fana'o i te « tia'i papû roa » (2 Nephi 31:20).

Ua haapii mai o Elder David A. Bednar no te Pūpū Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i te parau no te mana o te Fatu no te tauturu ia outou :

« Eiaha tatou e vahavaha e aore râ e tau'a ore i te mana o te aroha maru o te Fatu. Na te aroha ohie, te maru, e te tamau maite o te Fatu e faaitoito e e paruru ia tatou i roto i te mau taime fifi ta tatou e ora nei. I te taime e aita e parau no te tamaru ia tatou, e aore râ, aita e parau no te faaite i to tatou oaoa, i te taime e aita

e faufaa ia haamaramarama i te mea eita e nehenehe e haamaramarama, i te taime e eita te parau ti'a e nehenehe e horo'a mai i te ite no ni'a i te parau ti'a ore e te aifaito ore o te oraraa nei, i te taime e eita e nehenehe i te mau mea o te tahuti nei e horo'a mai i te ohipa e hinaarohia, e i te taime e au ra e o tatou ana'e ra, e nehenehe e parau e, ua haamaitaia tatou i te aroha mau o te Fatu e ua haapuia tatou i te mana o te ora (a hi'o 1 Nephi 1:20).

« Ia faaroo ana'e e aore râ ia tai'o ana'e te tahi mau taata i teie parau poro'i, e riro ratou i te tau'a ore hape noa, e aore râ i te haapae hape noa i te parau no te aroha mau o te Fatu i roto i to ratou oraraa... E riro paha tatou i te feruri hape e, ua faataahia te reira mau haamaitairaa e te reira huru horo'a no te tahi atu mau taata parau ti'a a'e e aore râ o te tavini nei i roto i te mau pii-
raa o te Ekalesia. Te faaite papû atu nei au e no tatou paatoa te aroha mau o te Fatu, e e hinaaro papû to te Faaora o Iseraela ia tuu mai i taua mau horo'a ra i ni'a ia tatou » (i roto i te Conference Report, Eperera 2005, 106–7 ; e aore râ *Ensign*, Me 2005, 100–101).

E ite ia outou i te aroha mau o te Fatu i roto i to outou oraraa a haapii ai outou i te hi'o maite i te reira e a haamata ai outou i te ti'aturi e nehenehe te mana o te Atua e tauturu ia outou ia faaorahia.

Te mau Taahiraa Ohipa

A pure ; a tai'o e a feruri maite i te mau papa'iraa mo'a

A faaru'e ai outou i te te'ote'o e a haamata ai outou i te feruri i te faaho'i mai i te Atua i roto i to outou oraraa, e haamata ia outou i te feruri na roto i te pure. E ite ia outou e ua ineine outou iho i te tuturi i raro e i te pure ma te reo puai. E ite ia outou e e mea maitai roa ia faaite i to outou mau mana'o e to outou mau hinaaro i te Atua. E ite ia outou e ua iriti faahou outou i te aparauraa i te hoê taata o te pahono mai ia outou i te mau taime atoa, eiaha na roto i te hoê ê i te mau taime atoa, e mea papû râ na roto i te here i te mau taime atoa. I te pae hopea e haamata outou i te ite ia outou ia mahuti mai i rapae au i te vai otare-noa-raa.

Na te hinaaro e aparau i te Atua e arata'i ia outou ia tai'o i te mau parau a te mau peropheta tahito e to teie tau. A faaroo ai outou ia vetahi ê tei farii i te mau pahonora i roto i te papa'iraa mo'a, e rahi ia to outou ti'aturiraa e e nehenehe atoa ia outou ia farii i te mau pahonora. A papa'i ai outou i to outou mau feruriraa e farii ia outou i te tahi atu mau mana'o no ô mai i te

Varua ra. A tai'o na roto i te pure, e e horo'a mai te Fatu ia outou i te mau pahonora i ta outou mau uiraa e to outou mau hinaaro.

Te vahi faahia roa no te haamata i ta outou tai'oraa, tei te mau irava ia i te pae hopea o te pene tata'itahi o teie buka arata'i. Ua ma'itihia te irava tata'itahi ma te feruri i te parau no te faaoraraa, e ua uihia te uiraa tata'itahi ma te ti'aturiraa e e riro te reira ei tauturu ia outou ia faaohipa i te reira irava i roto i to outou oraraa. A faataa i te tahi tau minuti i te mau mahana atoa no te imi i te mea ta te Fatu e hinaaro ra e paraparau mai ia outou.

A ti'aturi i te Atua e te Metua i te Ao ra e i Ta'na Tamaiti o Iesu Mesia, e i te Varua Maitai

Ua paari te rahira o tatou ma te tahi maa ite no ni'a i te Atua, e o tatou te mau melo o te Ekalesia te vai ra ia te tahi ite to tatou no ni'a i te Metua i te Ao ra, no ni'a ia Iesu Mesia e no ni'a i te Varua Maitai. Te vai atoa ra paha te tahi ti'aturiraa to tatou ia Ratou, tera râ, e mea pinepine tatou i te faatuati ore i ta tatou mau tautooraa i ni'a i to tatou hinaaro i te mana o te Atua i roto i to tatou oraraa.

Te ohipa i titauhia i roto i te taahiraa 2 o te faatupuraa ia i te hiaai ia ti'aturi i te here e te aroha o te Metua i te Ao ra e o Iesu Mesia e i te fariiraa i te Varua Maitai e i ta'na haamaitairaa. Te faaite papû atu nei matou e, e ite outou i te here papû o te Atuaraa na roto i te hi'omaite-raa outou i to Ratou here e to Ratou mana i roto i to outou oraraa e i roto i te oraraa o vetahi ê.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E nehenehe te mau irava i raro nei e tauturu ia outou ia faaohipa i te taahiraa 2. Te faaitoito atu nei matou ia outou ia faaohipa i teie mau irava e mau uiraa no te aparauraa, te haapiiraa e te papa'iraa. A haamana'o ia vai parau ti'a noa outou e te papû maitai i roto i ta outou papa'iraa.

Ti'aturi i te Atua

« A faaroo i te Atua ; a faaroo e, te vai ra oia, e na'na iho i hamani i te mau mea atoa ra, tei te ra'i e te ao atoa ho'i ; a faaroo e, tei ia'na te paari hope, e te mana atoa i te ao nei, e i te ra'i atoa ho'i ; a faaroo e, aita e fi'a i te taata ia haroaroa i te mau mea mai ta te Atua e haroaroa ra » (Mosia 4:9).

- *E rave rahi mau ite i te ra'i ra e i te fenua nei o te faaite nei e te ora mau nei te Atua. Eaha te mau faaiteraa no te Atua e To'na here ta outou i ite ?*

Faaroo ia Iesu Mesia

« E a'ō atu ia ratou i te tatarahapa, e te faaroo i te Fatu ra ia Iesu Mesia ; e haapii atu ia ratou ia faahaehaa ratou ia ratou iho, ia haehaa, e ia mamahu te aau, e haapii atu ho'i ia ratou ia pato'i atu ratou i te mau faahema atoa a te diabolō, na roto i te faaroo i te Fatu ra ia Iesu Mesia » (Alama 37:33).

- *E rave rahi o tatou o tei tamata i te iriti mai ia tatou i rapae au i to tatou mau faatitira na roto i to tatou iho puai e aore rā, na roto i te ti'aturiraa i roto i te hoê hoa e aore rā, i te hoê taote. Aita i maoro ua ite a'e ra tatou e, aita to tatou ti'aturiraa i roto ia tatou iho e aore rā, i roto ia vetahi ê, i tauturu ia tatou ia upooti'a hope roa i ni'a i to tatou mau faatitira. A papa'i i to outou mau mana'o i teie mahana no ni'a i to outou aau haehaa e te hinaaro papû ia fariu ti'a i ni'a i te Mesia e i Ta'na evanelia taa ê atu i te tahi atu mau huru rave'a tauturu atoa i roto i ta outou mau tautooraa no te titau i te faaoraraa.*

Te aroha o te Faaora

« Ua pii noa maira te metua tane o taua tamaiti ra i reira ra, na ô maira ma te roimata, e te Fatu, ua faaroo vau, e turu mai oe i tau faaroo paruparu nei » (Mareko 9:24).

- *Ua titau teie taata i te tauturu mai ô mai i te Faaora ra e ua farii oia i te reira. Aita Iesu i faahapa ia'na i to'na mana'o tapetepete. A papa'i no ni'a i te aroha e te faaoroma'i o te Faaora.*

- *Eaha to outou mana'o no ni'a i te faaiteraa i to outou mau mana'o i te Fatu ?*

Te horo'araa o te aroha

« ... E faafatata noa'itu tatou i te terono o te aroha mau ra, ia arohahia mai tatou nei, e ia noaa te maitai ei turu mai ia tatou i te tau e au ai ra » (Hebera 4:16).

- I roto i te Bible Dictionary, ua tatarahia te parau ra aroha ei « mau rave'a no te tauturu e no te puai no te ra'i mai » *tei horo'ahia mai na roto i « te maitai e te here rahi o lesu Mesia » (« Grace », 697). Na roto i teie horo'a no te puai no te ra'i mai, e ti'a ai ia outou ia rave i te hoê mea hau atu i ta outou e nehenehe e rave ahiri e o outou ana'e. E rave te Faaora i te mea o ta outou e ore e nehenehe e rave no outou iho. Na roto i To'na aroha e nehenehe ai ia outou ia tatarahapa e ia tau i outou. E mea nahea outou i te iteraa i te horo'a o te aroha i roto i to outou oraraa ?*

- E mea nahea te horo'a o te puai no te ra'i mai e nehenehe ai ia tauturu ia outou ia haere tamau noa e tae roa'itu i te faaoraraa ?

Ora

« Ua faaroo anei oe i te mana o te Mesia e ora'i te taata ?... E faaroo to oe i te ora na te Mesia, e ora oe i reira. (Alama 15:6, 8).

- *Ia feruri ana'e tatou i te parau no te ora, e feruri tatou i to tatou tino. Eaha te tahi atu mau mea no ni'a ia outou e titau ai outou i te mana ora o lesu Mesia ?*

- *A papa'i i te mau mea no ni'a i to outou hinaaro ia ti'aturi i ni'a i te mana faaora (faati'amâ, tau) o te Mesia.*

TI'ATURI I TE ATUA

Parau Tumu Faufaa : A faaoti ia tuu i to outou binaaro e to outou oraraa i roto i te poihere-raa a te Atua te Metua Mure Ore e a Ta'na Tamaiti, o Iesu Mesia.

Etaahiraa faaotiraa te taahiraa 3. I roto i na taahiraa matamua e piti, ua ite tatou i te mea e ore e ti'a ia tatou ia rave no tatou iho, e eaha ta tatou e hinaaro i te Atua ia rave no tatou. I muri iho i roto i te taahiraa 3, ua faaitēhia ia tatou i te mea hoē roa te ti'a ia tatou ia rave no te Atua. E nehenehe ta tatou e rave i te hoē faaotiraa ia vai matara noa tatou iho i mua Ia'na e ia tuu i mua Ia'na i te taatoaraa o to tatou oraraa—tei ma'iri, i teie nei e i mua nei—e to tatou hinaaro no ni'a i to tatou oraraa i mua Ia'na. E ohipa ti'amāraa te taahiraa 3. O te ma'itiraa faufaa roa a'e ia aita i rave-a'e-nei-hia e tatou.

Teie ta Elder Neal A. Maxwell no te Pūpū Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo, i parau no ni'a i teie faaotiraa faufaa roa a'e : Te faahaehaaraa i te hinaaro, o te ohipa hoē roa ia o ta tatou e tuu atu i ni'a i te fata a te Atua. E haapiiraa tumu teimaha teie, e parau mau ra. Te tahi atu mau mea e rave rahi ta tatou e horo'a na te Atua, noa'tu te rahi o to tatou maitai, taua mau mea ra, ua horo'a a'e na mai Oia, e ua horo'a tarahu noa mai Oia ia tatou nei. Ia haamata râ tatou i te faahaehaa ia tatou iho na roto i te vaiihoraa i to tatou hinaaro ia horomiihia i roto i te hinaaro o te Atua, te horo'a mau ra ia tatou i te hoē mea Na'na. (« Insights from My Life ». *Ensign*, Atete 2000, 9).

Ua faaite mai te peresideni Boyd K. Packer no te Pūpū Tino Ahuru Ma Piti i ta'na faaotiraa ia pūpū i to'na hinaaro i mua i te Atua e te ti'amāraa ta taua faaotiraa ra i horo'a mai : « Ia'u i mana'o te faaotiraa rahi a'e o to'u nei oraraa, te fafauraa rahi roa a'e, o te taime ia a ti'aturi ai au i te Atua e, e horo'a vau e aore râ e pūpū vau i to'u ti'amāraa i roto ia'na—ma te faahepo-orehia, ma te haavi-ore-hia, ei hoē taata otahi, na roto ia'u iho, ma te taviri ore, ma te tia'i ore i te tahi atu mea maori râ te haamaitairaa. Ei auraa parau, te raveraa te hoē taata i to'na ti'amāraa, taua horo'a ra ta te mau papā'iraa i haapapū mai e, e mea faufaa no te oraraa, e ia parau e, 'E rave au mai ta oe e parau mai', o te iteraa ia e, ia na reira outou, ua rahi atu ia to outou ti'amāraa » (*Obedience*, Brigham Young University Speeches of the Year [7 no titema, 1971], 4).

I to tatou raveraa i te taahiraa 3, ua faaruru tatou i te parau mau e te faaoraraa no roto mai ia i ta te Fatu raveraa hau atu i ta tatou iho. Ua faatupu Oia i te semeio i te taime ua titau tatou Ia'na i roto i to tatou oraraa. Te taahiraa 3 o te faaotiraa ia ia vaiiho i te Atua ia faaora ia tatou. E faaotiraa ia no te vaiiho Ia'na ia arata'i i to tatou oraraa, ma te haamana'o e, e faatura noa Oia i to tatou ti'amāraa. No reira, ua faaoti tatou ia tuu i to tatou oraraa i roto i To'na rima na roto i te tamauraa i te pee i teie faanahoraa faaoraraa i te pae varua.

I to tatou haereraa no te taime matamua i roto i te mau rururaa faaoraraa, ua mana'o paha tatou e, ua faahepohia tatou ia haere i reira, tera râ, no te rave i te taahiraa 3 ua titauhia ia tatou ia faaoti no tatou iho. Ua ite tatou e, no te tau i to tatou oraraa mai tei hinaarohia, tei ia tatou iho ia te faaotiraa. E ere no te ohipa i ravehia e to tatou mau metua, e ere no te ohipa ta ratou e rave nei, e aore râ no te mea ta ratou i hinaaro. E ere atoa no te feruriraa, te mana'o, te ohipa i ravehia e aore râ i ore i ravehia e to tatou hoa faaipopo, to tatou utuafare e aore râ to tatou mau hoa. Ua ite tatou e, e mea ti'a ia tatou ia hinaaro ia vai mâ e te taero ore noa'tu te mau huru o te mana'o e aore râ te mau ma'itiraa a te tahi atu taata. To matou hinaaro o te niu paari ia i ni'a i te reira e vai ai te toe'a o te faaoraraa. Ia tai'o ana'e tatou i te Buka a Moromona, e ite tatou i te haapapūraa puai o te taahiraa 3 i roto i te Alama 5:13 : « Ua faahaehaa ratou ia ratou iho, ti'aturi ihora ratou i te Atua mau ora ra ».

I te taime a rave ai tatou i teie taahiraa, ua tupu te mata'u rahi i roto ia tatou no te mau mea ite-ore-hia. Eaha ia te mea e tupu mai, mai te mea e, e faahaehaa tatou ia tatou e ia pūpū tatou i to tatou oraraa e to tatou mau hinaaro e hope roa na te Atua e haapa'o ? No tatou e rave rahi, ua riro to tatou tamariiraa ei taime fifi roa, e ua mata'u roa tatou ia haape'ape'a-faahou-hia tatou mai te mau tamarii ra. Ua ite tatou na roto i te mau mea tahito ra e, eita roa'tu e ti'a ia tatou ia fafau hope roa, no te mea, ua haatihia tatou i te mau ino o te aonei. Ua ite tatou e rave rahi fafauraa tei ofatihia. Ua ofati atoa tatou iho e rave rahi mau fafauraa. Te maitai roa ta te tahi pae o tatou i rave o te tamataraa ia i te mea ta to tatou mau hoa tei faaorahia i parau mai : « Eiaha e faaohipa i te mea e faatiti ra ia outou. A haere i te putuputuraa. A ani i te tauturu ». O ratou tei rave i te mau taahiraa o te faaoraraa na mua'tu ia tatou, o ratou teie e

titau mai nei ia tatou ia faaohipa i teie huru oraraa apî. Ua tia'i ratou ia tatou ma te faaoroma'i ia tupu to tatou hinaaro ia iriti maa vahi iti o to tatou oraraa i te Atua.

Te faatae atoa mai nei te Fatu i te reira aniraa manihini : « Inaha, te ti'a noa nei au i te uputa, te patoto atu nei ; ia faaroo mai te hoê taata i ta'u reo, e ua iriti i te opani ra, e haere atu vau i roto ia'na ra, amu atu ai i te maa i ô na ra, e e amu atoa oia i ô nei i o'u nei » (Apokalupo 3:20).

I te haamataraa e mea huru taiâ rii e te taupŭpŭ ta tatou tautooraa. Ua tamau noa tatou i te tuu i to tatou ti'aturiraa i te Fatu e i muri iho, ua faaea tatou. Ua haa-pe'ape'a tatou o te riri Oia i to tatou huru tauui noa e o te iriti i Ta'na patururaa e To'na here ia tatou. Aita râ Oia i na reira.

Ua farii marû noa tatou ia faaite mai te Fatu i To'na mana faora e te maitai ia pee i To'na haere'a. I te pae hopea ua ite a'e ra tatou tata'itahi e, aita tatou i faaru'e noa i to tatou faatitiraa, ua faafariu atoa râ tatou i to tatou hinaaro e to tatou oraraa taatoa i te Atua ra. A na reira ai tatou, ua ite a'e ra tatou i To'na faaoroma'i e te farii i ta tatou mau tautooraa paruparu no te auraro Ia'na i roto i te mau mea atoa.

I teie nei ua niuhia to tatou aravihi i te pato'i i te faahemaraa i ni'a i ta tatou auraro-tamau-raa i te hinaaro o te Fatu. Ua faaite tatou i to tatou hinaaro i te puai e vai ra na roto i te Taraehara o te Faaora, e ua haamata tatou i te ite i te reira puai i roto ia tatou, ma te haapuai ia tatou i mua i te faahemaraa i muri iho. Ua haapii tatou i te farii i te oraraa ia au i ta te Fatu faanahoraa.

Mai ta Elder Maxwell i parau ra, teie auraroraa i te Fatu, e haapiiraa paari ia. Ua titauhia ia tatou ia horo'a faahou ia tatou iho ia au i To'na hinaaro i te omuaraa o te mahana tata'itahi, e i te tahi taime, i te mau hora atoa e aore râ i tera taime e tera taime. Ia ineine ana'e tatou ia na reira e iteahia ia tatou te aroha, e aore râ te mana no te rave i te mea o te ore e maraa ia tatou ia rave no tatou iho.

E faaiti mai te auraro-tamau-raa i te hinaaro o te Atua i te tama'i e e horo'a mai ho'i i te oraraa maitai atu. Aita ia tatou e riri faahou i mua i te mau mea rii na'ina'i mai te rahiraa pereoo i ni'a i te purumu. Aita ia tatou e mata'u faahou i te taata ta tatou i aitarahu. E farii tatou i te hopoi'a no te mau ohipa ta tatou i rave. E farii tatou ia vetahi ê e ia na reira i ni'a ia ratou mai ta tatou e hinaaro ia na-reira-hia tatou, oia ho'i, mai ta te Faaora e na reira ia tatou paatoa. E araara to tatou mata, to tatou

feruriraa e to tatou aau i te parau ti'a e, e mea fifi mau te tahuti nei, e e vai noa te ti'araa no te faatupu i roto ia tatou i te oto e te pe'ape'a e tae noa'tu i te oaoa.

I te mau mahana tata'itahi e faaapî tatou i to tatou auraroraa i te Fatu e i To'na hinaaro. Tera ia te auraa ia parau ana'e te rahiraa o tatou e, « hoê mahana i te taime hoê ». Ua faaoti tatou ia faaru'e i te hinaaro tuutuu ore e te pipiri tei riro ei niu no to tatou mau faatitiraa, e ia oaoa i te tahi atu na 24 hora o te hau e te puai o te roaa mai na roto i te ti'aturiraa i te Atua e i To'na maitai, To'na mana e To'na here.

Te mau Taahiraa Ohipa

A haere i te pureraa oro'a ; a hi'opo'a e a faa-apî i te mau fafauraa o te bapetizoraa

Te raveraa i te taahiraa 3 e te ti'aturiraa i te Atua i roto i te mau mea atoa, e au ia mai te oomoraa i te titi'a mata apî e te hi'oraa i te mau mea atoa ma te mata apî. Na roto i te raveraa i te faaotiraa ia fariu i to outou hinaaro i te Atua ra, e haamata ia outou i te ite i te au maite e te oaoa o te tupu mai na roto i te imiraa e te haapa'oraa i te hinaaro o te Metua i te Ao ra.

Ua riro te bapetizoraa e te oro'a mo'a ei tapa'o no to outou here e to outou auraroraa ia Iesu Mesia. Ua fafau outou ia rave i To'na i'oa i ni'a iho ia outou, ia haamana'o noa Ia'na, ia pee Ia'na e ia haapa'o i Ta'na mau faauerua « ia vai noa to'na Varua i roto ia (outou) » (Moroni 4:3 ; a hi'o atoa Moroni 5:2 ; PH&PF 20:77,79).

A paraparau i to outou episekopo e aore râ te peresideni amaa no ni'a i to outou faatitiraa e ta outou faaotiraa ia pee i te hinaaro o te Atua. A faaitoito maitai i te haere i te pureraa oro'a i te hepetoma tata'itahi. A haamori ai outou, a faaroo maitai i te mau pure oro'a e a feruri i te mau horo'a ta te Metua i te Ao ra e pŭpŭ mai nei na outou. I muri iho a faaapî i ta outou fafauraa ia farii e ia pee i To'na hinaaro no to outou oraraa na roto i te raveraa i te oro'a mo'a mai te mea e, e horo'a mai to outou episekopo e aore râ, te peresideni amaa i te parau faati'a ia na reira outou.

A haere noa ai outou i te maitairaa, e ite ia outou e, te rahi atu ra to outou hinaaro ia parahi i rotopu i te feia e faatura nei i te tusia a te Faaora. Ei reira ia outou e ite ai i te auraa mau o te parau ra e, « Aore roa ho'i e mea e ore te ti'a i te Atua » (Luka 1:37).

A Faaoti i te ti'aturi e i te faaroo i te Atua ; a tau i te mea e nehenehe ia outou ia tau i ; a farii i te mea eita e nehenehe ia outou ia tau i

E nehenehe teie mau parau—no roto mai i te hoê pure na Reinhold Nieburh e tei pihia « Te Pure no te Hau »—e tauturu ia outou ia faaoti ana'e outou i te ti'aturi e i te faaroo i te Atua, « E te Atua e, a horo'a mai i te hau ia'u no te farii i te mau mea eita e nehenehe ia'u ia tau i, te itoito ia tau i te mau mea e nehenehe ia'u ia tau i, e te paari ia ite i te taa-ê-raa ».

E nehenehe ta outou e farii ma te hau i to outou huru mau i teie taime ia ti'aturi ana'e outou i te paari o te Atua no te tauturu ia outou. E nehenehe ta outou e farii ma te hau e, noa'tu e, eita e nehenehe ia outou ia arai i te mau ma'itiraa e te mau ohipa a vetahi ê, e nehenehe râ ta outou e faaoti e nahea outou ia haa i roto i te mau huru ohipa atoa ta outou e faaruru atu.

E nehenehe ta outou e faaoti ma te itoito ia ti'aturi i to outou Metua i te Ao ra e ia haa mai te au i To'na hinaaro. E nehenehe ta outou e fariu atu i to outou hinaaroo e to outou oraraa i roto i Ta'na aupururaa. E nehenehe ta outou e faaoti ia rave i te mea Ta'na e ani mai e ia haapa'o i Ta'na mau faaueraa.

Eita paha e nehenehe ia outou ia tau i te tahi mau mea i roto i to outou oraraa, e nehenehe râ ta outou e tau i to outou hinaaro ia ti'aturi i te Atua e ia faaroo Ia'na. A haapii ai outou i te ti'aturi Ia'na, ei reira ia outou e ite ai, e Ta'na faanahonahoraa no outou o te peera ia i te mea ta Alama i parau ra e, te « rave'a rahi oaoa » (Alama 42:8). E ite outou e, noa'tu te ati e te pe'ape'a « Te faatupu nei te mau mea atoa i te maitai no te feia hinaaro i te Atua » (Roma 8:28) e te haapa'o i Ta'na mau faaueraa (a hi'o PH&PF 90:24 ; 98:3 ; 100:15 ; 105:40).

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu teie mau irava i raro nei ia outou i te rave-raa i te taahiraa 3. A faaohipa i teie mau irava e te mau uiraa no te feruri hohonu, te haapiiraa e te papa'iraa. A haamana'o ia vai parau mau noa e ia haapapû maitai i ta outou mau papa'iraa.

Ia au maite i te hinaaro o te Atua

« E teie nei, e ta'u mau taea'e here e, a faafaiite outou ia outou iho i te hinaaro o te Atua, e eiaha i te hinaaro o te diaboloo e to te tino nei ; ia haamana'o outou e, i muri a'e i to outou faafaiite-raa-hia i te

Atua, e na roto ia i te aroha rahi o te Atua e faaorahia'i outou » (2 Nephi 10:24).

- *A feruri na i te auraa ia ora i to outou oraraa mai te au i te hinaaro o te Atua. A feruri na e mea nahea To'na mana e nehenehe ai ia tae mai i roto i to outou oraraa a fariu atu ai outou Ia'na ra. Eaha to outou mana'o no ni'a i te vaiihoraa i te Atua ia arata'i i to outou oraraa ?*

- *Eaha te mea e tape'a ra ia outou ia vaiiho Ia'na ia arata'i i to outou oraraa ?*

Auraroraa i te hinaaro o te Atua

« I haamâmâhia ihora te mau hopoi'a i tuhia mai i ni'a iho ia Alama e to'na ra mau taea'e ; oia ia, na te Atua ratou i faaitoito, i tia'i ia ratou i te faaoroma'i i te mau ati ma te paruparu ore, e ua auraro ihora ratou ma te au tae e te faaoroma'i i te hinaaro atoa o te Fatu » (Mosia 24:15).

- Ua nehenehe i te Fatu ia iriti ê i te mau hopoi'a a Alama e to'na ra mau taata ; Aita râ Oia i na reira, ua faaitoito râ Oia ia ratou ia faaoroma'i « i te mau ati ma te paruparu ore ». Te ite ra tatou e, aita ratou i amuamu, ua auraro râ ratou ma te aau tae e te faaoroma'i i te hinaaro o te Fatu. A papa'i i te parau no ni'a i te haehaa e titauhia no te titau i te ora oioi ma te farii ia haamâmâ-marû-noa-hia te hopoi'a.

- Eaha te auraa no te parau ra e auraro i te Atua ?
E nahea outou ia auraro ?

- Eaha to outou mana'o no ni'a i te aurarora ma te hinaaro mau e ma te faaoroma'i ia au i te taima e tau ai te Fatu ?

- Nahea e roaa ai ia outou te itoito no te tamau maite noa e tae noa'tu ua matara outou i ta outou mau hopoi'a ?

Haapaeraa i te maa e te pure

« Te haapae pinepine râ ratou i te maa, e te pure pinepine, e te tupu ra to ratou haehaa ei mea puai, e to ratou faaroo i te Mesia, te tupu atoa ra ia ei mea mau maitai e tae noa atu ua i to ratou aau i te oaoa e te hau, oia mau, e tae noa'tu ua mâ e ua mo'a to ratou aau, e ua noaa maira taua mo'araa ra no te mea ua riro to ratou aau i te Atua » (Helamana 3:35).

- Te faaite nei teie irava i te parau no te hoê nunaa tei horo'a i to ratou aau i te Atua. Nahea te haapaeraa i te maa e nehenehe ai e faaitoito i to outou hinaaro ia horo'a i to outou aau i te Atua ra e ia haapae i te faatitiraa ?

- A feruri na i te faufaa o te pure i roto i te taime o te faahemaraa, e a papa'i e mea nahea te pure i te faaitoito i to outou haehaa e to outou faaroo i te Mesia.

- Eaha te huru o te puai o to outou hinaaro ia horo'a i to outou aau i te Atua ra eiaha râ i te tuu ia outou i roto i te faatîfiraa i roto i te taime faahemaraa ?

Faahaehaaraa ia outou iho i mua i te Atua

« I faaora oia ia ratou, o ratou i faahaehaa ia ratou iho i mua ia'na ; e i te mea ho'i i ta'i hua'tu ratou ia'na i faaora'i oia ia ratou i te fifiraa : te na reira noa

maira te Fatu i te ohipa ma to'na mana i te mau tau atoa i rotopu i te tamarii a te taata nei, i te faatoro-
raa mai i te rima aroha ia ratou tei ti'aturi ia'na ra »
(Mosia 29:20).

- Eaha te mea e tape'a ra ia outou « ia ta'i hua'tu » i te Atua ia faaora ia outou ia au i To'na ra hinaaro ?

- Eaha te mea i tape'a ia outou ia imi i teie huru faaoraraa i mua ra ?

- Nahea outou ia haapii i te ti'aturi i te Atua ?

- Na outou iho e rave i te faotiraa ia faahaehaa ia outou iho. E tamata paha o Satane i te faati'aturi ia outou e, oia mau, ua tauturu te Atua ia vetahi ê, eita râ Oia e tauturu ia outou i te mea e, aita hoê rave'a faahou no outou e aita ho'i e ti'aturiraa faahou. E haavare mau teie. Te ti'araa mau, e tamarii outou na te Atua. E nahea teie iteraa i te tauturu ia outou ia faahaehaa ia outou iho ?

Te ma'itiraa ia haamata i te faaoraraa

« E teie nei, ua hinaaro vau ia riro outou ei feia haehaa, e te auraro, e te maru, e ei feia a'o-ohie-hia ; e te î i te faaoroma'i, e te hitahita ore ; e te au maitai i te mau mea atoa ; e te itoito i te haapa'oraa i te mau faaue a te Atua i te mau mahana atoa ra ; i te aniraa i te mau mea atoa e au ia outou na, i ta te varua e ta te fino atoa ho'i ; e i te haamaitairaa i te Atua i te mau mea atoa ta outou e farii ra, ma te faaea ore (Alama 7:23).

- E ma'itiraa te taahiraa 3. E tae mai te ora na roto i te mana o te Atua, i muri a'e râ i to outou ma'itiraa ia titau i Ta'na tauturu. Na ta outou faotiraa e iriti i te uputa i reira To'na mana e tahe mai ai i roto i to outou oraraa. A feruri na e e mau ma'itiraa ana'e te haehaa, te faaoroma'i, te maru e te vai atu ra. Te maitai hopea i tabulahia i roto i te mau papa'iraa mo'a o te aau mauruuru ia. Nahea te aau mauruuru i te tauturu ia outou ia haehaa ?

- Eaha te tahi atu mau maitai ta Alama i tuu i roto i teie tapura ra ?

- Eaha te mau maitai tei erehia e outou ?

- Eaha te mau maitai o te ti'a ia outou ia faahotu i teie mahana ? Eaha te mea e nehenehe ia outou ia rave i teie nei no te haamata ?

Ia riro mai te tamarii rii

« No te mea te taata tino nei, o te enemi ia o te Atua, e e enemi oia mai te hi'araa o Adamu mai a, e e enemi hoi amuri e amuri noa'tu; area ia auraro oia i te parau a te Varua Maitai, e ia faaru'e i te mau peu a te taata tino nei, e ia riro ei taata mo'a na roto i te taraehara a te Mesia ra te Fatu, e ia riro hoi mai te tamarii ra i te maru, e i te mamahu, e i te haehaa, e i te faaoroma'i, e i te i te aroha, e ma te hinaaro ia auraro i te mau mea atoa ta te Fatu e hinaaro ia tuu i ni'a ia'na, mai te tamarii e auraro hoi i to'na ra metua" (Mosia 3:19).

- E rave rahi o tatou tei rave-ino-hia e te mau metua e aore ra te mau tia'i, e no reira, ua riro te « tau tamariiira » ei taime fifi roa, e penei a'e, ei taime ri'ari'a. Mai te mea e, te vai ra to outou fifi hau ore e to outou metua, eaha ia te ti'a ia outou ia rave no te faataa e i to outou mau mana'o no ni'a i to outou metua e to outou mau mana'o no ni'a i te Atua ?

- Noa'tu e, e fifi to outou e to outou mau metua i te tino nei, e nehenehe ta outou e ti'aturi i te Metua i te Ao ra e i te Faaora ei na metua parau ti'a. No te aha e nehenehe ai ia outou ia ti'aturi i te Metua i te Ao ra e i te Faaora a tuu atu ai outou i to outou oraraa i mua ia Rava ?

Aparauraa i te Atua

« Tuu ihora (Iesu) i te turi i raro, pure ihora, na o atu ra, E ta'u Metua, ia ti'a ia oe ra, e hopoi e atu i teie nei au'a : ia tupu ra to oe hinaaro eiaha to'u » (Luka 22:41-42).

- I roto i teie pure, ua faaite te Faaora i To'na hinaaro ia auraro i te Metua. Ua faaite Oia i To'na mau hinaaro e i muri iho, ma te haehaa, ua haapa'o Oia i te hinaaro o To'na Metua. A feruri na i te haamaitairaa no te parauraa i te Atua i to outou mau mana'o. Ua ite outou e, e taa mai te Atua i to outou tai'a, i to outou mau iho, e aore ra i te tahi atu huru mana'o to outou ; nahea te reira i te tauturu ia outou ia parau e, « la haapa'ohia to Oe hinaaro », ma te ti'aturi mau ?

PARAU MAU

Parau Tumu Faufaa : A matutu ma te mata'u ore i te hoê tapura o to outou huru i te pae morare.

I to outou raverāa i te taahirāa 3, ua faaoti outou i te ti'aturi i te Fatu. Ua tuu outou i to outou hinaaro e i to outou orarāa Na'na e haapa'o. I roto i te taahirāa 4 e faaite outou i to outou hinaaro ia ti'aturi i te Atua. E papa'i outou ma te papû e te taiâ ore i te hoê tapura hi'opo'a o to outou orarāa, ma te haapoto i te mau mana'o, te mau ohipa, te mau aehuehuraa, e te mau ohipa o to outou orarāa, ma te tamata i te hamani ti'a maitai i te reira tapura ta outou.

E ere i te mea ohie no te papa'i i te hoê tapura hi'opo'a ma te taiâ ore e te papû maitai no ni'a i to outou orarāa. Ia parau ana'e matou e, *taiâ ore*, aita matou e parau nei e, eita e tupu mai te mana'o taiâ i roto ia outou. E mea papû e, e tupu mai te mana'o aehuehu a hi'opo'a ai outou i to outou orarāa, e tupu atoa mai paha te au ore e aore râ te haamâ e aore râ te ri'ari'a. Te aurāa no te parau e, taiâ ore, maori râ, eita outou e vaiiho i to outou ri'ari'a ia tape'a ia outou ia rave papû maitai i ta outou hi'opo'araa. I roto i te taahirāa 4, teie to'na aurāa, oia ho'i, e fafau outou e, e hi'opo'a maite outou i te mau ohipa o to outou orarāa ma te haavare ore, e tae roa'tu i to outou iho mau paruparu, eiaha râ te mau paruparu o vetahi ê.

I mua ra, ua tamata paha outou i te faati'ati'a i ta outou ohipa ino, e ua faahapa ia vetahi ê, te mau vahi, e aore râ te mau mea no te mau fifi ta outou i faatupu. I teie nei râ, e haamata ia outou i te amo i te hopoi'a no te mau ohipa ta outou i rave i mua ra e i teie nei, e noa'tu e, e mau ohipa, e mau mana'o, e mau ferurirāa mauui, e mea haama, e aore râ e mea teimaha te reira ia faaite.

Mai te mea e, e mea teimaha roa ia papa'i i te hoê tapura hi'opo'a papû e te taiâ ore no ni'a ia outou iho, ia ite mai outou e, aita outou i vai otahi noa. Tei roto outou i to matou aau. Te haamana'o nei matou i ta matou tautoorāa no te farii i te hinaaro ia faaoti i teie taahirāa. E rave rahi o matou tei uiui e, e ti'a anei e faaore i te taahirāa 4, e ia ora i te mau faatitirāa. I te pae hopea ua titauhia ia matou ia ti'aturi i te parau a te mau taata tei rave i teie mau mea na mua'tu ia matou : « Mai te mea e,

aita e ravehia te hoê tapura hi'opo'araa morare ma te papû e te taiâ ore... eita ia e roaa te faaroo i titauhia i roto i te orarāa i te mau mahana atoa » (*Twelve Steps and Twelve Traditions* [1981], 43).

Na te faatitirāa e faataupûpû i to tatou aravihi ia feruri ma te parau ti'a i ni'a i to tatou iho orarāa. Na'na e faaiti i to tatou aravihi ia haroaroa i te ino e te fifi—te hopoi'a—ta'na i faatupu i roto i to tatou mau aurāa atoa. Hou a nehenehe ai ia tatou ia ti'aturi i ni'a i te Faaora, ua titauhia ia tatou ia faataa i te hoê oti'a e ti'a ai Ia'na ia tatuturu ia tatou ia faaiti'aifaro i to tatou orarāa tahito. Na te taahirāa 4 e horo'a mai i taua oti'a ra ; o taua tautoorāa itoito ra e te mauui ho'i no te iteraa e, eaha taua mau hopoi'a ra i roto ia tatou » (*Twelve Steps and Twelve Traditions*, 42).

Ua riro atoa te tapura hi'opo'a ei taahirāa no te tauturu ia tatou ia faatuea i to tatou orarāa i ni'a i te hinaaro o te Atua. Na roto i teie tapura hi'opo'a e iteahia ia tatou te mau mana'o, te mau aehuehuraa e te mau ohipa tano ore e faatere nei i to tatou orarāa. Na roto i te iteraa i te reira mau mea ino i roto i to tatou orarāa, te rave ra ia tatou i te taahirāa matamua no te faaiti'aifaro i te reira. E ere i te mea ohie ia hamani i te hoê tapura hi'opo'a, tera râ, na te reira taahirāa e iriti i te uputa e roaa ai te faaroo e te ti'aturirāa i titauhia e tatou no te rave tamau i to tatou faaorāa e ia upooti'a i ni'a i te matarorāa.

Nabea ia papa'i i te hoê tapura hi'opo'a

Ia farii ana'e tatou i te taahirāa 4, teie ia te uirāa i muri iho e, « nahea ia vau ia papa'i i te hoê tapura hi'opo'a ? Eaha te mauhaa ta'u e hinaaro ? » Te tapura hi'opo'a o te hoê ia faanahorāa na te taata iho, e aita e hoê noa rave'a tano no te rave i te reira. E nehenehe outou e farerei i te mau taata tei papa'i a'e nei i te hoê tapura hi'opo'a, e ia imi i te arata'irāa a te Fatu no te papa'i ta outou iho tapura hi'opo'a. E tauturu ia Oia ia outou ia vai parau mau e ia vai te here a hi'opo'a ai outou i to outou mau haamana'orāa e i to outou mau mana'o.

Te hoê rave'a no te papa'i i te tapura hi'opo'a o te papa'irāa ia i te hoê tapura haamana'orāa i te taata ; te mau faanahorāa aore râ te mau taiete ; te mau ture, te mau mana'o e aore râ te mau ti'aturirāa ; te mau ohipa i tupu, te mau hi'orāa, e aore râ te mau mea i faatupu i te mau mana'o maitai e te mau mana'o tano ore (mai

te oto, te tatarahapa, te riri, te inoino, te ri'ari'a, te pe'a-pe'a). E riro paha te tahi mau mea i roto i te tapura i te itehia e rave rahi taime. Aita e fifi i te reira. Eiaha e tamata i te faataa e aore râ i te ma'iti e aore râ i te hi'opo'a i teie taime. No teie taime, te ohipa faufaa roa o te imiraa ia ia noaa mai te mau mea atoa.

A papa'i ai outou i ta outou tapura hi'opo'a, a hi'o i ô atu i ta outou mau peu tahito, a hi'opo'a i te mau mana'o, te mau feruriraa e te mau ti'aturiraa tei arata'i ia outou i roto i taua mau peu ra. Ua riro ho'i to outou mau mana'o, to outou mau feruriraa e to outou mau ti'aturiraa ei mau aa no ta outou mau peu faatitiraa. Ia ore outou e hi'opo'a i to outou mata'u, te te'ote'o, te inoino, te riri, te hinaaro papû e te mana'o oto, e mea faufaa ore ia ta outou haapaeraa. E tamau noa ia outou i roto i to outou faatitiraa e aore râ e tomo outou i roto i te tahi atu faatitiraa. Ua riro to outou faatitiraa ei tapa'o faaite e, te vai ra te tahi atu « mau tumu e te tahi atu mau fifi » (Alcoholics Anonymous [2001], 64).

Te vai ra te tahi mau taata e faataa nei i to ratou oraraa ia au i to ratou matahiti, to ratou faito i roto i te haapiiraa, te vahi i orahia e ratou e aore râ to ratou mau auraa. Te tahi pae te haamata nei ratou na roto noa i te hi'opo'a-maite-raa i to ratou huru. Eita paha outou e haamana'o i te mau mea atoa i te taime mata-mua. A tamau noa i te pure e a faati'a i te Fatu ia faa-haamana'o ia outou i te mau mea atoa. Ia vai matara noa teie hi'opo'araa, e a tapa'o i roto i ta outou tapura hi'opo'a i te mau mea atoa e haamana'ohia e outou.

Ia oti ana'e ta outou tapura, a titau i te arata'iraa a te Fatu no te iteraa i te mau mea atoa i haamana'ohia e outou. E faanaho te tahi mau taata i teie tuhaa o ta ratou tapura hi'opo'a mai te au i te hoê tatuhaaraa tei roto i reira na ana'iraa e pae o te upoo parau tata'itahi mai tei tapurahia i raro nei. E haapotopoto noa ratou i ta ratou mau papa'iraa. E iriti te tahi atu mau taata i te hoê api no te parau tata'itahi e vai ra i ni'a i ta ratou tapura, ei reira ratou e papa'i ai i te pahonora a i roto i na tuhaa e pae.

Te ohipa i tupu. Eaha te ohipa i tupu ? A papa'i potu noa i te mau mea ta outou e haamana'o ra no ni'a i te ohipa i tupu. A haapotopoto te mau parau, eiaha e papa'i i te aamu roa.

Ta'na i faatupu. Eaha ta te reira i faatupu i ni'a ia outou e aore râ i ni'a ia vetahi ê ?

Te mau mana'o. Eaha te mau mana'o i tupu i roto ia outou i te taime a tupu ai taua ohipa ra ? Eaha to outou

mau mana'o i teie nei no ni'a i te reira ? A feruri e nahea to outou ri'ari'a i faatupu ai i taua ohipa ra.

Hi'opo'araa ia outou iho. Eaha te mau paruparu e aore râ te mau puai ta te reira i faatupu mai ? Ua ite anei outou i te tahi faito te'ote'o, te mana'o oto, te pe'ape'a, e aore râ te mana'o papû i roto i to outou huru e ta outou mau ohipa ? Eiaha e haamo'e i te tapa'o atoa i te mau taime a rave ai outou i te ohipa ti'a.

E nehenehe te Varua Maitai e tauturu ia outou ia faa-haehaa ia outou iho e ia faaruru atu i te parau mau, noa'tu e, e mea mauui te reira parau mau. Na roto i te tauturu a te Fatu, e nehenehe ia outou ia ite i to outou mau puai e to outou mau paruparu (a hi'o Etera 12:27). E nehenehe teie mau huru uiraa e riro ei tautururaa :

- *Eaha te hopea ta'u i binaaro i roto i teie huru ohipa e no te aba ?*
- *E mea nabea vau i te tamataraa i te arai i te reira fifi ?*
- *E obipa anei na'u ?*
- *Eaha te mau obipa ta'u i rave e aore râ i ore i rave no te farii i te mea ta'u i binaaro ?*
- *Ua tau'a ore anei au i te mea e tupu mau ra ?*
- *Ua tano anei ta'u mau titauroa no'u ibo e no vetahi ê ?*
- *Ua baavare anei au ia'u ibo e aore râ ia vetahi ê ?*
- *Ua tau'a ore anei au i te feruriraa o vetahi ê e ua haapa'o noa vau ia'u ibo ?*
- *E mea nabea vau i te faariroraa ia'u ei taraebara no te baavi ia vetahi ê, no te farii mai ia ratou e to ratou aroha i ni'a ia'u, no te faariro ia'u ei taata taa ê, e te vai atu râ ?*
- *Ua pato'i anei au i te tauturu a te Atua e a vetahi ê ?*
- *Ua onono anei au i te parau e, ua tano vau ?*
- *Ua inoino anei au o vau i ore i baamauruurubia e aore râ i tau'ahia ?*

A'oraa faauruhia. Eaha te a'oraa ta te Fatu i horo'a mai no ni'a i teie fifi ? A haamana'o e, eita roa outou e ri'ari'a mai te mea e, e auraro outou i te Faaora. Tei ô nei outou no te haapii i te maitai e te ino, e e nehenehe te Faaora e tauturu ia outou ia faaore i ta outou iho hapa e i ta vetahi ê. A papa'i i to outou mau mana'o e to outou mau feruriraa a feruri ai outou i te a'oraa faauruhia no roto mai i te mau papa'iraa mo'a e no roto mai i te feia faatere o te Ekalesia.

E maha tubaa e titaubia

E titaubia e maha tufaa faufaa roa no te manuia i te hamaniraa i te tapura hi'opo'a morare—te papa'iraa, te parau ti'a, te patururaa e te pure. Na teie mau tuhaa o te tapura hi'opo'a morare e tauturu ia outou ia ite i te hara e i te mau vahi paruparu e ia upooti'a i ni'a i te reira.

Papa'iraa. E faufaahia te tapura hi'opo'a o to outou oraraa, mai te mea e papa'i outou i te reira. E nehenehe ta outou e tape'a i te hoê tapura i roto i to outou rima, ia hi'opo'a i te reira e e tai'o pinepine ; ia ore te mana'o e papa'ihia, e mo'e ohie noa ia te reira, e e mea ohie ho'i te mau mea arearea i te faaapiapi i to outou feruriraa. A papa'i ai outou i ta outou tapura hi'opo'a morare, e nehenehe ia ia outou ia feruri maramarama hau atu i te mau ohipa i roto i to outou oraraa, e e nehenehe outou e haapapû i te reira mau ohipa ma te haape'ape'a-ore-hia e te tahi atu mau mea.

Te tamata nei te tahi mau taata i te ape i te papa'i i ta ratou tapura hi'opo'a morare, no te haamâ e aore râ e mata'u i to ratou ite ore e nahea ia papa'i, e aore râ ia tai'o te tahi taata i te mea ta ratou i papa'i. Eiaha e vaiho i te reira mau mata'u ia tape'a ia outou. Aita e pe'ape'a te parau no to outou ite ore i te papa'i. E nehenehe noa ta outou e papa'i i te tahi mau hoho'a, mai te mea e, e titaubia, te vahi faufaa, o te papa'iraa ia outou i ta outou tapura hi'opo'a. Mai te mea e, aita outou e papa'i i te reira, aita ia outou i faaoti i te taahiraa maha. A rave hope ai outou i te taahiraa maha, a haamana'o te faanehenehe-roa-raa—oia ho'i, te tamataraa outou e papa'i i ta outou tapura hi'opo'a ma te nehenehe maitai ia auhia mai te reira e vetahi ê—e nehenehe te reira e tape'a ia outou ia faaoti i te reira tuhaa.

E nehenehe te taiâraa ia tai'o te tahi taata i te mea ta outou i papa'i ia riro ei haape'ape'araa, tera râ, e nehenehe ta outou e haavi i te reira. Te mau taata i rotopu ia matou tei hamani i te hoê tapura hi'opo'a, ua farii atoa ratou i te reira mata'u. Ua faaohipa matou i te mau rave'a atoa no te paruru eiaha te reira ia tupu, e ua ti'aturi i te Atua. Na mua roa, e haapa'o tatou i te parau no to tatou ora, e vaiho rii i te hiti to tatou huru taata aore râ to tatou roo. No te papa'i i ta tatou tapura hi'opo'a e mea ti'a ia tatou ia titau tamau noa i te tauturu a te Atua, no te ani Ia'na ia paruru e ia arata'i mai ia tatou no te faaoti i te reira tapura. Eiaha ia mo'ehia ia outou e, te taahiraa 4, o te iritiraa mai ia ia tatou i rapae i te maru o te haamâ e te fariiraa e, e mea ti'a ia outou ia tatarahapa. Mai te mea e, e pure outou no te ite e, nahea e i hea outou e vaiho ai i ta outou tapura

hi'opo'a, e arata'i ia te Fatu ia outou ia faaohipa i te rave'a maitai a'e.

Parau mau. E nehenehe te faaiteraa i te parau mau no ni'a i te mau vahi hara o to outou oraraa e riro ei ohipa ri'ari'a roa. E mea pinepine te taata i te ore e hi'o hohonu roa i roto i to ratou oraraa tahito, no te mea, te ri'ari'a ra ratou o te hiti mai te parau mau o te huru o to ratou oraraa. I teie nei, ia rave outou i te taahiraa maha, e mea ti'a ia outou ia faaruru ti'a'tu i te parau mau no ni'a i to outou oraraa e to outou mau mata'u.

I roto i ta outou tapura hi'opo'a eita outou e ite i to outou ana'e mau paruparu, e ite e e mauruuru atoa râ outou i to outou mau puai. A papa'i atoa i roto i ta outou tapura hi'opo'a i to outou mau vahi maitai e te mau ohipa maitai ta outou i rave. Te ti'araa mau, tei roto ia outou na mea e piti, te paruparu e te puai. Mai te mea e, e ite outou i te parau mau no ni'a i to outou oraraa tahito—te maitai e te ino—e vaiho ia outou i te mau mana o te ra'i ia heheu mai i te parau mau e ia tauturu ia outou ia vaiho i te mau mea tahito i to ratou vairaa mau. E tauturu ia te Fatu ia outou ia tau i te tereraa o to outou oraraa e ia faatupu i to outou puai hanahana. E ite ia outou e, ua aifaito to outou huru e to te mau huru taata atoa, te mau puai e te mau paruparu. Ei reira outou e hi'o ai ia vetahi ê mai ia outou atoa te huru.

Patururaa. E riro te faaitoitoraa e te patururaa a vetahi ê tei ite i te auraa o te faaoraraa, e tauturu ia outou i roto i ta outou mau tautooraa. E nehenehe ratou e arata'i ia outou ia ite i teie faanahoraa, te arata'iraa, e aore râ te huru raveraa o te tano ia outou i roto i ta outou hi'opo'araa i to outou oraraa tahito. E nehenehe ta ratou e faaitoito ia outou ia paruparu ana'e outou.

Pure. Ia hi'o ana'e outou i te faufaa rahi o te taahiraa 4 e te titaubia ta te reira e faaite mai, a feruri na e mea nahea to te Fatu tautururaa ia outou i roto i na taahiraa matamua e toru. I to outou fariuraa i te Atua no te tamahanahana, te itoito e te arata'iraa, ua ite outou i te tauturu e hinaaro-tamau-hia e outou ia papa'i outou i ta outou tapura hi'opo'a. Ua haapii mai o Paulo e, « te Atua no'na ana'e te mahanahana ; tei haamahanahana mai ia matou i to matou mau pohe » (2 Korinetia 1:3–4). Mai te mea e, e pure outou i te mau taime atoa a parahi ai outou i raro no te papa'i i ta outou tapura hi'opo'a, e tauturu ia te Atua ia outou. E ite mau outou i te reira a ohipa ai outou i teie taahiraa fifi roa i to outou hi'oraa—E parahi tamau maite mai te Atua i piha'ihoho ia outou mai te mea e, e ani outou.

Te Faati'amâraa ia outou mai roto mai i te oraraa tabito

Te haape'ape'a nei te tahi mau taata ia hi'o i roto i to ratou oraraa tahito o te hape ratou i te haamana'oraa i te tahi mau mea i tahito ra. Ia papa'i outou i ta outou tapura hi'opo'a, a haamana'o noa i te mau mea ohie e nehenehe e faahiti. I ô nei â, te pahonora a o te ti'aturi ia i te Atua. Mai te mea e, e papa'i outou i ta outou tapura hi'opo'a na roto i te pure ma te aau tae, te hinaaro mau e te faaroo ho'i i te Mesia, e nehenehe ia ta outou e ti'aturi Ia'na no te faahaamana'o ia outou i te mau mea e tauturu i to outou faoraraa.

Te hoê hopea hanahana no te faaotiraa i te taahiraa 4 o te taahiraa ia outou i te hoê taahiraa rahi i mua i roto i to outou faati'amâraa ia outou i te mau peu tahito o to outou oraraa. Te mana'o apî e roaa mai i roto ia outou a faaoti ai outou i teie taahiraa, e faaitoito te reira ia outou ia tau i te avei'a o to outou oraraa mai te mea e, e hinaaro outou. No te here e te aroha o te Faaora, aita e titauhia ia outou ia riro mai to outou huru tahito ra. Na roto i te aniraa i te Fatu ia arata'i mai ia outou i te hi'opo'araa i to outou oraraa, e ite ia outou e, ua riro taua mau mea ra ei rave'a haapiiraa ia outou. E ite ia outou e, na roto i te hohoraraa i te mau paruparu i farii-maoro-hia e outou, e faahaere te reira ia outou i mua i te hoê oraraa apî.

Te mau Taahiraa Ohipa

A papa'i i roto i te hoê buka aamu ; a imi i te arata'iraa a te Varua Maitai

No tatou e rave rahi, ua riro te tapura hi'opo'a ei tautooraa matamua na tatou no te papa'i i te mau mea no ni'a i to tatou oraraa. E nehenehe to tatou iho buka aamu ia riro tamau noa ei mauhaa puai no te faaoraraa. Ua haapii pinepine te mau peropheta o te Fatu i te faufaa o te mau buka aamu. Ei hi'oraa, ua haapii mai te peresideni Spencer W. Kimball e, « A papa'i... i to outou mau haere'a e to outou mau ho'iraa mai, to outou mau mana'o hohonu roa, ta outou mau ohipa i faaoti e to outou manu'a-ore-raa, to outou mau auraa e te mau upooti'araa, to outou mau feruriraa e to outou mau iteraa papû » (« The Angels May Quote from It », *New Era*, Atopa 1975, 5).

Ia papa'i ana'e outou i te mau mea no ni'a i to outou oraraa na roto i te pure, te horo'a ra ia outou i te rave'a i te Varua Maitai ia tauturu ia outou ia ite e ia haroaroa i te mau haapiiraa e vai ra i roto i te mau iteraa i fariihia e outou. Mai te mea e, aita outou e papa'i nei i to ou-

tou iho buka aamu i teie taime, te faaitoito atu nei matou ia outou ia haamata i te reira. Mai te mea e, ua haamata outou, te faaitoito atu nei matou ia outou ia pure tamau noa a papa'i ai outou ia nehenehe te Fatu ia haapii ia outou e ia faananea i to outou iteraa na roto i To'na Varua.

A bamani i te aamu o to outou oraraa, i tabito ra e i teie nei

E taime roa te titauhia no te papa'i i te hoê tapura hi'opo'a. Aita e titauhia ia rû noa i te papa'i i te reira, e titauhia râ ia haamata outou i te reira. E ere te mea faufaa roa te vahi e haamata ai outou, e mea faufaa râ ia hi'opo'a outou i to outou oraraa tahito ia au i ta outou e haamana'o e ia au i te faaururaa a te Fatu. A papa'i noa i te mea e puta mai i roto i to outou feruriraa. E mea huna te mau mea ta outou e papa'i, e e faaite outou i te reira i te taata ana'e ta outou e ti'aturi e o ta outou i ma'iti na roto i te pure a rave ai outou i te taahiraa 5. Ta outou tapura hi'opo'a, no ni'a ia ia outou e to outou auraa ia outou iho, i te Atua e ia vetahi ê. A imi ai outou i te itoito no te hi'o ia outou iho ia au i to outou huru mau, e faaaraa te Atua i to outou mata, ei reira outou e haamata ai i te ite ia outou iho mai Ta'na e hi'o ra ia outou—ei tamarii Na'na tei farii i te ti'araa hanahana o te fanauraa. A rave i teie taahiraa, e a hi'o tamau maite i ni'a i te reira ti'araa fanauraa.

Eiaba e haamana'o faahou i ta outou mau hara

Ia oti ana'e ta outou tapura hi'opo'a i te papa'ihia, e i te taime e au ai, a haamou i te mau tuhaa au ore, e aore râ, te mau parau riri, te mau aamu no to outou rave-raa i te hara, e i te tahi atu mau mea o te ore e ti'a ia faaitehia ia vetahi ê e aore râ, ia faataehia mai i roto i te mau u'i amuri a'e. E riro te haamouraa o taua mau mea i papa'ihia ra ei tapa'o no to outou tatarahapa e ei rave'a puai ho'i no te faaru'e i te oraraa tahito. Ua fafau te Fatu ia Jeremia no ni'a i To'na mau taata, « e faaore ho'i au i ta ratou hara, e ore au e mana'o faahou i ta ratou ino » (Jeremia 31:34). E ti'a ia tatou ia pee i te hoho'a o te Fatu i te faaoreraa i ta tatou iho mau hara e i te mau hara a vetahi ê.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E nehenehe teie mau irava e te mau faahitiraa parau a te feia faatere o te Ekalesia e tauturu ia outou ia faaoti i te taahiraa 4. A faaohipa i te reira i roto i te feruriraa hohonu, i te tai'oraa e i te papa'iraa. A haamana'o ia vai parau mau noa e te papû maitai i roto i ta outou papa'iraa.

Hi'o-faahou-raa i to outou oraraa

« Te ani nei au ia outou tata'itahi ia hi'opo'a-hohonu-faahou i to outou oraraa. Ua hahi anei outou i te mau ture o ta outou i ite e, e horo'a mai te reira i te oaoa ? Te vai ra anei te tahi peho po'iri e ti'a ia tamâhia ? Te rave ra anei outou i teie nei i te mau mea o ta outou i ite e, e mau mea iino ? Te faa'i ra anei outou i to outou feruriraa i te mau mana'o viivii ? Mai te mea e, e taime hau e e nehenehe ta outou e feruri ma te maramarama, e parau mai anei to outou aau ia outou ia tatarahapa ?

« No to outou hau i teie nei e no to outou oaoa amuri a'e, te ani haehaa nei au ia outou ia tatarahapa. A iriti i to outou aau i te Fatu ra, e a ani la'na ia tauturu mai ia outou. E noaa ia ia outou te haamaitairaa o te faa-oreraa hapa, o te hau, e te iteraa e, ua tamâhia e ua faaorahia outou. A imi i te itoitono no te ani i te Fatu i te puai no te tatarahapa i teie nei » (Richard G. Scott, i roto i te Conference Report, Eperera 1995, 103 ; e aore râ, Ensign, Me 1995, 77).

• Ua riro te taahiraa 4 ei hoê rave'a no te pee i te a'oraa a Elder Scott. A faataa i te hoê taime hau maitai no te pure no te ani i te arata'iraa e te itoitono no te hi'o faahou i to outou oraraa. Na roto i te pure a imi i te taime no te faatiti'aifaro ia outou iho, e a papa'i i te mau mana'o e puta mai i roto i to outou feruriraa a tai'o ai outou i te mau uiraa a Elder Scott.

Faaiteraa i te oraraa tahito

« A faaru'e na outou i ta outou mau hara ; a ueue atu na outou i te fifi na'na, na tei hinaaro i te tape'a

tamau ia outou, a haere mai na i te Atua, oia te pã-pã o to outou ora » (2 Nephi 9:45).

• Eita te faaruveraa i te mau hara e te ueuveraa i te fifi no te faatitiraa e nehenehe e haamata e tae roa'tu i te taime ua ite outou e te vai mau nei iho a te mau hara e te mau fifi. A papa'i i te pato'iraa ta outou i farii, a mana'o ai outou e ua parau outou i te parau mau no ni'a i to outou oraraa tahito.

Monoraa te parau mau i te huna

« la parau tatou e aita a tatou e hara, te haavare nei tatou ia tatou iho, e aore te parau mau i roto ia tatou nei » (1 Ioane 1:8).

• Te hoê huru mau o te faatitiraa o te hunaraa ia e aore râ te haavare-ite-raa—ia huna te hoê taata e e fifi to'na. Eaha te mau huru no te faaoraraa e roaa mai na roto i te monoraa te parau mau i te huna ?

- Nahea te taahiraa 4 e nehenehe ai e tauturu ia outou i roto i taua ohipa ra ?

Te ti'aturiraa i te faaoraraa

« Ua haamana'o ihora vau i ta'u atoa mau hara e te parau-ti'a-ore, e mauui ihora to'u aau i te reira i te mau ati o hade; e ua ite atu ra vau, i faaru'e atu na vau i to'u ra Atua, aore ho'i au i haapa'o i ta'na ra mau faaue mo'a ra » (Alama 36:13).

- E nehenehe te haamana'oraa i ta outou mau hara e riro ei ohipa mauui, e nehenehe atoa ra te reira e tura'i ia outou i roto i te ho'e oraraa hau ap'i (a hi'o Alama 36:19-21). A ani i te ho'e taata tei faaoti i teie taahiraa, e mea nahea te reira i te tautururaa ia'na. E mea nahea te ti'aturiraa i te faaoraraa e nehenehe ai e tauturu ia outou mai roto mai i te mauui o te oto e tae atu ai i te oaoa o te faaoraraa hapa ?

Te parau mau

« E na roto i te mana o te Varua Maitai e ite ai outou i te parau mau i te mau mea atoa ra » (Moroni 10:5).

- Mea fifi na te tahi mau taata ia haamana'o e aore ra ia faate i te parau mau mauui no ni'a i te oraraa tahito, e nehenehe ra ta te Varua Maitai e tauturu ia outou ia haamana'o e ia tamahana-hana ia outou a rave ai outou i te taahiraa 4. E nehenehe outou e farii i teie mau haamaitairaa noa'tu e aita outou i farii i te horo'a a te Varua Maitai. A papa'i e nahea te Varua Maitai i te arata'i ia outou i roto i te ohipa papa'iraa i te tapura hi'opo'a.

- No te aha e mea faufaa ia ite i te parau mau no ni'a i to outou huru i teie nei ?

- No te aha e mea faufaa ia ite i te parau mau e e tamarii outou na te Atua ?

FAÎRAA

Parau Tumu Faufaa : Ia farii outou ibo, i mua i to outou Metua i te Ao ra na roto i te i'oa o Iesu Mesia, i mua i te mana autahu'araa, e i mua i te tahi atu taata, i te huru mau o ta outou mau hapa.

Te tahi huru i matauhia e te rahiraa o te mau taata tei topa i roto i te faatitiraa maori râ, te faae meta i te hiti. Noa'tu tei roto i te rahiraa taata aore râ, tei tomo mai i roto i te mau faaoao meta i reira vetahi e mana'o ai eita e tano no matou teie vahi. A amui ai matou i roto i te mau apooraa faaor meta, ua haamata matou i te haere mai i rapae i te faataa-ê-raa ia matou i te hiti, e na reira ho'i te faatitiraa i te tup meta mai. I te haamata meta, e rave rahi o matou tei parahi noa no te faaroo, i te pae hopea râ ua tupu mai te mana'o hau e ua paraparau matou. Noa'tu râ i te reira, ua tape'a matou i te rahiraa o te mau parau na matou iho—e mau parau haamâ, e te au ore, e mau mea mau i no te mafatu, e mau mea tei haaparuparu ia matou.

I roto i te taahiraa 4 ua rave matou i te tahi tuatap meta papû e te hohonu, tei riro ei meta na matou iho. Ua vai noa matou matou ana'e e to matou haamâ i te huru o to matou or meta tahito. I to matou r meta i te taahiraa 5, i reira to matou tap meta i te mau ruu meta o ta matou mau ohipa huna o te faataa-ê-raa e ia farii i te tahi hi' meta aea no matou iho e to matou or meta tahito. Na roto i te faî meta ua haamata matou i te faaite i to matou tatarahapa i mua i to matou mau hoa, te utua fare e ia vetahi ê. E tuhaa te reira no te tata' meta e no te haamau-faahou-raa i te mau meta tei mutu. Na roto meta i te faî meta ua titau meta matou i te faa meta hapa a te Fatu na roto i te pure e na roto ho'i i te feia faa meta o te autahu' meta.

Ua ite matou e, e mea maitai a'e ia rave i te taahiraa 5 i muri noa'e te faa meta taahiraa 4. Te faa meta meta, e au ra ia e, o te meta i te hoê pepe tei haapê e aita i tamâ meta. E au ra e ua riro te taahiraa 5 ei taahiraa teima ha roa, i to matou râ an meta i te tauturu i te Fatu, ua ho-ro'a mai ia Oia i te itoito e te puai ia matou. I muri a'e i te hi'opo' meta i ta matou mau tuatap meta, ua haere matou e faî i mua i to matou episekopo i te mau mea ti'a ore meta e aore râ i te hoê hara e aore râ i te hoê ohipa tano ore tei tape'a ia matou ia ore ia farii i te hoê

parau faati'a no te hiero. Ua riro teie faa meta ta matou i mua i te mana autahu' meta ei tuhaa fau meta roa no te faa meta e te ora.

Ua ma'iti meta matou i te tahi taata ti'aturihia ei ia'na ra hoi matou i faaite ai i te huru mau o ta matou mau ohipa ti'a ore. Ua tamata matou i te ma'iti i te hoê taata tei rave i te taahiraa 4 e te 5 e tei paari maitai i roto i te evanelia. Ua haamata matou i te apooraa na roto i te pure no te ani i te Varua, e i muri iho, ua tai'o puai matou i ta matou mau tuatap meta. Ua tauturu pinepine mai te mau taata e faaroo mai ra ia matou ia ite i to matou mau vahi fifi e vai rii noa ra â. Ua tauturu ratou ia matou ia faatiti'aifaro i to matou or meta e ia haapae i te faarahi e aore râ i te faaite i ta matou hopoi'a.

Ua riro te papa' meta i ta matou mau tuatap meta mai te papa' meta e rave rahi hanere tuhaa ohipa tei tupu i roto i to matou or meta. I roto i te taahiraa 5, ua ti'a ia matou ia ite i to matou or meta tei hohorahia, mai meta tuhaa e meta tuhaa, na roto i te mau parau i papa' meta. A na reira ai matou, ua haamata matou i te ite i te mau e'a o te mau ino tei arata'i i ta matou mau ma' meta. Ua haamata matou i te ite i to matou hinaaro ia faatupu i te mau mana'o e te mau feru meta ti'a ore (te hinaaro puai, te mata'u, te te'ote'o, te pohehae, te faati' meta ia'na iho, te riri, te ino meta, te hiaai e te hinaaro vi ore, e te vai atu ra). Ua riro mau teie mau mana'o e teie mau feru meta ei tumu mau o to matou mau ino.

I to matou faa meta i te taahiraa 5, ua faaite matou i mua i te Atua, ia matou iho e i te tahi atu ite, i ta matou fafa meta no te hoê or meta apî tei niu-papû-hia i ni'a i te faa meta e i te or meta i te parau mau. Noa'tu e ua riro te taahiraa 5 ei hoê o te mau taahiraa teimaha roa ia rave, ua roa te itoito ia matou na roto i te a' meta a te peresideni Spencer W. Kimball : « E ore e tupu te tatarahapa maori râ ia iriti te taata i to'na aau e ia farii i ta'na mau ohipa i rave ma te otohe ore e aore râ ma te marô meta ore... Te mau taata tei ma'iti i te faaruru i te fifi e tei tau i to ratou or meta, e feru ia ratou i te taime matamua e, e mea teimaha te tatarahapa, e ite râ ratou e, o te e'a au roa a'e ia i te taime a amu ai ratou i to'na ra mau hotu“ » (« The Gospel of Repentance », *Ensign*, Atopa 1982, 4).

Ua ite matou i te mea ta te peresideni Kimball i haapii mai. Ia hope te taahiraa 5 i te ravehia e matou ma te ti'a e te afa meta maitai, ua vai noa matou aore hoê mea huna. Ua faaite papû matou i to matou hinaaro ia « haapae atu

(matou) i ta (matou) atoa ra hara » (Alama 22:18) ia ti'a ho'i ia matou ia farii i te hoê ite rahi a'e no te here o te Atua e te here e te patururaa a te mau taata maitai e rave rahi tei tauturu mai ia matou.

Te mau Taahiraa Ohipa

A haamata i te titau i te faaoreraa hara ; a farerei i te episekopo mai te mea e titaubia ; ia vai parau mau i mua i te Atua, ia outou iho e ia vetahi ê

Te « hopoi'a a te mau taata atoa o te faïraa ia i ta ratou mau hara atoa i mua i te Fatu » (Bible Dictionary, « Confession », 649). E mea ti'a ia faihia te mau hara rarahi i mua i te mau faatere autahu'araa ti'a, mai te episekopo : « Te Fatu ana'e te ti'a ia faaore i te hara, tera râ e ohipa faufaa rahi roa ta teie mau faatere autahu'araa i roto i te faanahoraa no te tatarahapa. E tape'a huna ratou i ta outou mau faïraa, e e tauturu ratou ia outou i roto i te taatoaraa o te faanahoraa o te tatarahapa. Ia faaite outou i te parau mau ia ratou. Mai te mea e, e faaite outou i te tahi noa tuhaa, ma te faaite noa i te mau hape na'ina'i, eita ia e noaa ia outou i te faatiti'aifaro i te hara rahi i hunahia. Ia haamata oioi ana'e outou i teie tuhaa ohipa, e ite-oioi-atoa-hia ia ia outou te hau e te oaoa o te tupu mai na roto i te semeio o te faaoreraa hara » (*True to the Faith : A Gospel Reference* [2004], 134).

A haapa'o maitai e a faaohipa i te paari ia ma'iti ana'e outou i te hoê taata taa ê atu i te hoê taata faatere autahu'araa no te faaite i ta outou mau ohipa ti'a ore. Eiaha e faaite i te mau mea fifi i te mau taata ta outou e mana'o ra e, eita ratou e horo'a mai i te mau arata'iraa ti'a, te horo'a mai i te mau parau hape, e aore râ e mea fifi no ratou ia tape'a i te parau huna. Te mau taata ta outou e faaite i ta outou tapura hi'opo'a, ei mau taata ti'aturu-papû-hia i roto anei i te parau e i te ohipa.

A vaiiho i te hau ia tae mai i roto i to outou oraraa

Ua faaara mai te peresideni Brigham Young i te mau melo eiaha e faaite faufaa ore noa i te mau hara : « Ia ani ana'e matou i te mau taea'e, mai ta matou e na reira pinepine nei, ia paraparau i roto i te mau pureraa oro'a, e titau matou ia ratou, mai te mea e, ua faaino ratou i to ratou mau taata tupu, ia faï i ta ratou mau ohipa ino ; eiaha râ e faaite i to outou huru haapa'oraa ore aita te taata i ite maori râ o outou ana'e. A faaite i te taata i te mau mea i au ia ratou ia faaroo. Mai te mea e, ua hara outou i te taata, a tatarahapa i mua ia ratou. Mai te mea

e, ua hara outou i te hoê utuafare e aore râ, i te taata e faaea ra i te tahi a'e pae i ô outou, a haere e farerei ia ratou e a tatarahapa i mua ia ratou. Mai te mea e, ua hara outou i te mau melo o te paroita, a tatarahapa i mua i te Paroita. Mai te mea e, ua hara outou i te hoê taata, a rave mai i taua taata ra, e a tatarahapa i mua ia'na. E mai te mea e, ua hara outou i mua i to outou Atua, e aore râ, ia outou iho na, a tatarahapa i mua i te Atua, e a tape'a te reira na outou iho, no te mea aita vau e hinaaro ia ite i te reira » (*Discourses of Brigham Young*, ma'itihia e John A. Widtsoe [1954], 158).

I te tahi taima e ite outou i te tahi mau taata i roto i te mau apooraa faaoraraa e aore râ i te tahi atu vahia, i te faahiti-tamau-noa-raa i ta ratou mau hara e to ratou mau paruparu e aore râ te mau hara ta vetahi ê i rave i ni'a ia ratou. E tamau noa ratou i te faï e aita e rave'a e itehia ai ia ratou te hau.

E ere te taahiraa 5 ei taahiraa no te haamana'o tamau noa i te mau mea tano ore. E mea taa ê roa te taahiraa 5. E rave tatou i te taahiraa 5 eiaha no te tape'a tamau i te mau mea ta tatou i tatarahapa, no te haamata râ i te ite i te ino i te maitai no tatou iho e no te ma'iti i te maitai.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E riro teie mau irava e te mau faahitiraa parau a te feia faatere o te Ekalesia ei tauturu ia outou ia rave i te taahiraa 5. A faaohipa i te reira no te feruri hohonu, no te haapii e no te papa'i. Ia vai parau mau noa outou e te papû maitai i roto i ta outou mau papa'iraa.

Faïraa i mua i te Atua

« O vau, o te Fatu, te faaore atu nei au i te mau hara a ratou o tei faï mai i ta ratou ra mau hara i mua ia'u nei e ia ani mai ho'i i te faaoreraa » (PH&PF 64:7).

- *Nahea te faïraa i ta outou mau hara i mua i te Atua i te tauturu ia outou ia rave i te mau tauraa maitai i roto i to outou oraraa ?*

- Te ri'ari'a nei te rahiraa o tatou e aita e hinaaro ia rave i te taahiraa 5. Nahea te fa'iraa i ta outou mau hara i mua i te Atua i te horo'a mai i te itoito e te puai ia outou no te fa'i i mua i te tahi atu taata ?

Fa'iraa i mua ia vetahi ê

« E fa'i i ta outou mau hapa, te tahi i te tahi, e pure ho'i te tahi i te tahi, ia faaorahia outou » (Iakobo 5:16).

- E riro outou i te mata'u o te faaru'e mai te hoê taata ia outou no te mea ua ite oia i to outou mau ino e to outou mau fifi atoa. Area te ti'a faatere no te autahu'araa e aore râ te hoê hoa rahi tei ite eaha mau te tereraa o te faaoraraa, e pahono mai ia oia ma te ite e ma te aroha. Nahea tavaa huru pahonora ra i te tauturu ia outou ia ora ?

Tamataraa ia riro ei taata maitai i mua ia vetahi ê

« Eiaha e vaiiho i te hoê taata ia faaite i to'na iho parau ti'a... ia fa'i oioi oia i ta'na mau hara, ei reira ta'na hapa e faaorehia ai, e rahi atu ia to'na hotu » (Joseph Smith, in *History of the Church*, 4:479).

- Te mana'ona'oraa rahi a te mau taata e rohi nei i roto i to ratou faatitiraa o te hinaaro rahi ia ia riro ei taata maitai i mua ia vetahi ê. Nahea teie hinaaro ia tape'a ia outou ia maitai e ia « rahi atu te hotu » (e aore râ te ohipa maitai) ?

- Nahea to outou huru e tau ai mai te mea e e haapa'o noa outou ia riro ei taata maitai i mua i te Atua ?

Te Aau tae

« A haere, e tei hara ia'u ra, e haava oe ia'na mai te au i te mau hara ta'na i rave ra ; e ia fa'i mai oia i ta'na mau hara ia oe e ia'u atoa, e ia tatarahapa ma

to'na aau atoa, e faaore oe i ta'na ra mau hara, e e ta reira atoa ho'i au » (Mosia 26:29).

- *Ei aau tae to outou a fa'i ai outou i ta outou mau hara. Ia huna outou i te tahi tuhaa o ta outou fa'iraa a feruri na i te ino ta te reira e faatupu i ni'a i ta outou mau tautooraa ma to outou aau atoa. Eaha te tuhaa o ta outou tapura hi'opo'a, mai te mea te vai ra, o ta outou i huna ?*

- *Eaha tei roaa ia outou a tamau noa ai outou i te huna i te reira tuhaa o ta outou tapura hi'opo'a ? Eaha ta outou i ere ?*

A Fa'i oioi i te mau hara i te taime iho a ite ai outou i te reira

« Tei taua matahiti ihora, ua itea ta ratou hape, e ua fa'i i ta ratou ra hape » (3 Nephi 1:25).

- *Ua riro teie irava ei hi'oraa no te mau taata tei ore i haroaroa i te fa'i i ta ratou mau hape i te taime iho, a faaitehia mai ai te reira ia ratou. Eaha te mau maitai i te raveraa i te taahiraa 5 i muri noa iho i te hoperaa te taahiraa 4 ?*

- *Eaha te mau fifi o te faataereraa i te taahiraa 5 ?*

TAUIRAA O TE AAU

Parau Tumu Faufaa : Ia ineine hope roa ia iriti te Atua i to outou mau huru ino atoa.

Ia hope te tamâraa o te aau e i te varua i roto i te taahiraa 4 e te 5, ua maere te rahiraa o matou i te iteraa i te tauraa i roto ia matou iho. Ua pure matou ma te aau tae, ua feruri hohonu tamau i ni'a i te mau papa'iraa mo'a, e ua papa'i maite matou i te hoê buka aamu. Ua faaineine matou ia matou no te rave e no te haapa'o i te mau fafauaraa mo'a na roto i te haereraa i te pureraa oro'a.

A rave ai matou i te taahiraa 5, e rave rahi o matou tei farerei i to matou episekopo e ua imi i te tauturu na roto i te tatarahapa. Ua ite te rahiraa o matou e, ua iti rii te puai e te pinepine o te faahemaraa o to matou faatitiraa. Ua matara a'e na te tahi pae o matou i rapae au i to matou mau faatitiraa. Na roto i taua mau tauraa rahi ra i roto i to matou huru e i to matou oraraa, ua uiui te tahi pae o matou e, e titauhia anei ia matou ia rave i te tahi atu mau taahiraa.

A tere noa ai te tau, ua ite a'e ra matou e, mai te huru ra e, na roto i taua haapaeraa ra ua ite-papû-hia to matou mau paruparu, i ta matou hi'oraa. Ua tamata matou ia haavi i to matou mau mana'o e to matou mau feruriraa ti'a ore, tera râ, ua tamau noa te reira i te hiti mai, ma te vai tamau noa i roto i te upoo e te haape'ape'a i to matou oraraa apî i roto i te haapaeraa e i te ohiparaa a te Ekalesia. Te feia tei ite i te hopearaa pae varua o te faaoraraa, ua faaitoito ia ratou ia matou ia farii e, noa'tu te faahiahia o te mau tauraa ite-mata-hia i roto i to matou oraraa, ua hinaaro te Fatu ia haamaitaitu-â ia matou. Ua tauturu to matou mau hoa ia matou ia ite e, mai te mea e, e hinaaro matou eiaha e faaore noa i to matou mau faatitiraa, e faaore atoa râ i te hinaaro ia rave faahou i te reira, e mea ti'a ia ia matou ia faatupu i te hoê tauraa o te aau. Tauga tauraa ra o te aau e aore râ taua hinaaro ra, o te tumu ia o te taahiraa 6.

E parau paha outou e, « Nahea ? » « Nahea e ti'a ai ia'u ia haamata i te rave i taua tauraa ra ? » Eiaha e haaparuparu i mua i teie mau mana'o. E riro te taahiraa 6, mai te taahiraa na mua'tu, ei taahiraa teimaha roa. Noa'tu te mauui ia hi'ohia, e titauhia ia outou ia farii e, mai ia matou i na reira, te iteraa e te faaiteraa i to outou mau paruparu i roto i te taahiraa 4 e te 5, aita ia matou e parau nei e, ua ineine outou no te faaru'e i te reira.

E ite outou e, te faaohipa noa ra â outou i te mau ravearaa tahito i mua i te hepohepo o te oraraa—hau roa'tu paha i te rahi i teie nei i te mea e ua faaru'e outou i to outou mau faatitiraa.

Peneia'e, te ohipa haamâ roa a'e ia faaite maori râ te faaiteraa e, te tape'a noa ra â outou i te hinaaro te'ote'o ia tau i outou ma te ani ore i te tauturu a te Atua. Te aua o te taahiraa 6 o te tuuraa ia i mua i te Atua i te taotaraa o te mau hu'ahu'a te'ote'o e te hinaaro vî ore. Mai te taahiraa 1 e te 2, i roto i te taahiraa 6 e titauhia outou ia faahaehaa ia outou iho, e ia farii e, e titau outou i te mana faaora e te tau i te Mesia. Na roto ho'i i Ta'na tusia taraehara i ti'a ai ia outou ia faaoti i te taahiraa tata'itahi e tae roa mai i teie nei. Aita i huru ê atu te taahiraa 6.

A haere mai ai outou ia Iesu Mesia ra, ma te imi i te tauturu na roto i teie taahiraa, eita ia outou e tatarahapa. Mai te mea e ti'aturi outou Ia'na e e faaoroma'i outou i roto i teie faanahoraa, e ite ia outou i to outou te'ote'o ia tau marû noa ei haehaa. E tia'i Oia ma te faaoroma'i ia rohirohi outou i ta outou mau tautooraa ma te ani ore i te tauturu, e a farii ai outou Ia'na ra, e ite faahou ia outou i To'na here e To'na mana i ni'a ia outou. To outou pato'iraa no te faaru'e i te mau peu tahito e monohia ia i te hoê aau mahorahora a faaite mai ai te Varua i te hoê huru oraraa maitai a'e. E iti mai to outou mata'u i te tau i ite ana'e outou e ua ite te Fatu i te mauui e i te teimaha o te ohipa e titauhia.

Ia mau papû ana'e te faanahoraa no te haere mai i te Mesia ra i roto i to outou aau, ei reira ia outou e ite ai i te mau ti'aturiraa hape o te faatupu nei i te mau mana'o e te mau feruriraa haaparuparu ia mono-marû-noahia mai e te parau mau. E tupu to outou puai i te rahi a tamau noa ai outou i te tai'o i te parau a te Atua e ia feruri maite i te faaohiparaa i te reira. Na roto i te mau iteraa papû o vetahi ê, e tauturu ia te Fatu ia outou ia ite i te parau mau, oia ho'i, e nehenehe outou e ora i To'na mana faaora. To outou hinaaro faahapa ia vetahi ê no to outou huru e aore râ no te faati'ati'a i to outou aau tau ore, e monohia ia te reira e te hinaaro ia riro ei taata tiaau i mua Ia'na e te auraro i To'na ra hinaaro. Na roto i te peropheta Ezekiel, ua parau te Fatu e, « ei aau apî ta'u e hô atu ia outou na, e varua apî ta'u e tuu i roto ia outou : e na'u e iriti i te aau ofa'i i roto ia outou na » (Ezekiel 36:26).

Te hinaaro nei te Fatu e haamaitai ia outou ia tau outou i to outou huru ia hoê ho'i outou e Ona i roto i te mana'o e te aau, mai Ia'na i hoê i te Metua ra. Te hinaaro nei Oia e faaho'i mai ia outou i te Atua te Metua ra, inaha, na taua taa-ê-raa to outou ra i faatupu i te mata'u tei arata'i ia outou i roto i te faatitiraa. Te hinaaro nei Oia ia faufaahia te Taraehara i roto i to outou oraraa i ô nei e i teie nei.

A pee ai outou i te muhumuhu a te Varua e ia ti'aturi i ni'a i te faaoraraa a te Faaora, eiaha te ora noa i te faatitiraa, i te mau huru ino atoa râ, e nehenehe ia outou e ti'aturi e, e tupu te hoê huru apî i roto i to outou aau hinaaro. E tupu i roto ia outou te hinaaro ia haamo'ahia outou e te Atua, e na te reira hinaaro e faaineine ia outou no te hoê tauraa i roto i to outou huru mau. E itehia i roto i te mau parau a te peresideni Ezra Taft Benson te hoê o te mau faaiteraa maitai roa a'e o teie nei tauraa:

« E ohipa te Fatu na roto mai. Area râ to te ao nei e ohipa ia oia na rapae haere atu i roto. E iriti to te ao nei i te taata i rapae i te oraraa repo. E iriti te Mesia i te repo i rapae i te taata, e na te taata iho e iriti ia ratou i rapae i te repo. E hamani to te ao nei i te taata na roto i te tauraa i to ratou haupuni. E tau i te Mesia i te taata, e na te taata e tau i to ratou haupuni. E hamani to te ao nei i te huru o te taata, area te Mesia râ, e nehenehe ia Ta'na e tau i te huru o te taata...

« E mata na tatou i te ite papû e, o Iesu te Mesia, ia ma'iti ia pee Ia'na, ia tau i tatou No'na, ia arata'ihia tatou e Ana, ia parahi i roto Ia'na, e ia fanau-faahou-hia » (i roto i te Conference Report, Atopa 1985, 5–6 ; e aore râ *Ensign*, Novema 1985, 6–7).

Te mau Taahiraa Ohipa

Ia farii i te Faaora ia tau i to outou aau ; ia amui atu i te Mesia na roto i te haereraa i te pureraa Haapiiraa Sabati e i te pureraa Sotaiete Tauturu e aore râ i te pureraa autahu'araa

A bapetizohia ai tatou, mea iti o tatou tei maramarama i te faanahoraa o te faafariuraa mau i roto i te roaraa o te oraraa. Tera râ, ua haamaramarama maitai mai te peresideni Marion G. Romney no te Peresideniraa Matamua i te reira : « I roto i te taata tei faafariu-hope-roa-hia, aore ia e hinaaro i te mau mea e pato'i i te evanelia a Iesu Mesia. E no reira, ua monohia te reira i te here o te Atua, ma te hinaaro papû e te maramarama ia haapa'o i ta'na mau faauerua » (i roto i te Conference Report, Guatemala Area Conference 1977, 8).

A ite ai outou i te semeio o te faaoraraa i roto ia outou—a tahi, te faaoraraa i te mau peu ino o te faatitiraa e i te mau paruparu o te huru taata—e ite ia outou i te faafariuraa mau. E haamata outou i te ara, ia ho'i mai i to outou huru mau mai te tamaiti puhara tao'a i ho'i mai ia'na iho ra (hi'o Luka 15:17). E haamata ia outou i te ite e, no te ho'i i roto i te basileia o te Metua i te Ao ra, e mea ti'a ia outou eiaha e ara noa, e e farii ra ia Iesu Mesia ei Faaora no outou.

A tuu ai outou i to outou aau i mua i te Atua e a tupu ai to outou haehaa i te puai, ei reira ta outou opuaraa ia faaea i te rave i te mau ohipa tahito e tupu ai i te pari. E ti'amâ outou i te faatitiraa no te mau mea tahito, ei reira outou e ite ai i te hau i piha'ihio i te mau taea'e e te mau tuahine i roto i te Ekalesia. Ei reira e tupu ai te hinaaro i roto ia outou ia ho'i e ia haaputupu e tamarii na te Atua e ia tai'ohia ei mamoe e hope roa i roto i Ta'na nana (a hi'o 1 Nephi 22:24–26 ; Mosia 27:25–26 ; Mosia 29:20 ; Helamana 3:35).

Ia farii ia tauibia ia ti'a ho'i i te mau hape-hape ia iritibia na roto i te mana o te Atua

E faatitiraa anei to outou i te ava, i te raau taero, i te ha'uti moni, i te hoho'a faufau, i te mau peu ino no te amuraa i te maa, i te haamau'araa moni, e aore râ, i te tahi atu anei peu e aore râ raau e horo ai outou e tapuni i te mau ri'ari'a e aore râ i te mau titauraa i roto i to outou oraraa, e ite outou e ua haamata te reira na mua roa i roto i to outou feruriraa e to outou aau. E haamata atoa te faaoraraa i roto i te feruriraa e te aau. Ia haamata ana'e outou i te hinaaro ia tauihia outou na roto i te haereraa mai i te Mesia ra, ei reira ia outou e ite ai i To'na mana no te faaora.

Na roto i te raveraa i te taahiraa 6, e faarahi outou i ta outou fafauraa ia haapae i te mau faatitiraa tahito na roto i te hoê auraa hohonu e te Faaora o Iesu Mesia, e i te Metua tei tono mai Ia'na ra. E faaoti outou ia riro ei taata aau haapa'o mai te peropheta apî ra o Moromona (a hi'o Moromona 1:15). E tamau â outou i te farii e, e mea ti'a ia riro te Atua ei mau mea atoa no outou no te faaora ia outou i te mau mana'o, te mau parau e te mau ohipa ino.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu teie mau irava e teie mau faahitiraa parau na roto mai i te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia rave i te taahiraa 6. A faaohipa i teie mau irava e te mau uiraa no te feruri hohonu, no te haapii e no te papa'i.

Haapaeraa i ta outou mau hara atoa

« Na ô maira te arii... E nahea'tu ho'i au ia fanau-faahou-hia vau i te Atua, e ia mahiti-tumu-ê-hia teie nei varua ino i roto i to'u nei aau, ia roaa to'na ra Varua, e ia faa'ihia ho'i au i te oaoa... E faaru'e hua'tu vau i ta'u atoa ra faufaa... ia roaa ia ia'u teie oaoa rahi...

« ... Ua tuu ihora te arii i to'na turi i raro i mua i te Fatu, oia ia, ua topa ihora oia i raro roa i te repo i te pii-hua-raa'tu, i te na ôraa'tu e :

« E te Atua... e haapae atu vau i ta'u atoa ra hara ia ite au ia oe na, e ia faati'ahia vau mai te pohe mai, e ia ora i te mahana hopea ra » (Alama 22:15, 17-18).

- *A tai'o maitai faahou i te Alama 22:15,17-18. Eaha te mau fifi—oia'toa te peu e te feruriraa—e tape'a ia outou ia haapae i ta outou « mau hara atoa » ia roaa hope atu â ho'i ia outou te Varua o te Fatu ?*

Haapiiraa i te haehaa

« E ia tae mai te taata ia'u nei, e faaite atu ai au ia ratou i to ratou paruparu. Te horo'a noa ra vau i te paruparu i te taata, ia tupu to ratou haehaa ; e e au maitai to'u aroha i te mau taata atoa i faahaehaa ia ratou iho i mua ia'u ra ; ia faahaehaa ho'i ratou ia ratou iho i mua ia'u, e ia faaroo ia'u, ei reira e faa'iro vau i te mau mea paruparu ei mea etaeta no ratou » (Etera 12:27).

- *No to tatou huru tahuti e te ino, i riro paatoa ai tatou i te mau paruparu e rave rahi. I roto i teie irava, te faaite mai nei te Fatu i Ta'na opuaraa ia faati'a ia tatou ia ite i te huru tahuti nei e ia faa-ruru i te mau huru paruparu—no te tauturu ia ta-tou ia haehaa. Tera râ, te ite ra tatou e, na tatou*

e faaoti ia haehaa ia tatou. Nahea te ineineraa i roto i te taahiraa 6 i te riro mai ei tuhaa no te faahaehaaraa ia tatou iho ?

- *A tapura i te tahi mau huru ino to outou, e i piha-'iho i te reira a tapura i te mau puai ta te reira mau huru ino e faatupu mai ia haere ana'e mai outou i te Mesia ra.*

Amuiraa i rotopu i te mau melo o te Ekalesia

« No reira vau i tuu ai i ta'u turi i raro i te aro o te Metua o to tatou Fatu ra o lesu Mesia,

« No'na ho'i te i'oa i ma'irihia i te fetii atoa, to te ra'i, e to te au atoa nei,

« la ti'a ia'na i te rahi o to'na ra maitai, ia faaitoitohia mai outou i te taata roto ra e to'na ra Varua ;

« la parahi te Mesia i roto i to outou aau i te faaroo ; e ia aahia outou e ia tumuhia i te hinaaro,

« la ite outou e te feia mo'a atoa ra, i te aano, e te maoro, e te hohonu, e te teitei ;

« la ite i te aroha o te Mesia, o te ore roa e tae'a i te itera, ia faa'ihia outou e ia tae i te î atoa a te Atua ra ». (Ephesia 3:14-19).

- *A rave ai outou i te i'oa o te Mesia ra i ni'a ia outou e ia haapuaihia e To'na ra Varua, e haamata ia outou i te ite ia outou iho i pihai'oho i te feia mo'a—e mau taea'e e e mau tuahine tei bapetizohia e tei tomo ho'i i roto i To'na ra fetii i ni'a i te fenua nei (a hi'o Mosia 5:7). Ia ite maitai ana'e outou i to outou mau hoa feia mo'a, nahea outou e rahi atu ai te hinaaro ia amui hope roa i roto i te amuitahiraa o te autahu'araa, o te Sotaiete Tauturu e o te Haapiiraa Sabati ?*

Faaoraraa

« No te mea te taata tino nei, o te enemi ia o te Atua, e e enemi oia mai te hi'araa o Adamu mai a, e e enemi ho'i amuri e amuri noa'tu ; area ia auraro oia i te parau a te Varua Maitai, e ia faaru'e i te mau peu a te taata tino nei, e ia riro ei taata mo'a na roto i te taraehara a te Mesia ra te Fatu, e ia riro ho'i mai te tamarii ra i te maru, e i te mamahu, e i te haehaa, e i te faaoroma'i, e i te i i te aroha » (Mosia 3:19).

- *E rave rahi o tatou tei riro ei feia mo'a na roto i te i'oa noa i te taime a bapetizohia ai e a rohi ai i roto i te oraraa taatoa no te « faaru'e i te mau peu a te taata tino nei » e a faahotu ai i te mau huru i faaitohia i roto i teie irava. Nahea teie rohi-
raa i te faaineineraa ia outou ia farii e, na roto i te Taraehara o te Mesia—na roto i te riroraa ei ho'e ia lesu Mesia e i te Metua—e ti'a ai ia outou ia ite i te faaoraraa ?*

Haereraa mai i te Mesia ra

« Noa'tu te huru o te mau tumu o te fifi e noa'tu te huru no te haamataraa outou i te farii i te faaoraraa—na roto anei i te ho'e taote uiui, te ho'e taote, te ho'e ti'a faatere o te autahu'araa, te ho'e hoa, te ho'e fetii, e aore ra te ho'e taata tei herehia e outou—noa'tu te huru no to outou haamataraa, eita te reira mau rave'a e horo'a mai i te ho'e pahonora hope roa. Te faaoraraa hopea e tae mai na roto mai ia i te faaroo ia lesu Mesia e i Ta'na mau haapiiraa, na roto i te aau tatarahapa e te varua maru e te haapa'o i Ta'na mau faauerua » (Richard G. Scott, i roto i Conference Report, Eperera 1994, 9 ; e aore ra, Ensign, Me 1994, 9).

- *Ua haapii mai o Elder Richard G. Scott no te Pupu no te Tino Ahuru Ma Piti e, aore e faito patururaa e aore ra faahoaraa—noa'tu e no roto mai i te mau pupu faaora e aore ra te mau amuiraa o te Ekalesia—e horo'a mai i te faaoraraa ia outou. E paturu mai e e haamaitai mai paha te tahi atu mau taata ia outou i roto i to outou tere, tera ra, i te pae hopea, e mea ti'a ia outou haere nai i te Mesia iho ra. A papa'i e mea nahea to outou tere faaoraraa i te haamataraa.*

- *Na vai i tauturu ia outou i tae ai outou i te e'a no te tatarahaparaa e te faaoraraa ? E mea nahea to ratou hi'oraa maitai i te arata'iraa ia outou i te Faaora ra ?*

- Eaha ta outou i haapii mai no ni'a i te Faaora tei tauturu e aore râ tei tura'i i to outou hinaaro e aore râ to outou aravihi no te tau i to outou huru ?

Faaoroma'iraa i roto i teie faanahoraa

« E mau tamarii rii outou e aita e ti'a ia outou ia amo i te mau mea atoa i teie nei ; ia tupu â ho'i outou i te aroha e i te ite i te parau mau e ti'a ai.

« Eiaha e mata'u, e te mau tamarii rii, no te mea na'u ho'i outou, ua riro ho'i te rê no teie nei ao ia'u...

« E e ore roa te hoê o ratou ta to'u Metua i horo'a mai na'u nei e mo'e atu » (PH&PF 50:40-42).

- I te tahi mau taime aita e ti'a faahou ia tatou ia faaoroma'i e aore râ ua paruparu to tatou mana'o i te mea e, aita e rave'a e hope ai teie faanahoraa o te faaoraraa. Te faaite mai nei teie mau irava i te faaoroma'i o te Faaora e o to tatou Metua i te Ao ra i ni'a ia tatou te « mau tamarii rii ». A faahipa i teie mau irava i ni'a ia outou iho na roto i te papa'iraa i te reira ia outou iho na.

- Nahea te mau fafauraa i roto i teie mau irava e nehenehe ai e faaitoito ia outou i te taime a paruparu ai outou ?

Te tauturu no ô mai i te Fatu ra

« E au mau taea'e here e, e ui atu vau ia outou na, ia tae outou i taua e'a titi'aifaro ra e te piriha'o, atira anei ia ? Inaha, e parau atu vau ia outou na, aore roa ia ; Aita outou i tae i taua vahi iti nei, maori râ na roto i te parau a te Mesia e te faaroo aueue ore ia'na ra, i te ti'aturi-maite-raa i te maitai no'na, no Tei Puai ia faaora.

« E teie nei, ia haere ti'a'atu outou i mua i te ti'a-maite-raa i te Mesia, ma te tia'i papû roa, e te here i te Atua e te taata atoa. E tena na, ia haere ti'a outou i mua ma te oaoa i te ite i te parau a te Mesia, ma te tape'a ho'i e tae noa'atu i te hopea ra, inaha, te na ô maira te Metua, E ora mure ore to outou i reira ra » (2 Nephi 31:19-20).

- A feruri e a papa'i e nahea te Fatu e tauturu ai ia outou i ni'a i te e'a titi'aifaro e te piriha'o. Nahea to outou here tei tupu i te rahi no te Atua e no vetahi ê i te arata'i ia outou i rapae au i te faatî-raa, e i te tauturu ia outou ia tamau noa i te haapae, e ia faaho'i faahou i roto ia outou te ti'aturiraa i te ora mure ore ?

HAEHAA

Parau Tumu Faufaa : A ani i te Metua i te Ao ra ma te baebaa ia iriti i to outou mau paruparu.

Emea titauhia te haehaa i roto i te mau taahiraa atoa, tera rā, i roto i te taahiraa 7 e mea haapapū-maitai-hia te reira : « A ani i te Metua i te Ao ra ma te haehaa ia iriti i to outou mau paruparu ». Na te aau haehaa ta matou i faatupu i roto i te taahiraa 6 i tuu ia matou i ni'a i to matou na turi i roto i te taahiraa 7 no te ani i te Fatu ia iriti i to matou mau paruparu. I to matou taeraa mai i teie faito, ua ineine ia matou no te pure eiaha no te tahi atu tumu ê, maori rā to matou hinaaro ia hoê matou i te Metua i te Ao ra e i te Fatu ia Iesu Mesia i roto i te aau e i roto i te mana'o. Aita i maoro roa ua maururu matou i te tauraa i ta matou mau peu e aore rā i te huru o to matou oraraa. Ua tae i te taime e ua ineine roa matou ia vaiiho i te Atua ia tui i to matou natura taata mau.

Ua riro te taahiraa 7 no matou tata'itahi ei tuuraa ia matou i raro roa i mua i te Faaora, i reira e rave rahi o matou i oto ai i roto i to matou aau, mai ia Alama i na reira, « e Iesu e, te Tamaiti a te Atua ra, aroha mai oe ia'u nei » (Alama 36:18). Ua i to matou aau i te tatarahapa mau, eiaha no te mea ua mauui matou e aore rā ua haamauiui matou ia vetahi ê, no te mea rā e, ua tatarahapa matou, e noa'tu e tei roto matou i te faaoraraa, eita hoa ta matou e nehenehe e iriti i to matou iho mau paruparu.

No te mea ho'i e, ua ite matou i te tahi tuhaa iti o te here o te Atua, ua hinaaro a'e ra matou e faaru'e i ta matou mau hara taatoa, e tae roa'tu i te hinaaro ia rave i te hara, ia maitai roa'tu ho'i to matou ite Ia'na. I te hopea ra, ma to matou iho hinaaro, ma to matou aau atoa, ua pūpū atu ra matou i to matou varua atoa i te Atua ra, e ua ani atu ra Ia'na ia faaore mai i ta matou hara e ia faariro ia matou mai Ia'na ra te huru. I te hopea ra ua ite a'e ra matou e, aore e i'oa ê atu, aore e e'a ê atu, aore ho'i e rave'a ê atu e vai ra no te faaore hopea roa i ta matou mau hara. Ma te huna ore i te hoê mea, ua taparu atu ra matou i te Metua, i roto i To'na aroha faito ore, ia faaore mai Oia i to matou te'ote'o, ta matou mau hara, e to matou mau paruparu. Ua ani matou e ia horo'a mai Oia i to'na aroha, e na roto ho'i Ia'na ia ti'a ia matou ia tape'a maite i teie huru oraraa apî.

Aita te Fatu i haamata i taua tauraa rahi ra i roto ia matou e tae roa'tu i te taime a faati'a ai matou Ia'na ia na reira. Te taahiraa 7 o ta matou ia faaotiraa. Ua titauhia ia matou ia faahaehaa ia matou ma to matou iho hinaaro. Ua titauhia ia matou ia faahaehaa i te mau hu'a-hu'a taatoa o te te'ote'o e ia farii e aita i nava'i ta matou mau tautooraa no te faaora ia matou iho. Ua titauhia ia matou ia ite e ia ora i te parau mau ta te arii Beniamina i haapii mai e—E taata tao'a ore ana'e tatou paatoa i mua i te Atua e aita e roaa ia tatou te faaoraraa na roto i ta tatou iho mau tautooraa, na roto ana'e rā i te maitai e te aroha o Iesu Mesia (a hi'o Mosia 2:21 ; 4:19–20).

Ua riro te taahiraa 7 no matou tata'itahi ei faaiteraa i te taime a pee ai matou ma te oti'a ore i te parau mau mure ore tei haapihia i roto i te Mosia 16:4 : « E na reira te taata e hope roa'e i te hi'a ; e inaha, ua mo'e ratou e amuri noa'tu, ahiri aita te Atua i faaora i to'na ra mau taata i to ratou vai-pohe-raa e te hi'araa ra ». Ua haapii mai matou e, na roto i te raveraa i te tahiraa 7 aita matou i haapaehia i te ohipa i titauhia ia matou ia rave. Ua titauhia ia matou ia vai faaoroma'i noa e « ia haere ti'a'tu... i mua i te ti'a-maite-raa i te Mesia » (2 Nephi 31:20).

Aita matou i ti'amâ roa i te hinaaro ia rave i te hara. Ua titauhia ia matou ia haapii i te farii i te oraraa ia au i ta te Atua faanahoraa e ia tia'i ia au i Ta'na opuaraa e i te taime Ta'na i faataa— e tae noa'tu i te faaoreraa i to matou mau paruparu. Na roto i te raveraa i te tahiraa 7, ua haapii matou ia ora ma te haehaa e te faaoroma'i i mua i te Atua ta Alama e to'na mau taea'e i faaite ra a haamâmâhia ai ta ratou hopoi'a, aita rā i faaore-roa-hia : « E ua auraro ihora ratou ma te aau tae e te faaoroma'i i te hinaaro atoa o te Fatu » (Mosia 24:15). I te pae hopea ua faaru'e matou i te mana'o ra e, e maitai matou na roto noa ia matou iho, e ua farii matou i te parau mau e, te hinaaro nei te Atua ia haavi matou i to matou mau ino i roto i teie oraraa na roto i te haereraa mai i te Mesia ra e ia maitai roa i roto Ia'na ra. Ua ite a'e ra matou e, na roto i To'na aroha, ua tauturu Oia ia matou ia faataa ê ia matou i te mau mea ti'a ore atoa e ia haroaroa e, e tae mai te faaoraraa eiaha na roto noa i to tatou mana na roto rā i To'na. (A hi'o Moroni 10:32).

Te vai nei i roto i te taahiraa tata'itahi te hoê faaaraa e i roto atoa i te taahiraa 7. E ti'a ia matou tei farii i teie nei mau ture e faaara'tu ia outou e eita e nehenehe ia outou e rave i teie taahiraa ma te ore e rave i

te faatusiaraa—e e mea ti'a ia te reira. I roto i te Parau Haapiiraa e te Parau Fafau 59:8 ua faaue te Fatu, « E pûpû atu oe i te hoê tusia i te Fatu ra o to oe Atua na roto i te parau ti'a, oia ho'i i te aau oto e i te varua haehaa ra ». Teie tusia o te tumu hoê roa ia no te taahiraa 7. Noa'tu e e ite outou i te mauuiui o to outou fanauraa apî, a haamana'o e na To'na mauuiui, e ere to outou, i haapapû i to outou faaora-raa-hia i te hara. Ua riro noa ta outou tusia ei haamana'oraa haehaa no Ta'na tusia rahi e te hopea » no tatou (Alama 34:14).

Ia tuu ana'e outou i te mau mea atoa i roto i te rima o te Atua, ua rave ia outou i te mau rave'a atoa e ti'a ai ia outou ia farii i Ta'na faaiteraa papû e ua faaorehia ta outou mau hara, e to outou oraraa tahito ra, aita ia to'na e tai'o faahou. Mai te mau taata i faafariuhia i roto i te Buka a Moromona, e nehenehe outou e faaite papû e, « i tae'a outou i te mana e te Varua ho'i no te Atua, o tei roto ia ia Iesu Mesia » (3 Nephi 7:21). E mai ia Alama ra, e nehenehe atoa outou e parau e : « Aore i ti'a ia'u ia haamana'o â i to'u ati ; oia ia, e aore ho'i au i aehuehuhia â i te haamana'oraa i ta'u ra mau hara. Aue ho'i te oaoa e te maramarama maere ta'u i ite i reira ; i a'e ra to'u aau i te oaoa, ua tae atu ra ho'i ia i te faito o to'u ra mauuiui i te rahi ! » (Alama 36:19–20).

Te mau Taahiraa Ohipa

A imi i te mana o te Taraehara o te Faaora ia ohipa maitai i roto i to outou ibo oraraa na roto i te feruri-maite-raa i ni'a i te mau pure o te oro'a mo'a

Te hoê huru o te feruri-maite-raa o te haamana'oraa ia i te hoê irava e aore râ, i te hoê pereota o te papa'iraa mo'a ma te pure ia ti'a ia outou ia haroaroa i te au-raa o te reira e ia faaohipa i te reira i roto i to outou oraraa. No te mea ho'i e ua titauhia ia tatou tata'itahi ia rave i te fafauraa tei faahiti-tamau-hia i roto i te mau pure o te oro'a mo'a, e nehenehe outou e feruri maite i ni'a i te reira.

I muri a'e i te peeraa'tu i te aniraa a te mau perophe-ta ia faaohipa i te mau papa'iraa mo'a i roto i to outou oraraa, e ti'a ia outou ia tai'o i te Moroni 4:3 e te 5:2 e ia feruri ma te haehaa i teie mau parau mo'a ei mau parau na outou iho : ei hi'oraa, « e te Atua, te Metua Mure Ore, te ani tu nei [au] ia oe na roto i te i'oa o to Tamaiti o Iesu Mesia, e haamaitai mai e e haamo'a mai i teie nei pane na [to'u varua] e rave nei... ma te haapa'o maitai i ta'na ra mau faaue ta'na i tuu mai [ia'u nei], ia vai noa to'na Varua i roto [ia'u] ».

A pure i te Atua ma te haehaa ia rave Oia i te mea e ore e ti'a ia outou ia rave no outou ibo

Na roto i te hoê pure ohie i roto i to outou aau, mai teie te huru « e te Fatu, eaha ta oe e hinaaro ia'u ia rave ? » E aore râ « ia haapa'ohia to oe hinaaro », e haamana'o tamau noa ia outou i to outou ti'aturiraa hope roa i ni'a i te Fatu. Te here o te Atua, to outou here No'na e To'na no outou, na te reira e tauturu ia outou ia faatupu i te hoê auraa i reira ho'i outou e horo'a ai ia outou iho ma te oti'a ore. Ua imi outou i te reira here i te mau matahiti atoa a vai ai outou i roto i te faatitiraa. I roto i te taahiraa 7, e itehia ia outou te rave'a e roaa ai ia outou te hau a tomo ai outou i roto i te « faaearaa o te Fatu » (Moroni 7:3 ; a hi'o atoa Alama 58:11 ; Ezra Taft Benson, « Jesus Christ—Gifts and Expectations », *Ensign*, Titema 1988, 2).

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu teie mau papa'iraa mo'a e teie mau faahiti-raa parau na roto mai i te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia rave i te taahiraa 7. A faaohipa i teie mau papa'iraa mo'a e teie mau uiraa no te feruri maite, no te haapii e no te papa'i. Ei papa'iraa ti'a e te papû maitai ta outou e ti'a ai.

Ma'itiraa ia vai haehaa noa

« E mai ta'u i parau atu ia outou na e, no te mea ua tuu-haehaa-hia ho'i outou i raro, e ao to outou, aita anei outou e mana'o e, e ao a'e to ratou o te faahaehaa mai ia ratou iho no te parau ? » (Alama 32:14).

- *Ua haere te rahiraa o matou i roto i te mau putu-puturaa faaoraraa ma te pe'ape'a rahi, no te mau hopearaa o to matou mau faatitiraa. Ua faahepo-hia matou ia faahaehaa. Tera râ te haehaa i tuata-papahia i roto i te taahiraa 7, e tumu taa ê to'na. E haehaa te reira no roto mai i te mana'o tae. O te reira te hopea o ta outou ma'itiraa ia faahaehaa ia outou iho. Eaha te tauraa o to outou haehaa mai te taime a haamata ai outou i te ora ?*

Faaîhia i te oaoa

« I hi’opo’a na ho’i ratou i ta ratou vai-tahuti-raa, e mea ino a’e ia i te repo o te fenua. Pii hua’tura ratou atoa ma te reo hoê, i te na ôraa’tu e, a aroha mai ia matou nei, a tuu mai i te toto taraehara o te Mesia, ia faaorehia ta matou nei mau hara, ia mâ to matou aau ; te faaroo nei ho’i matou ia Iesu Mesia i te Tamaiti a te Atua ra, tei hamani i te ra’i, e te fenua, e te mau mea atoa ra, o te tae mai i raro nei i rotopu i te tamarii a te taata nei.

« Oti a’e ra taua mau parau nei i te parauhia e ratou, o te Varua o te Atua i ni’a maira ia ratou ra, i ihora ratou i te oaoa, i matara ho’i ta ratou mau hara, e ua hau to ratou aau, no te mea tei ia ratou te faaroo rahi ia Iesu Mesia ra o te tae mai » (Mosia 4:2–3).

- *Ua pûpû te mau taata o te arii Beniamina i te huru pure ta tatou i pûpû a rave ai tatou i te taahiraa 7. Ua itea ia ratou te hau e te oaoa i te taime a tae mai ai te Varua o te Fatu i ni’a ia ratou ra, e ua haamatara ho’i i ta ratou mau hara. A feruri na i te mau iteraa tei roaa ia outou na roto i teie mau mana’o. A papa’i eaha ra te huru ahiri e riro mai teie mau mana’o ei e’a no to outou oraraa.*

Ti’aturi i te Atua

« A faaroo i te Atua ; a faaroo e, te vai ra oia, e na’na iho i hamani i te mau mea atoa ra, tei te ra’i e te ao atoa ho’i ; a faaroo e, tei ia’na te paari hope, e te mana atoa i te ao nei, e i te ra’i atoa hoi ; a faaroo e, aita e ti’a i te taata ia haroaroa i te mau mea mai ta te Atua e haroaroa ra.

« E tena na, a faaroo outou e, ua tatarahapa outou i ta outou mau hara e tia’i, e ia haapae i te reira, e ia faahaehaa ia outou iho i mua i te Atua ra ; a ani ai

ma te aau tae ia faaorehia ta outou e ana ra ; e tena na, te faaroo na outou i taua mau mea ra, e haapa’o ia outou.

« E parau faahou atu vau ia outou na mai ta’u ho’i i parau a’e nei, ua tae outou i te ite i te hanahana o te Atua, e ua ite outou i to’na ra hamani maitai, e ua tamata i to’na ra aroha, e ua roaa ia outou te mata-raraa i ta outou mau hara, e popou roa nei to outou aau, e ua hinaaro vau ia haamana’o maite e tape’a tamau ho’i i te mana’oraa i te rahi o te Atua ra, e ta outou faufaa ore, e to’na ra hamani maitai e te faaoroma’i-roa-raa ia outou, e te taata au ore e, e ia faahaehaa na outou ia outou iho i raro, i te haehaa roa ra, ma te pii atu i te i’oa o te Fatu eiaha ei mahana tuua, e ma te tamau maite i te faaroo i te tae mai, i tei parauhia mai ho’i e te vaha o te melahi ra

« ... la rave outou i te reira, e oaoa ia outou eita e faaea, e faaîhia ho’i outou i te aroha o te Atua, e vai matara noa ta outou mau hara ; ei reira e tupu ai to outou ite i te hanahana no’na no tei hamani ia outou, oia ho’i, i te ite i ta te mea ti’a e te parau mau » (Mosia 4:9–12).

- *Na roto i te pure a tapura i te mau mea ta te arii Beniamina i parau e rave tatou. Nahea teie mau mea e tu’ati ai i ni’a i te taahiraa 7*

- *Eaha te mau fafauraa e tae mai na roto i te rave-raa mai ta te arii Beniamina i haapii mai ? (A hi’o i te irava hopea.)*

-
-
-
- *Mai te mea e farii outou i teie mau fafauraa, eaha ïa te mea e tau i roto i to outou oraraa ?*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Haapa'oraa i te ture e te mau faaueraa

« E no reira ho'i i tuhia mai ai te ture ra ; ua riro ïa te ture ei mea pohe ia tatou, e ua faaorahia tatou i te Mesia ra na roto i to tatou faaroo : area, no te mau faaue ra, e haapa'o ai tatou i te ture ra » (2 Nephi 25:25).

- *Ua « faaorahia tatou i te Mesia ra na roto i to tatou faaroo » la'na. Eaha te auraa no te parau ra e, ua riro te ture ei mea pohe ia tatou ? No te aha tatou e tamau noa ai i te haapa'o i te ture e aore râ e haapa'o ai i te mau faaueraa ?*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- *Eaha to outou mana'o i teie mahana no ni'a i te parau no te haapa'oraa i te ture ?*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
- *Nahea te haapa'oraa i te mau faaueraa i riro ai ei faaiteraa no to outou here i te Atua ?*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Te here o te Atua

« la tuu ana'e tatou i te Atua na mua roa, e hope paatoa te tahi atu mau mea i te vai i to ratou ra vai-raa mau, e aita ra, e mo'e ê atu ïa ratou i to tatou nei oraraa. Na to tatou here i te Fatu e faatere i te mau titauraa i to tatou aroha, te faateimaharaa i to tatou taime, te mau mea ta tatou e titau nei, e i te ana'iraa mau o ta tatou mau mea faufaa » (Ezra Taft Benson, i roto i te Conference Report, Eperera 1988, 3 ; e aore râ, *Ensign*, Me 1988, 4).

- *Te iteraa i te maitai e te hamani maitai o te Atua, e mea papû e, ua haamata ïa outou i te ite i te here o te Atua—te here la'na e To'na here. A feruri e a papa'i no ni'a i te tupuraa i te rahi to outou aroha a haapa'o ai outou i te mau taahiraa.*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- Nahea te taahiraa 7 e riro ai ei ohipa rahi roa a'e no to outou here ?

Raveraa i ni'a ia outou i te i'oa o te Mesia

« E o te na reira ra, e itea ia oia i te rima atau o te Atua, e ite ho'i oia i te i'oa i parauhia ai oia ; e parauhia ho'i oia i te i'oa o te Mesia » (Mosia 5:9).

- Te feruri nei te rahiraa o tatou i te parau no te raveraa i te i'oa o te Mesia i ni'a iho ia tatou i te taime no te baptizoraa e no te oro'a mo'a, e ua ti'a roa te reira. A feruri na maa taime iti i te auraa ia piihia outou i te i'oa o te Mesia e ia riro to outou huru mai To'na ra te huru.

- Eaha te titauhia ia outou ia rave e itehia ai outou i te rima atau o te Atua ? Eaha ta outou e fafau ia baptizohia outou e ia amu outou i te oro'a mo'a ?

- A papa'i i te mau mana'o e tupu mai i roto ia outou ia feruri ana'e outou i To'na hinaaro e horo'a mai i To'na i'oa e aore ra To'na roo ei tau'i no to outou mau paruparu atoa.

Tuuraa i to outou mau paruparu i raro

« Te haapa'oraa aita e titau ia faatusiahia te mau mea atoa, e ore ia e nava'i to'na mana no te faatupu i te faaroo e titauhia no te oraraa e no te faaoraraa » (Joseph Smith, haaputuraa, Lectures on Faith [1985], 69).

- Te tai'o nei te tahi mau taata i teie mau parau e te mana'o nei ratou e, te auraa no te parau ra « te mau mea atoa » o te mau tao'a atoa ia. Nahea te tuuraa i to outou mau paruparu atoa i mua i te Fatu i te faarahi i to outou haroaroa i te auraa o te parau ra, e faatusia i te mau mea atoa ?

IMIRAA I TE FAAORERAA HAPA

Parau Tumu Faufaa : A papa'i i te tapura i'oa o te mau taata atoa ta outou i faaino e a faatupu i te binaaro ia rave i te faabo'iraa i mua ia ratou.

Na mua a'e i to matou faaoraraa, e au to matou oraraa faatit'i mai te hoê mata'i puahiohio tei i te puai, o tei faaino roa i to matou mau auraa, ma te vaiiho i te mau hu'ahu'a i muri. Ua riro te taahiraa 8 ei taime no te faaineine i te hoê faanahoraa no te tamâ i te hu'ahu'a e no te patu faahou i te mau mea atoa e ti'a i te faaorahia. I to matou iteraa i te mana faaora o te maitai o te Faaora a ohipa ai matou i roto i te taahiraa 7, ua tupu te mana'o puai i roto ia matou ia haere e farerei ia vetahi ê e ia faaora faahou i te mau auraa i mutu. Tera râ, ua haapii matou e, ia rûhia te faaoraraa ma te rave ore i te taime no te pure e penei a'e no te farii i te a'oraa no roto mai i te hoê taata papû, mai te episekopo e aore râ te tahi atu faatere autahu'araa, e nehenehe te reira e riro ei raveraa faufaa ore, e au ia e, aita roa'tu e faaoraraa i ravehia. Ua riro te taahiraa 8 ei haapapûraa eiaha vetahi ê ia haafifihia a haamata ai matou i te farerei ia ratou i roto i te taahiraa 9.

Hou a nehenehe ai ia matou ia patu faahou i te mau auraa, ua titauhia ia matou ia hi'o eaha te mau auraa tei ino. Ua haamata matou i te tapa'o i te mau taata ta matou i faaino, tera râ, e rave rahi o matou tei ite e, eita ta matou e nehenehe e tapura i teie mau taata ma te ore e tupu mai te mau mana'o inoino i te mau taata tei tui-no ia matou. Ua tatarahapa matou i to matou mau mana'o ino i mua i te Fatu. Ei pahonoraa, ua faaite mai Oia ia matou e, ua riro matou mai te taata i roto i te parabole ra, tei titauhia ia faaore i te hapa a vetahi, inaha, i faaorehia ho'i ta'na ra. Fatata roa matou e faaroo i te reo o te Fatu i te parauraa mai ia matou e, « faaore atoa'tura vau i ta'u tarahu ia oe ra, o oe i parau mai ia'u ra : Eiaha oe e aroha atoa'tu i to taea'e tavini mai ia'u i aroha'tu ia oe na ? » (Mataio 18:32–33).

Mai te mea e, tei roto outou i teie fifi, e ti'a paha ia outou ia rave mai ta matou e rave rahi i rave. Na mua a'e a papa'i ai outou i te hoê tapura o te mau taata o ta outou e titau ia faaore mai i ta outou hapa, a tapura na mua i te mau taata te ti'a ia outou ia faaore i ta ratou

hapa. Eiaha e maere mai te mea e, e itehia te tahi mau i'oa i ni'a i na tapura e piti. E mea pinepine te taata i te topa i roto i te ohipa faainoraa te tahi e te tahi. No te tapu i teie fifi o te riri te tahi e te tahi, e mea ti'a i te hoê taata ia farii i te faaore i te hapa a te tahi.

No te hamata i teie faanahoraa no te faaoreraa hapa, ua ite matou e te rave'a maitai roa a'e o te papa'iraa ia. I piha'ihio i te i'oa o te taata i titauhia ia matou ia faaore i te hapa, ua papa'i matou i te mau mana'o tei tupu i roto ia matou i te taime a tupu ai taua fifi ra, e te mana'o ta matou e tamata noa nei â i te feruri. Ua tauturu taua tapura ra ia matou ia haapapû maitai i ta matou mau parau i roto i te pure a faaite ai matou i te Metua i to matou mau mana'o a'aro ore. Ua taparu matou i te aroha o te Mesia ia tauturu mai ia matou ia faaite ia vetahi i te hoê â maitai Ta'na i horo'a mai ia matou nei. Mai te mea ua ite matou i te taata i ni'a i ta matou tapura e mea fifi na matou ia faaore i ta'na hapa, ua faaohipa ia matou i te a'o a te Faaora ia pure no to ratou ora maitai, ma te ani i te mau haamaitairaa atoa no ratou o ta matou e hinaaro no matou iho (a hi'o Mataio 5:44).

Na roto i to matou pureraa no te ani i te tauturu ia faaore i te hapa a vetahi ê—noa'tu e, aita te auu i tae roa i te taime matamua—i te pae hopea, ua haamaitahia matou na roto i te fariiraa i te auu aroha. Noa'tu te mau fifi teimaha, te mau taata tei rave i teie huru raveraa, ua roaa ia ratou te puai no te faaore i te hapa, hau roa'tu i te ti'a ia ratou ahiri na roto noa i to ratou puai. Ua pau e rave rahi hepetoma i te hoê tuahine i te papa'iraa i te mau mea no ni'a i to'na tamarii-rii-raa, e i te pureraa no to'na metua tane tei hamani ino ia'na. Ua faaite papû oia ma te oaoa e ua faaora te Faaora ia'na i to'na mau mana'o ino e te mau iui no ni'a i to'na metua tane. Na roto i to matou rave-atoa-raa i taua mau huru tautooraa ra, ua haapii mai matou e na roto i to matou papa'iraa i te hoê tapura hi'opo'a no to matou mau mana'o inoino e to matou faaiteraa i te reira i te Faaora, i te pae hopea, aita'tura matou i riro faahou ei taraehara na te feia i haamuiui ia matou. I to matou tamataraa ia faaore i te mau faainoraa i faainohia i ni'a ia matou, ite a'e ra matou e, ua ti'a ia matou ia faaoti i ta matou tapura o te mau taata ta matou i ti'aturi e faaore mai ratou i ta matou hapa.

Ia tae outou i teie taime e ia haamata i ta outou tapura, e mea ti'a ia outou ia pure no te ani i te arata'iraa

a te Faaora. E riro teie mau arata'iraa i te tauturu ia outou. A ui ia outou iho e, « te vai ra anei te hoê taata i roto i to'u oraraa, i tahito ra e aore râ i teie taime, ta'u e au ore, e huru ê, e aore râ e haamâ ? A papa'i i to ratou i'oa, e a pato'i i te faahemaraa ia faatano i to outou mau mana'o e aore râ, ia faati'a i ta outou mau ohipa tano ore i rave i ni'a ia ratou. A tapa'o atoa i te mau taata ta outou i opua e faaino, e tae noa'tu ia ratou aita outou i opua i te faaino. A tapa'o atoa i te mau taata tei pohe e te mau taata aita outou i ite e nahea ia farerei ia ratou. E ite outou i teie mau fifi taa ê i roto i te taahiraa 9. No teie taime, a rave ai outou i te taahiraa 8, a haapa'o maitai ia vai papû noa outou i roto i te parau ti'a.

No te faahope roa i teie taahiraa, a hi'o i te mau mea aita outou i tau'a, te mau mea ta outou i vaiiho noa aita i rave e tei faaino ia vetahi ê. Eiaha e haamo'e i te mau mea ha'ihai. A feruri maite i te fifi ta outou i faatupu i ni'a ia vetahi ê a parahi ai outou i roto i to outou faatitiraa, noa'tu e, aita outou i riri ia ratou. A farii i te fifi ta outou i rave i ni'a i te feia tei herehia e outou e i te mau hoa na roto noa i to outou haapa'o ore, to outou huru iria, te faaino, te faaoroma'i ore e te faatura ore. A imi i te mau mea rarahi e aore râ te mau mea ha'ihai o te faateimaha i te hopoi'a a te tahi atu taata e aore râ o te haape'ape'a e aore râ o te faahepo i te tahi taata. A imi i te mau haavare ta outou i parau e aore râ te mau fafau-rraa ta outou i ofati e ta outou mau tavriraa e aore râ faaohiparaa ia vetahi ê. A tapura i te mau taata atoa tei haafifihia. E riro ta outou tapura hi'opo'a i roto i te taahiraa 4 ei arata'i maitai roa no outou i roto i teie ohipa.

I te pae hopea, ia hope ia outou te tapura i te mau taata atoa ta outou i haamauiui, a tapura faahou â hoê i'oa i ni'a i ta outou tapura—to outou iho i'oa. A vai ai outou i roto i to outou faatitiraa, ua haamauiui outou ia outou iho mai ta outou i haamauiui ia vetahi ê.

A haa ai outou, eiaha e haamo'e e, te taahiraa 8 e ere ia te hueraa te hape e aore râ, te haamâ i ni'a i te hoê taata—outou iho anei e aore râ, te mau taata i ni'a i ta outou tapura. E tatara te Faaora i te mau hopoi'a o te hape e aore râ, te haamâ mai te mea e, e hi'o faahou â outou ma te haapa'o maitai i te mau fifi i roto i to outou mau auraa e ta outou hopoi'a i roto i te reira. Na roto i to outou hinaararaa ia faatiti'aifaro ia outou, e fana'o ia outou i te hau o te iteraa e, ua mauruuru te Metua i te Ao ra i ta outou mau tautooraa. E tauturu teie taahiraa ia outou ia rave i te mea e faati'a i te Faaora ia faati'amâ ia outou i to outou oraraa tahito.

No te mea ho'i e, e hinaaro mau to outou ia faaore i te hapa, ua ineine ia outou no te rave i te taahiraa 9.

Te mau Taahiraa Ohipa

A faaore i ta outou ibo hapa e ta vetahi ê ; a papa'i i te hoê tapura no te mau taata o ta outou i faaino e aore râ, i haape'ape'a

I roto i te taahiraa 8, e haamata outou i te hoê ohipa faahiahia roa i roto i te parau no te hoê aau apî no outou iho, no vetahi ê, e no te oraraa. Ua ineine outou no te faatupu i te hau i roto i te ao nei, eiaha râ te faarahi-faahou-rraa i te tama'i e te mau mana'o ino. Ua ineine outou no te faaru'e i te haava ti'a ore noa i te taata e ia faaea i te hamani i te tapura hi'opo'a i te oraraa e te mau hape o vetahi ê. Ua ineine outou no te faaea i te tapo'ipo'i i to outou huru e aore râ, i te tatarahapa no te reira. Ua hinaaro outou ia rave faahou i te tahi tapura hi'opo'a papû maitai—e i teie taime, e tapura ia no te mau taata ta outou i haamauiui.

Noa'tu e, e tupu te ri'ari'a rahi i roto ia outou, e nehenehe outou e farerei i te taata i ni'a i ta outou tapura i te taime e ti'a ai ia outou ia na reira. E nehenehe outou e faaineine ia outou no te imi i te mau rave'a atoa no te faaafaro e o ratou. E nehenehe outou e ora na roto i te faaroo i te Fatu, eiaha râ na roto i te mata'u i te mau mea ta vetahi ê e nehenehe e rave mai i ni'a ia outou. I roto i te taahiraa 8, e nehenehe outou e ora i te hoê oraraa arata'ihia i ni'a i te mau ture eiaha râ na roto i te haamâ e te mata'u.

A imi i te horo'araa o te aroha ; a pure no vetahi ê

E rave rahi tauatini matahiti to te taata tai'o-noa-rraa i te a'oraa rahi a Paulo no ni'a i te aroha e ua tamata i te faaau i to ratou oraraa i ni'a i te reira. E rave rahi tei rohi no te farii i te aroha e aita râ i manu'a.

Te haapapû mai nei te mau papa'iraa a te peropheta Moromona ia tatou eaha te aroha, e e mea nahea ia farii i te reira. Ua tatara oia e, o te aroha râ, « o te hinaaro mau ia i te Mesia » e ua haapii mai oia e, e horo'a te Metua i te reira i te feia « e pure atu i te Metua ma te puai hope o te aau » e i te « taata atoa e pee mau i ta'na tamaiti ia Iesu Mesia » (Moroni 7:47,78).

Te aroha o te hoê ia horo'a ta tatou e farii ia haapii ana'e tatou i te pee ia Iesu Mesia e ia here ana'e tatou Ia'na ma to tatou aau atoa, to tatou mana'o atoa e to tatou varua atoa. Ma te i i taua here mau ra no ô mai Ia'na ra e No'na, e ite tatou e, e ti'a ia tatou ia here ia

vetahi ê mai Ia'na i here ia tatou. I reira e ti'a ai ia tatou ia faaore i te hapa a vetahi ê e ia faatiti'aifaro i ta tatou mau hape.

No te faaineine ia rave i te mau faatiti'aifaroraa, e rave rahi o matou tei ite e, e mea maitai roa teie rave'a i muri nei. A feruri i te hoê taata ta outou i inoino. I roto i te roaraa e piti hepetoma, a tuturi i raro ma te hinaaro mau e a pure no'na i te mau mahana atoa. A tapa'o te mau tauraa i roto i to outou mau mana'o e to outou mau feruriraa no ni'a i taua taata ra. (A hi'o Mataio 22:37-38 ; 1 Korinetia 13 ; 1 Ioane 4:19 ; Moroni 7:44-48.)

Te Haapiiraa e te Haroaroraa

E tauturu teie mau irava e teie mau faahitiraa parau no roto mai i te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia rave i te taahiraa 8. A faaohipa i teie mau irava e te mau uiraa no te feruri hohonu, no te haapii e no te papa'i.

E mau Pīpī Hau a te Mesia

« E a'o atu vau ia outou i tei roto i te ekalesia, e tei pee atu i te Mesia ma te hau, e tei roaa ia outou te ti'aturiraa e nava'i ia e ô ai outou i roto i te faaearea o te Fatu, mai teie nei atu â e ia faaea outou e oia atoa i te ao ra.

« E teie nei, e au mau taea'e, te parau nei au i taua mau mea ra ia outou no to outou haereraa hau i rotopu i te tamarii a te taata nei (Moroni 7:3-4).

- *I roto i na taahiraa matamua e hitu, ua haamata outou i te haa no te riro mai ei pīpī hau a te Mesia. Ia roaa ana'e te hau ia outou i te Fatu ra, e rahi a'e ia to outou ineine ia hau atoa outou ia vetahi ê. Eaha te tahi atu mau taahiraa e hinaarohia e outou no te faatupu i te hau e te mau taata i roto i to outou oraraa ?*

- *A papa'i no ni'a i te paari i te raveraa i te mau taahiraa ia au i to ratou ana'iraa mau.*

Te aroha ti'a mau o te Fatu

« Aore o te aroha ra e mata'u ; e pee te mata'u i te aroha ti'a mau ra : e mauui ho'i tei te mata'u. O tei mata'u ra, aore ia i maitai roa i te aroha.

« Te hinaaro nei tatou (i te Atua), no te mea oia na tei hinaaro mai na ia tatou nei » (1 Ioane 4:18-19).

- *E riro te mau faatiti'aifaroraa ei mea ri'ari'a mai te mea e, e feruri tamau outou ia rave maitai hope roa i te reira. Nahea to outou ti'aturi i te aroha ti'a mau o te Fatu no outou e no te taata ta outou e opua nei e faaore i te hapa, i te haapuai ia outou ia faaoti ia rave i te faaho'iraa i te faito e maraa ia outou ?*

Haereraa'tu ia vetahi ê

« Eiaha e faaino atu, e eita outou e faainohia mai : eiaha e faahapa'tu, e eita outou e faahapahia mai : e faaore atu i te hara, e e faaorehia mai ta outou :

« E horo'a, e e noaa ho'i ta outou ; e î te faito, e nene'ihia, e ueuehia, e manii noa'tu, na te taata e ninii i roto i to outou ahu. O taua faito ho'i ta outou e faito ra, o te faito-faahou-hia mai ia ta outou » (Luka 6:37-38).

- Noa'tu e e mata'u outou o te pato'i mai te tahi mau taata i ta outou mau tautooraa no te faatupu i te hau e o ratou, eiaha e vaiiho i te reira mata'u ia tape'a ia outou ia tuu ia ratou i roto i ta outou tapura e ia faaineine ia outou ia haere e farerei ia ratou. E mea rarahi atu te mau haamaitairaa i te mauivi. A tai'o maitai i teie mau irava, e a papa'i i te mau haamaitairaa o te hinaaroraa ia faatiti'aifaro.

« Rahi noa'tu to tatou fatataraa i to tatou Metua i te Ao ra, rahi noa ato'a'tu to tatou aroha i te mau varua e pohe ra ; e ite tatou e te hinaaro nei tatou ia faauta ia ratou i ni'a i to tatou tapono, e ia faaru'e i ta ratou mau hara i muri i to tatou tua... Mai te mea e hinaaro outou e ia aroha mai te Atua ia outou, a aroha ato'a'tu ia i te tahi e te tahi » (Joseph Smith, i roto i te History of the Church, 5:24).

- Ia ore lesu Mesia, e mau varua pohe e te ti'a ore ana'e ia tatou paatoa. Nahea te reira i te tauturu ia outou ia ite e, a rave ai outou i te taahiraa 8, e varua pohe outou e faaineine ra ia faatiti'aifaro i te tahi atu varua pohe ?

Faaoreraa i te hara e te aniraa i te faaoreraa hara

« Ua haere maira Petero ia'na ra, na ô maira, e te Fatu, ia tuatapapa ta'u taea'e i te hamani ino mai ia'u, ia hi'a au faaoreraa'tu i ta'na hara ? Ia hitu anei ?

« Ua parau atu ra lesu ia'na, aore au i parau atu ia oe e, ia hitu : ia hitu râ ahuru i te hituraa » (Mataio 18:21-22).

- E mea ohie a'e ia faaore i te hara e ia ani i te faaoreraa hara no te hoê noa iho hape, i te faaore i te hara e aore râ, i te ani i te faaoreraa hara no te tahi mau fifi maoro tei î i te mau ino e rave rahi. A feruri i te mau auraa, i tahito ra e aore râ, i teie nei, tei î i te mau ino e o te titauhia ia faaore i te hara. Nahea e roaa ai ia outou te puai no te faaore i te hara e no te ani i te faaoreraa hara ?

- Nahea lesu Mesia i riro ai ei hi'oraa rahi roa'e no te faaoreraa i te hara ? A feruri na i To'na hinaaro ia tauturu ia outou ia faaore i te hara a vetahi ê.

« Te parau atu nei au ia outou e, e mea ti'a roa ia outou ia faaore outou te tahi i ta te tahi ra hapa ; no

te mea o oia o tei ore i faaore i te hapa a to'na ra taea'e ua vai faahapahia oia i mua i te Fatu ; no te mea tei roto noa ia'na te hara rahi a'e.

« E faaore au, o te Fatu, i te hara a ratou ta'u i hinaaro i te faaore atu, ia outou râ ua titauhia'tu ra outou ia faaore i te hapa a te taata atoa » (PH&PF 64:9–10).

- *Ua haapii mai Iesu e, ia ore tatou e faaore i ta vetahi ê ra hara, ua rahi a'e ia te reira hara i te hara a Adamu ra. Nahea te pato'iraa i te faaore i ta outou iho hara e aore râ, i ta vetahi ê, i tuati noa ai i te hunaraa i te Taraehara a te Faaora no te hara ?*

- *Nahea te inoino e te oto i te faaino ia outou i te tino, i te feruriraa e i te varua ?*

Faaoreraa i te tereraa o te oto e te inoino

« Aita e ohipa maitai atu no te arata'i i te taata ia faaore i te hara maori râ te tape'araa i to ratou rima, e te araraa i ni'a ia ratou ma te here. Ia faaite ana'e mai te taata te vahi iti a'e o te maitai e te here i ni'a ia'u, aue te mana o te reira i ni'a i to'u feruriraa, area ia ore ra, e faaara te reira i te mau mana'o au ore atoa e e faaino hoi i te mana'o o te taata » (Joseph Smith, in *History of the Church*, 5:23–24).

- *Ua faataa mai te peropheta Iosepha Semita e mea nahea te maitai e nehenehe e arata'i i te taata i te tatarahapa e i te faaoreraa i te hara. A feruri hohonu e a papa'i i to outou hinaaro ia faaore i te tereraa o te oto e te inoino.*

- *A feruri i te mau taata tei faaite i te maitai e i te here ia outou. E mea nahea ta ratou mau ohipa i te faaururaa e aore râ, i te tura'iraa ia outou ia tau i ta outou peu ?*

- *A feruri na i te mau auaa fifi i roto i to outou oraraa. E nahea te reira i te tau mai te mea e, e haere outou e farerei i te tahi atu mau taata ma te here e te maitai ?*

FAAHO'IRAA E TE FAAHAURAA

Parau Tumu Faufaa : Mai te mea e nebenebe, a farerei tino roa i te mau taata atoa ta outou i haamauiui.

Ahaere ai matou i roto i te taahiraa 9, ua ineine matou no te titau i te faaoreraa hara. Mai te mau tamaiti tatarahapa a Mosia « i te imi-maite-raa ia faaore i te mau ino ta ratou i rave » (Mosia 27:35), ua hinaaro matou e aufau i te hoo. Tera râ, no te rave i te taahiraa 9 ua ite matou e, aita e ti'a ia matou ia faatupu i to matou hinaaro maori râ ia horo'a mai te Atua i To'na Varua ia matou. Ua hinaaro matou i te itoitō, te mana'o maitai, te aau aroha, te mana'o ara e te taime tano. Aita teie mau huru i roto i te rahiraa o matou i taua taime ra. Ua ite matou e te taahiraa 9 o te taahiraa ia e tamata faahou â i to matou hinaaro ia faahaehaa e ia titau i te tauturu e i te aroha o te Fatu.

No to matou iteraa i te mau mea i roto i teie faanahoraa, te horo'a'tu nei matou i te tahi mau mana'o tauturu. E mea faufaa roa eiaha outou e rû noa e aore râ, e tau'a ore a tamata ai outou i te faatiti'aifaro. E mea faufaa atoa eiaha outou e faataere i te faatiti'aifaro. E rave rahi mau taata tei ora e ua topa faahou ratou no te mea ua vaiiho ratou i te mata'u ia tape'a ia ratou eiaha ia rave i te tahiraa 9. A ani i te arata'iraa a te Fatu e a farerei i te hoê tauturu haamaramarama papû no te ani i te tauturu eiaha outou ia topa i roto i teie mau herepata.

I te tahi taime e faahemahia paha outou eiaha e farerei i te hoê taata i ni'a i ta outou tapura. Tera râ te faaitoitō atu nei matou ia outou ia pato'i i te reira faahemaraa, maori râ, te vai ra te hoê faatureraa e tape'a ia outou ia farerei i te hoê taata. E nehenehe te varua haehaa e te aau parau ti'a e tata'i i te mau auraa fifi mai te mea e faaitoitō papû outou i te haere e farerei tino roa. A faaite i te taata e, te haere atu nei outou ia ratou ra no te faaafaro. A faatura i to ratou hinaaro mai te mea e faaite mai ratou e, aita ratou e hinaaro e tuapapa i te hoê parau. Mai te mea e, e farii mai ratou ia tatarahapa outou, a haapoto noa e a haapapû maitai i te tumu parau ta outou e haamana'o ra. Aita e titauhia ia tata'u hu'ahu'a roa i te mau mea atoa. Te opuaraa e ere ia i te faataaraa e aore râ, i te tatararaa i te tumu parau ia au i ta outou hi'oraa. Te opuaraa o te fariiraa ia i te mau

mea ti'a ore ta outou i rave, ia faaite i to outou tatarahapa, e ia faaho'i i te mea e ti'a ia faaho'ihia. Eiaha e mârô i te taata e aore râ, e faaino ia ratou, noa'tu e, aita ratou e farii e aore râ, aita i tano ta ratou pahonora. A farerei i te taata tata'itahi na roto i te hoê varua haehaa, ma te pûpû i te faahauraa, eiaha ra te faatanoraa.

E mea fifi roa ia tatarahapa i te tahi mau ohipa i ravehia. Ei hi'oraa, e titauhia paha ia outou ia tuatapapa i te tahi mau mea o te arata'i ia outou i mua i te ture, mai te tavrira i te taata e aore râ, te hara rahi o te faaturi. E riro paha outou i te iria e aore râ, i te imi i te otoheraa e te oreraa e faaafaro. Na roto i te pure, e mea ti'a ia outou ia titau i te parau a'o a te mau ti'a faatere o te ekalesia e aore râ, a te feia toro'a, hou a rave ai outou i te hoê ohipa i roto i teie mau fifi.

I roto i te tahi atu mau huru, aita paha ta outou e rave'a no te farerei tino roa. Ua pohe paha taua taata ra, e aore râ, aita paha i itehia ia outou to'na vahi faaearaa. I roto i taua huru ra, e nehenehe outou e faaafaro noa'tu e aita outou i farerei tino roa i te taata. E nehenehe outou e papa'i i te hoê rata i te reira taata ma te faaite i to outou mana'o tatarahapa e to outou hinaaro ia faahau, noa'tu e, aita te reira rata e tae i roto i to'na rima. E nehenehe outou e horo'a i te hoê tao'a horo'a no te faanahoraa tauturu a taua taata ra. E nehenehe ta outou e imi i te hoê taata o te faahaamana'o mai ia outou i taua taata ra e ia rave i te hoê ohipa no te tauturu ia'na. E aore râ, e nehenehe paha ia outou ia rave i te hoê ohipa no te tauturu i te hoê melo o te utuafare ma te faaite ore e o vai ra outou.

Te vai ra paha te tahi mau taime ia tamata ana'e outou i te haafatata'tu i te tahi atu taata e aore râ, ia tamata ana'e outou e rave i te hoê faaho'iraa, e riro ia ei ohipa mauui no te reira taata e aore râ, ei ohipa ino roa. Mai te mea e, te feruri ra outou e, o te reira te ohipa e tupu mai, a paraparau i te reira tumu parau i te hoê tauturu haamaramarama papû hou a rave ai outou i te reira. Eiaha teie tuhaa o te faaoraraa ia riro mai ei faatupuraa i te tahi atu â ino i ni'a ia vetahi ê. Te tahi atoa, i te tahi mau taime ua faatupu paha outou i te ino tei riro ei ino e ore roa e ti'a i te hoê taata ia tata'i. Teie ta Elder Neal A. Maxwell i parau mai no ni'a i te reira : « I te tahi taime... aita e ti'a ia rave i te faaho'iraa ti'a mau, mai te riroraa te hoê taata ei tumu no te muturaa te faaroo e aore râ, te viivii ore o te tahi atu taata.

Tera râ, na roto i te riroraa ei hi'oraa maitai papû no te parau ti'a, e nehenehe te reira e tai'ohia ei faaho'iraa » (i roto i Conference Report, Atopa 1991, 41 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 1991, 31). I te taime a faaoti ai outou e haapa'o i teie mau parau tumu mau ei e'a apî no to outou oraraa, te haamata ra ia outou i te faatiti'aifaro i to outou oraraa.

Ia hope ta outou mau ohipa tahito atoa i te faatiti'aifarohia, e vai noa â paha hoê e aore râ, e piti taata o ta outou e feruri e, eita e ti'a ia outou ia farerei tino atu. Eiaha e haaparuparu. E rave rahi o matou tei farerei atoa i te reira huru. Te faaitoito atu nei matou ia outou ia tuu atu i to outou mau mana'o i mua i te Fatu i roto i te hoê pure parau ti'a. Mai te mea e, te vai noa ra â to outou mata'u e aore râ, to outou riri i te hoê taata, e mea ti'a paha ia outou ia faataime rii te farereiraa ia'na. No te haavi i te mau mana'o iino, e nehenehe ta outou e pure no te ani i te aroha e no te hi'o i te reira taata mai ta te Fatu e hi'o ia'na. E nehenehe outou e imi i te mau tumu maitai e riro ai te faaho'iraa e te faahauraa ei tauturu. Mai te mea e, e na reira outou ma te faaoroma'i, e nehenehe ia ta te Fatu—ia au i Ta'na iho faanahoraa e i te taime Ta'na i faataa—e horo'a mai ia outou i te ite e i te mau rave'a semeio no te faahau ia outou i te mau taata atoa i ni'a i ta outou tapura.

Ia faaoti ana'e outou i te taahiraa 9 mai te maitai hope ia au i to outou aravihi, ua faaohipa ia outou i te mau rave'a atoa no te faaafaro ia outou i ni'a i te mau faaueraa a te Fatu. Ua haamata ia outou i te ite i te hoê oraraa apî o te ti'aturiraa—eiaha i roto ia outou iho, i roto râ i te here o te Atua. Ua pou roa outou i raro i te hohonuraa o te haehaa e ua ite outou i te Fatu i reira i te tia'iraa no te tauahi mai ia outou. Ua rave outou i te mau mea atoa e ti'a ia outou ia rave no te faaora i te mau auraa e ia hau outou e o vetahi ê. Ua tomo outou maa vahi iti i roto i To'na faaearaa ; to outou hinaaro rahi roa i taua taime ra, o te parahiraa ia i reira. Ua haapii outou ia ite e ia pee maitai i te heheuraa o te taata iho, o te arata'i ia outou ia ora ma te au maite i te mau haapiiraa a te mau peropheta a te Atua i tahito ra e i teie anotau. Noa'tu i roto i to outou mau taime teimaha mau, e ite outou i te hoê huru hau apî. Ua haapii mai outou ia farii i te haamaitairaa ta Paulo i faaite mai a papa'i ai oia e, « e na te hau a te Atua o tei hau ê atu i te taata nei, e faaitoito mai i to outou aau, e to outou mana'o i te Mesia nei ia Iesu » (Philipi 4:7).

Te mau Taahiraa Ohipa

A here ia vetahi ê ; a faaea i te haava ia vetahi ê ; ia ineine no te farii i te boê piiraa i roto i te Ekalesia e i te aufau i te tubaa aburu e te mau ô

I tahito ra, mai te peu e, e mea itoito outou i te pae faaroo, no roto mai ia te reira i to outou mata'u i te haavaraa a te Atua e aore râ, i te mea ta vetahi ê e feruri. Ua haa paha outou na roto i te mana'o faatura i ta outou hopoi'a. I teie mahana te ite nei outou e, ua riro te taviniraa ei rave'a no te haereraa mai i te Mesia ra. E rave'a ia no te faaite i te here i te Atua. Na te reira e faaite i to tatou hinaaro tamau i to'na mana e te maururu no Ta'na tauturu hanahana. A hi'o e, no roto mai anei to outou itoito i roto i te Ekalesia i te mata'u e aore râ, i te ohipa e aore râ, no roto mai anei i to outou faaroo apî i roto i te Mesia.

A imi i te mau rave'a no te tavini i te mau huru vahi atoa. A faati'amâ ia outou e ia vai ineine noa outou no te tavini i roto i te hoê piiraa i roto i te Ekalesia e aore râ, i te tahi atu huru. Ia tavini ana'e outou i to outou mau taea'e e te mau tuahine e ia haapii ana'e outou ia ratou na roto i te parau e te hi'oraa, e faaite ia outou ia ratou e te ora mau nei Oia i roto i to outou oraraa. (A hi'o Mataio 25:40 ; Ioane 13:34–35 ; Ioane 15:15 ; Mosia 2:17.)

A rave i te mea e titaubia no te faatiti'aifaro

Ia rave outou i te taahiraa 9, eiaha e haaparuparu mai te mea e, aita vetahi ê e farii maitai i ta outou mau tatarahaparaa e aore râ, mai te mea e, aita ratou e ti'aturiri e ua tau mau outou. E riro te faatiti'aifaroraa i te roa e i te titau i te faaoroma'i. A vaiiho ia vetahi ê ia ite e, i teie taime, e mea taa ê ia. I teie taime aita outou e fafau nei i te mau fafauraa haavare ; te ora nei outou no te farii i te faaoreraa hope roa i to outou faatitiraa e to outou mau paruparu. I te pae hopea, na te haapae e te tauraa o te huru e faaite i te parau mau.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu teie mau irava e teie mau faahitiraa parau no roto mai i te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia rave i te taahiraa 9. A faaohipa i teie mau irava e teie mau uiraa no te feruri hohonu, no te haapii e no te papa'i. Ia vai parau mau noa outou e te papû maitai i roto i ta outou papa'iraa.

Tura'iraa ia vetahi ê ia rave i te maitai

« E te parau maira te Varua o te Fatu ia'u nei, a faaue atu na oe i ta oe mau tamarii ia rave ratou i te ohipa

maitai ; o te arata'i-ê-hia te aau o te mau taata e rave rahi e ratou i te pohe ; e tena na, te faaue atu nei au ia oe na, e tau tamaiti, i te mata'u i te Atua ra, ia faaea oe i te rave i ta oe ra mau ohipa ino ;

« Ia fariu mai oe ma to oe aau atoa na, e to oe mana atoa, e to oe puai atoa i te Fatu ra ; eiaha oe ia arata'i ê â i te aau o te taata ia rave ratou i te ohipa ino ; ia ho'i faahou râ oe ia ratou, a fa'i ai i ta oe mau hara, ma te mana'o i roto ia oe iho, ua hapa ta oe i rave ra » (Alama 39:12-13).

- *Te tahi o te mau ino rahi roa ta tatou i rave i ni'a ia vetahi ê e mea na roto ia i te tura'iraa ia ratou ia topa atoa i roto i te faatit'iraa. A papa'i no ni'a i te mau taata i roto i to outou oraraa ta outou i tura'i i roto i teie haere'a.*

- *I hea e itehia ai ia outou te puai no te faaruru atu i teie mau taata, ia au i te mau haapiiraa a Alama i roto i teie mau irava ?*

Taparuraa e aore râ te faaheporaa

« E tena na, e ta'u tamaiti e, o te hinaaro i te haere mai, e ti'a ia'na ia haere mai e inu noa i te pape

ora ; e o te ore e hinaaro i te haere mai, e ore oia e putôhia mai ; e i te mahana hopea ra e faautuahia'i oia mai te au i ta'na ra ohipa » (Alama 42:27).

- *Na roto i te mau tumu puai e rave rahi no te rave i te taahiraa 9, eiaha outou ia hema i roto i te faatanoraa ia outou iho e aore râ i te haavare e, aita ta outou e rave'a no te ma'iti. Te Faanahoraa no te Faaoraraa i te Faatit'iraa e faanahoraa ia no te taparu, eiaha no te faahepo. A papa'i e ua taparuhia anei outou e aore râ e ua faahepohia anei outou ia rave i te taahiraa 9. Eaha te mau tumu e taparuhia tei tapurahia i roto i teie irava ?*

Faaineineraa no te farerei i te Atua

« Ua hinaaro vau ia haere mai outou, e ia ore outou ia faaetaeta â i to outou aau ; inaha ho'i, o te taime teie, e te mahana o to outou ora ; e no reira ia tata-rahapa outou, e ia ore ia faaetaeta i to outou aau, e faatupu-vave-hia te rave'a rahi o te ora no outou.

« Inaha ho'i, tei teie nei oraraa te taime ia faaineine te taata ia farerei i te Atua ; oia ia, o te mahana ia, te mahana o teie nei oraraa, ia rave te taata i ta ratou ohipa » (Alama 34:31-32).

- *Eaha'tu â ta outou e rave ia tamaru ana'e outou i to outou aau e ia haere e faatiti'aifaro ?*

• Nahea to outou hinaaro no te faatiti'aifaro e tupu ai i te rahi ia ite ana'e outou e te faaineine atoa nei outou no te farerei i te Atua ?

Te ohipa i roto i te Ekalesia

« Ua haere (te mau tamaiti a Mosia) e ati noa'e te fenua ra... i te imi-maite-raa ia faaore i te mau ino ta ratou i rave i te ekalesia ra ; i te fa'ira'a i ta ratou mau hara atoa, i te faaiteraa'tu i te mau mea ta ratou i ite ra, e i te faataaraa'tu ho'i i te mau tohu, e te parau i papa'ihia ho'i i te taata atoa i hinaaro i te faaroo mai ia ratou ra » (Mosia 27:35).

• No to ratou mau faatit'ira'a, e rave rahi te taata e faaea nei i te haere i te pureraa. Te faaohipa nei te tahi pae i te mau hape o vetahi e no te faatano i to ratou paruparu. A papa'i i to outou iho iteraa no te ohipa i roto i te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei.

• E mea nahea i te faahatataraa i te Faaora na roto i te faaoraraa i te tautururaa ia outou ia ite e ua amuihia i Ta'na Ekalesia ?

• E mea nahea to outou itoito i roto i te Ekalesia i te tautururaa ia outou ia faatiti'aifaro e ia ora hau atu a ?

Hinaarora e faaho'i

« E mea ti'a ia outou ia faaho'i i te faito e maraa ia outou i te mau mea atoa i eiahia, i faainohia e aore ra, i haaviihia. Te hinaaro e faaho'i o te faaiteraa pap'u ia i te Fatu e, te fafau nei outou e faaohipa i te mau rave'a atoa no te tatarahapa » (Richard G. Scott, i roto i te Conference Report, Eperera 1995, 102 ; e aore ra, Ensign, Me 1995, 76).

• A papa'i e mea nahea te raveraa outou i te taahira'a 9 i te riro ei faaiteraa pap'u eiaha i te Fatu ana'e, ia outou iho atoa ra e ia vetahi e, ua fafau outou ia ora i te ho'e oraraa haehaa e te parau ti'a.

Te mau hinaaro o to outou aau

« E faaorehia te hara a te taata o te tatarahapa e o te rave noa i te mau faaueraa a te Fatu » (PH&PF 1:32).

- No te faatiti'aifaro, e faaruru paha outou i te mau taata o te ore e faaore mai i ta outou hapa. Penei a'e te etaeta noa ra to ratou aau i ni'a ia outou, e aore râ, aita paha ratou e ti'aturi ra i ta outou mau opuaraa. Ua ite outou e, ua ite te Fatu i te mana'o mau o to outou aau, e e farii Oia i ta outou aniraa ia tatarahapa e ia faaho'i, noa'tu e, aita te tahi atu mau taata e farii i te reira. Nahea te reira iteraa ia tauturu ia outou ?

Eaha ta te Faaora e nehenehe e rave no outou

« Eita ta te mau taata e nehenehe e faaore i ta ratou iho mau hara ; eita ta ratou e nehenehe e tamâ ia ratou iho i te mau hopearaa o ta ratou mau hara. E nehenehe ta te mau taata e faaea i te rave i te hara e ia rave i te maitai i muri iho, e na roto i te reira, e fariihia ta ratou mau ohipa i mua i te Fatu e ia hi'o-po'ahia. Tera râ na vai e tata'i i te mau hape ta ratou

i rave i ni'a ia ratou iho e i ni'a ia vetahi ê, o te mea ho'i ia eita roa ta ratou iho e nehenehe e tata'i ? Na roto i te taraehara a Iesu Mesia e tamâhia ai te mau hara a te feia tei tatarahapa ; noa'tu e ua uteute roa te reira, e teatea roa ratou mai te vavai ra te huru. Tera te fafauaraa tei horo'ahia ia outou » (Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, nene'iraa 5. [1939], 98-99).

- *A faatiti'aifaro ai outou, eiaha e haparuparu i mua i te mau mana'o mai teie te huru, « Eiaha e haere ! Aita roa ta'u hoê rave'a no te faatiti'aifaro i te hape ta'u i rave i ni'a i teie taata ! » Noa'tu e e parau ti'a te reira, a feruri i te mana o Iesu Mesia no te tata'i i taua mau mea ra eita e ti'a ia outou ia tata'i. A papa'i i te titauraa ia ti'aturi e e rave Iesu Mesia i te mea eita e ti'a ia outou ia rave.*

- *E nahea outou i te faaite i te Fatu i to outou ti'aturi la'na ? Nahea e ti'a ai ia outou ia faarahi i taua ti'aturiraa ra ?*

TIAAURAA I TE MAU MAHANA ATOA

Parau Tumu Faufaa : A tamau noa i te tapura i to outou huru, e mai te mea e, e ua hape outou, a farii oioi i te reira.

Ia tae outou i ni'a i te taahiraa 10, ua ineine ia outou no te hoê huru oraraa apî. Ua tauturu na taahiraa matamua e iva ia outou ia haapii mai i te hoê hoho'a oraraa haamauhia i ni'a i te mau parau tumu pae varua. Ua riro mai teie mau parau tumu i teie nei ei niu i ni'a iho i te reira outou e patu ai e hope noa'tu to outou oraraa.

Na roto i te raveraa i na taahiraa matamua e iva, ua faaohipa outou i te mau parau tumu o te evanelia—te faaroo i te Fatu ra ia Iesu Mesia e te tatarahapa. Ua ite outou i te mau tauraa faahiahia i roto i to outou oraraa. Ua ite outou i te here e te aau farii, e ua tupu i roto ia outou te hinaaro i te hau. Ua hinaaro outou ia mou roa to outou faatitiraa. Ia faahema-ana'e-hia outou e mea pinepine outou i te ite ia outou ia otohe i mua i to outou faatitiraa eiaha râ te hinaararaa i te reira. E ite outou i te haehaa e te faatura no te ohipa ta te Metua i te Ao ra i rave o te ore e ti'a ia outou ia rave outou ana'e.

Na na taahiraa hopea e toru e tauturu ia outou ia tape'a i to outou huru oraraa pae varua apî, no reira rautou i parahia ai e, *te mau taahiraa atuatu.*

Te hi'opo'araa te taata ia'na iho i roto i te roaraa o to'na oraraa, e ere ia i te haapiiraa apî. I roto i te Buka a Moromona, ua haapii mai o Alama e, e tautooraa rahi te tape'a-maite-raa i te hoê tauraa rahi o te aau. I roto i te roaraa o te mau irava ua faaite mai oia e, e mea ti'a i te hi'opo'araa parau ti'a e na roto i te pure, e tae noa'tu i te tatarahapa-oioi-raa ia riro tamau noa ei tuhaa no te oraraa (a hi'o Alama 5:14–30). No te tape'a i te mea tei roaa ia outou, e mea ti'a ia outou ia vai maitai noa i te pae varua. E rave outou i te reira na roto i te uiraa i te mau uiraa imiimi ta Alama i horo'a mai no ni'a i to outou mau mana'o, to outou mau feruriraa, te mau hinaaro e te peu. Na roto i te hi'opo'araa ia outou iho i te mau mahana atoa eita ia outou e topa i roto i te mana'o pato'ito'i e te faaea noa.

Mai ta outou i haapii mai i roto i te taahiraa 4 e te 5, mai te mea e, no ni'a noa ta outou hi'opo'araa i to outou huru, aita ia te reira e nava'i no te tau i to outou aau. E

mea ti'a atoa ia outou ia hi'opo'a i to outou feruriraa e to outou mau mana'o. Mai te reira atoa i roto i te taahiraa 10. A tamau noa i te ara i ni'a i te te'ote'o i roto i to'na mau huru atoa, e ma te haehaa a tuu atu i to outou mau paruparu i mua i to outou Metua i te Ao ra, mai ta outou i haapii i roto i te taahiraa 6 e te 7. Mai te mea e, te haape'ape'a ra outou, te oto ra outou no outou iho, te ati ra, te mana'ona'o ra, te inoino ra, te haapa'o ra i te mau mea o te tino, e aore râ, te mata'u ra, a fariu oioi atu i te Metua ra e a vaiiho Ia'na ia mono te hau i teie mau mana'o.

A haapa'o maitai ai outou i to outou mau mana'o e to outou mau feruriraa, e ite-atoa-hia ia outou te mau ti'aturiraa ino ta outou e tape'a noa ra â. A ani i to outou Metua i te Ao ra ia iriti i te reira mau mea. Ia rave outou i te taahiraa 10, eita ia outou e faaohipa faahou i te peu faati'a ia outou iho, te faatano ia outou iho, e aore râ, te pariraa i te tahi mea e aore râ i te tahi taata. E i reira outou e imi ai ia vai matara noa to outou aau e to outou feruriraa i ni'a i te mau haapiiraa ta te Faaora i haapii mai.

Te rave nei te rahiraa o tatou i te taahiraa 10 na roto i te hamaniraa i te tapura hi'opo'a i te mau mahana atoa. Ia faanaho outou i to outou mahana, a hi'opo'a na roto i te pure i ta outou mau tauraa. Ua rahi anei e aore râ ua iti anei ta outou e rave nei? Te haapa'o ra anei outou i to outou mau hinaaro pae varua, pae o te aau, e te pae tino? Te tavini ra anei outou ia vetahi e?

A ui ia outou iho i teie mau uiraa e i te tahi atu ia tupu ho'i te au maite e te hau i roto i to outou mahana. A tere noa ai te mahana, e nehenehe outou e tape'a oioi i te mau mana'o ino e aore râ i te mau feruriraa e haape'ape'a ra ia outou. A ara maite i te mau peu tahito e aore râ i te huru o to outou feruriraa i roto i te mau fifi rarahi.

Te faa'iro nei te tahi mau taata i teie huru tapura hi'opo'a ei taime faafaearaa. I roto i taua taime faafaearaa ra, a rave i te tahi taime no te faaohipa i roto i to outou fifi i teie taime i te parau tumu tata'itahi ta outou i apo mai i roto i te faaohiparaa i te taahiraa. E haama'na'o oioi outou e e mea faufaa roa ia ti'aturi i ni'a i te Fatu i roto i ta outou mau tautooraa atoa no te imi i te ora. I roto i te mau taime fifi e nehenehe outou e parau ia outou iho e, « eaha te fifi e ara ra i roto ia'u? Eaha ta'u i rave no te faatupu i teie fifi? Te vai ra anei te tahi mea e nehenehe ta'u e parau e aore râ e rave, ma te faahua ore, o te arata'i ia'u i ni'a i te hoê rave'a maitai

no'u e no te tahi atu taata ? E mana hope to te Fatu. E tamaru vau ia'u e e ti'aturi au Ia'na ».

Mai te mea e, ua rave outou i te hoê ohipa ti'a ore i ni'a i te tahi taata, a faaafaro vitiviti i te reira. A faaru'e ê i te te'ote'o, e a haamana'o e, ia parau ana'e outou ma te ti'a mau e « ua hape au » e mea pinepine te reira i te riro ei ohipa faufaa roa i roto i te faoraraa i te hoê aua, e au ia mai te parauraa e « ua here au ia oe ».

Hou a haere ai outou e taoto, a hi'opo'a i te taotoaraa o to outou mahana. A ui ia outou iho e, e hinaaro noa anei â outou ia paraparaa i te Fatu no ni'a i te mau peu, te mau mana'o e aore râ te mau feruriraa ti'a ore. Taa ê noa'tu te aparauraa i te Fatu, e nehenehe outou e paraparaa i te hoê tauturu haamaramama e aore râ i te hoê hoa i roto i teie faanahoraa, te hoê taata taoutou e ti'aturi e faaroo mai oia i to outou mau mana'o.

A tamau noa â outou i te rave i te hape a haa ai outou i piha'iho ia vetahi ê, tera râ te hoê fafauraa i roto i te taahiraa 10 o te hoê ia fafauraa ia amo i te hopoi'a no te mau hape. Mai te mea e hi'opo'a outou i to outou mau mana'o e ta outou mau ohipa i te mahana tata'itahi e e faatiti'aifaro i te reira, eita ia te mau mana'o e te mau feruriraa ti'a ore e tupu i te rahi no te haape'ape'a i ta outou haapaeraa. Aita ia outou e ora faahou ma te faataa ê i te Fatu e aore râ ia vetahi ê. E roaa ia ia outou te puai e te faaroo no te ti'a i mua i te mau fifi e ia upooti'a i ni'a i te reira. E nehenehe outou e oaoa i roto i to outou haereraa i mua e ia ti'aturi e, na roto i te faaohiparaa e te faaoroma'i e tamau noa ia outou i te farii i te ora.

Te mau Taahiraa Ohipa

A amui atu i roto i te mau uiuiraa autabu'araa ei tubaa no ta outou fafauraa ia hi'opo'a ia outou iho; a tamau noa i te haapuai i to outou auraa e te tabi atu mau melo o te Ekalesia

E nehenehe tatou paatoa e haamana'o i te hoê taime a mata'u ai tatou ia hi'o ma te parau ti'a i to tatou iho mau huru. Te tamataraa i te ape i te reira mau taime o te hoê ia tumu i faaiti ai tatou e rave rahi i ta tatou ohiparaa i roto i te Ekalesia. Tera râ, a haere ai tatou i mua i roto i teie faanahonahoraa no te parau ti'a papû, ua haamata tatou i te ite i te faufaa o te hi'opo'araa ia tatou iho.

I teie nei aita tatou e mata'u faahou i te mau rave'a no te hi'opo'a ia tatou iho o te tupu na roto i te ohipa i roto i te Ekalesia. E nehenehe ia tatou ia oaoa i te pa-

rau mau o teie haapiiraa a Elder Joseph B. Wirthlin no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti :

« Te mau uiuiraa no te ti'amâraa, te mau pureraa oro'a, te haereraa i te hiero, e te tahi atu mau pureraa, e mau tuhaa ana'e ia te reira no te faanahoraa ta te Fatu i faataa no te haapii i to tatou mau varua, no te tauturu ia tatou ia faatupu i te peu maitai no te hi'opo'a tamau noa ia vai noa tatou i ni'a i te haere'a o te faaroo. E riro te hi'opo'araa tamau i te pae varua ei tautururaa ia tatou ia manu'ia i roto i te mau ohipa atoa o te oraraa nei...

« ... E maitai tatou paatoa... na roto i te hi'oraa i roto i to tatou aau i te mau taime hau o te haamoriraa e te pureraa e na roto ho'i i te uiraa ia tatou iho i teie uiraa ohie roa, 'ua ti'a anei au ?' »

« E puai roa'tu te faufaa o te reira uiraa mai te mea e, e mau pahonora ti'a ta tatou e hope roa, e mai te mea ho'i e, e tura'i te reira ia tatou ia rave i te mau faatiti'aifaroraa o te arata'i noa ia tatou i ni'a i te e'a o te faaroo » (i roto i te Conference Report, Eperera 1997, 20 ; e aore râ, *Ensign*, Me 1997, 17).

A rave ai outou i teie mau taime hi'opo'araa ia outou iho, e ite ia outou ia outou iho i te tupuraa i roto i te here no te mau taea'e e te mau tuahine i roto i te Ekalesia.

A hi'opo'a i to outou mau mana'o, ta outou mau parau e ta outou mau ohipa i te mau mabana atoa; a faatiti'aifaro i te mau ino atoa i reira iho

Te taahiraa 10 o te fariiraa ia i te parau mau e e tamau noa outou i te haapa'o i te mau parau tumu pae varua. Mai te mea e, e hahi rii outou, a tatarahapa i reira iho e a ani i te Atua i reira iho ia faaho'i mai i to outou hau na roto i To'na Varua. Na te parau ti'a e te haehaa e faaitoito ia outou. Ia ani ana'e outou Ia'na ia tauturu mai ia outou ia vai mâ noa i te pae varua, e rahi atu ia to outou iteraa i to outou Metua i te Ao ra i roto i to outou oraraa. E haapii outou ia haafauaa i te haereraa i mua e ia faaore i te mau hapehape i roto ia outou iho e i roto ia vetahi ê. E haapae outou i te hinaaro ia pato'ito'i i te mau mea aore râ i te tahi taata. E riro mai te hi'opo'araa ia'na iho ei huru oraraa a faaru'e ai outou i te mata'u e a haavi ai outou i te mau faahemaraa i te hoê mahana i te taime hoê.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

A tai'o i teie mau papa'iraa mo'a e teie mau faahitiraa parau no roto mai i te feia faatere o te Ekalesia. A faaohipa i teie mau papa'iraa mo'a e te mau faa-

hitiraa parau e te mau uiraa no te feruri hohonu, no te haapii e no te papa'i. Ia vai parau ti'a noa outou e te papû maitai.

A hi'opo'a i to outou mau mana'o, te mau parau e te mau ohipa e rave

« Ia ore outou ia hi'opo'a ia outou iho, e to outou mau mana'o, e ta outou mau parau, e ta outou mau ohipa e rave ra, e e haapa'o ho'i i te mau faaue a te Atua ra, e e mau papû i te faaroo i tei faarohia e outou no te taeraa mai o to tatou Fatu ra, e tae noa-tu i te hopea o to outou ora nei, e pohe mau ia outou e tia'i. E tena na, e te taata e, a haamana'o, ia ore ia pohe » (Mosia 4:30).

- *E riro e mea fifi e aore râ e mea pohe mai te mea e aita outou e ara i te ohipa ta outou e rave ra a faahoro ai outou i te pereoo uira. Nahea te taahiraa 10 i te tauturu ia outou ia ara noa e ia ineine noa i te vahi ta outou e haere ra i roto i te oraraa ?*

- *A papa'i no ni'a i te huru hi'opo'araa ia'na iho. Nahea te hi'opo'araa ia outou iho i te tauturu ia outou eiaha ia topa faahou i roto i to outou mau faatitiraa (e ia pohe) ?*

Te haehaa e te haavîraa ia'na iho

« E ao ho'i to ratou, o te faahaehaa noa ia ratou iho, aore i tuu-u'ana-hia i raro » (Alama 32:16)

- *Te hinaaro e faaore i te mau mana'o ino hou a riro mai ai te reira ei peu ino, o te hoê ia rave'a no te faahaehaa ia outou iho ma te faahepo-ore-hia. A papa'i i to outou hinaaro ia faahaehaa ia outou iho. A tamata i roto i te roaraa o te hoê mahana ia faaore i te mau mana'o ino. Eaha te mau haamaitairaa e roaa ia outou ?*

Oraraa i teie mahana

« Rahi noa-tu te hoê taata i te haamaramaramahia, rahi noa atoa-tu to'na titauraa i te horo'araa o te tatarahapa, e rahi noa atoa-tu to'na tautooraa no te faati'amâ ia'na iho i te hara mai te mea e aita oia e haapa'o i te hinaaro o te ra'i ra... No reira, te mau hara a te taata mata'u-atua e a te taata parau ti'a e faaore-tamau-hia ia no te mea e tatarahapa e e imi tamau noa ratou i te Fatu i te mau mahana atoa e i te mau hora atoa » (Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, buka 3. [1966–73], 3:342–43).

- *Te hoê o te mau maitai rahi roa—i te pae o te feruriraa, te pae o te aau e i te pae varua—o te haapa'oraa ia i te mau parau tumu i faataahia i*

roto i teie mau taahiraa maori râ o te haapiiraa ia outou ia ora i teie mahana. Nahea te taahiraa 10 i te tauturu ia outou ia ora i to outou oraraa hoê hora i te taime hoê mai te mea e, e titauhia ?

• Nahea te iteraa e, e haapa'o noa outou i teie mau parau tumu hoê mahana i te taime hoê, i te tauturu ia outou ?

Tamau-noa-raa i te tatarahapa e i te faaore i te hara

« Ia tatarahapa râ ratou a titau ai ia faaorehia te hara ma te hinaaro mau, ua faaorehia ia te hara » (Moroni 6:8).

• Ia ite ho'i outou e, e faaore pinepine te Fatu i ta outou hara mai ia outou e tatarahapa pinepine ma te hinaaro mau, na te reira ia e horo'a i te ito-ito i roto ia outou ia tamata faahou i te mau taime atoa e ma'iri ai outou i te haapa'o i te evanelia. A papa'i i ta outou tatararaa i te aua o te parau ra e tatarahapa e e titau ia faaorehia te hara ma te hinaaro mau.

Tamau-noa-raa i to outou tupuraa rahi i te pae varua

« Ua hinaaro vau ia riro outou ei feia haehaa, e te auraro, e te maru, e ei feia a'o-ohie-hia ; e te i i te faaoroma'i, e te hitahita ore ; e te au maitai i te mau mea atoa » (Alama 7:23).

• Te taata tei papa'i i te parau tahito ra e « na te rave-tamau-raa e horo'a mai i te maitai roa » aita ia oia i faaite e, eaha te faito faaoroma'i e titauhia no te rave-tamau-raa. Nahea te hi'opo'araa ia outou iho e te faatiti'aifaroraa i te mau mahana atoa i te tape'a ia outou ia tamau noa i te faa-haehaa e i te haamaitai ia outou i te pae varua ?

« Inaha râ, ia tae i te mau mahana hopea ra... o te tae mai i ni'a iho i teie nei fenua, e o te parahi ho'i i ni'a iho i te mau fenua ê ê ra... e taero ia i te parau ti'a ore, e te mau ohipa faufau atoa ra...

« ... Inaha ho'i, o outou atoa te rave i te ohipa ino ra, a tape'a na ia outou iho a maere ai, no te mea, e oto outou ma te pii hua te reo : oia ia, e taero outou, e ere râ i te taero uaina ; e turori outou, e ere râ i te turori taero ava » (2 Nephi 27:1, 4).

« E pô ihora, taero ihora ratou i te riri, mai te taata e taero i te uaina ra ; e ua taoto faahou ihora ratou i ni'a iho i ta ratou mau 'o'e » (Etera 15:22).

- I roto i teie mau irava, te parauhia nei e ua taero te taata eiaha râ i te taero uaina. E mea pinepine te feia e ora nei i te faatitira i te parau i teie huru e, ua « taero eiaha râ i te ava » e aore râ, « ua tahiti roa te ahoaho ». A papa'i i te tahi mau hinaaro to outou ia tape'a tamau noa i te riri e aore râ, i te tahi atu mau mana'o ino.

- Nahea te hamaniraa i te hoê tapura hi'opo'a i te hopea o te mahana i te tauturu ia outou ia upooti'a i ni'a i teie huru hinaaro ?

Haamaitairaa i roto i te roaaraa o te oraraa

« Te vai noa nei to'u hinaaro ia a'o i te feia mo'a i te mau mahana hopea nei i te faufaa ia haapa'o maite i te mau parau tumu o te Evanelia i roto i to tatou nei oraraa, ta tatou peu e ta tatou mau parau e i te mau mea atoa ta tatou e rave ; e e titauhia i te taata tata'i-tahi, i te oraraa taatoa ia tuuhia i roto i te haamaitairaa ia roaa ho'i te ite i te parau mau i roto mai ia lesu Mesia ra » (Brigham Young, Discourses of Brigham Young, ma'itiraa na John A. Widtsoe [1954], 11).

- E nehenehe te raveraa i teie mau taahiraa e faarohia ei 'hoê faaohiparaa' i te mau parau tumu no te evanelia. Nahea te hinaaroraa ia hi'opo'a ia outou iho i te mau mahana atoa i te mau tufaa atoa—te mau ohipa, te mau parau, te mau mana'o, te mau ite e te mau ti'aturiraa—e tauturu ai ia outou ia haamo'a ia outou iho no te haamaitai outou i te taatoaraa o to outou oraraa ?

HEHEURAA O TE TAATA IHO

Parau Tumu Faufaa : A imi na roto i te pure e te feruriraa bobonu ia ite i te hinaaro o te Fatu e ia roaa te puai no te faaohipa i te reira.

A haapii ai e a faaohipa ai matou i te mau taahiraa o te faaoraraa, ua matau e ua au ho'i matou i te hoê oraraa i haamauhia i ni'a i te haehaa e te fariiraa i te hinaaro o te Atua. Ua ore te riri, te mau tau ahoaho a pure ai matou no te taatoaraa, ua pure matou i roto i te hoê huru aau hinaaro mau aore râ te oto i roto ia'na iho. Ua haamata matou i te ora i te hoê oraraa o te faaite i te a'oraa a te peresideni Ezra Taft Benson : « Te uiraa tatau e o te hiti tamau mai i roto i to tatou feruriraa, no ni'a i te mau mana'o atoa e te mau ohipa atoa o to tatou oraraa, teie ia, 'e te Fatu, eaha vau, eaha to oe hinaaro ?' (Te Ohipa 9:6.) Te pahonora e te reira uiraa no roto mai ia i te Maramarama o te Mesia e te Varua Maitai. E fana'o to te feia e ora mai te reira te huru ia faa'ihia to ratou tino i na mea toopiti ra » (« Jesus Christ—Gifts and Expectations », *Ensign*, Titema 1988, 2).

I roto i te taahiraa 11, ua fafau matou i te hoê fafau-raa no te oraraa taatoa, oia ho'i, ia imi i te mahana tata-itahi ia ite i te hinaaro o te Fatu e ia roaa te puai no te rave i te reira. To matou hinaaro rahi roa o te haamaitai ia i to matou aravihi no te farii i te arata'iraa no ô mai i te Varua e ia faatere i to matou oraraa mai te au i te reira mau arata'iraa. Ua riro teie hinaaro ei taa-ê-raa rahi i mua i to matou huru a vai ai matou i roto i to matou faatitiraa.

Ahiri outou mai ia matou atoa, hou a haamata ai outou i te ora ua feruri outou e, e tae mai te tia'iraa, te oaoa, te hau e te tupuraa na roto mai i te hoê mea no te fenua nei. O ava anei, te raau taero anei, te peu taoto-raa te tane e te vahine anei, te hauti moni anei, te haamau'araa ti'a ore anei, te tamaaraa ino anei, e aore râ, te auraa ino anei —noa' tu te huru o to outou faatitiraa—ta outou mau tautoora o te oraraa ia outou i roto i te ao nei ma te taa ore, ma te mo'e e te mo'emo'e. Ia tamata vetahi ê e here ia outou, aita paha outou e ite ra i te reira. Aita roa to ratou here e nava'i. Aita roa hoê mea e haamaha i to outou po'ia. Area râ, na roto i to outou haapa'oraa i te mau parau tumu o te faaoraraa, ua taui a'e ra to outou aau e to outou oraraa.

Ua haamata outou i te haroaroa e i te mauruuru i to outou hinaaro i te Faaora, o Iesu Mesia, e i Ta'na ohipa i roto i to outou oraraa e ia poihere ho'i i te Maramarama o te Mesia. Ua haamata outou i te ite e, aita outou e paraparau nei ia outou iho ana'e, ia ite outou i to outou aau ia arata'i ia outou. I te haamataraa ua feruri paha outou e, e mea huru maaui outou e te ite ore, i teie nei râ, te pure nei outou i te Metua i te i'oa o te Mesia ia fatata atu a'e outou Ia'na ra. Ma te hinaaro mau ua « titau outou i teie nei Iesu, i ta te mau peropheta e te mau aposetolo i papa'i ra » (Etera 12:41).

Te tai'o nei outou i te mau papa'iraa mo'a no te mea te faaite nei te reira Ia'na i roto i te mau mea atoa, te Buka a Moromona iho â râ. I roto i tera e tera iteraa papû, te faataa mai nei te mau peropheta o te Buka a Moromona e, te imiraa e te fariiraa i te hoê haroaroaraa maitai a'e i te Metua, na roto ia i te Varua Maitai. Ua tama ta ho'i outou i te mau papa'iraa mo'a e ua ite outou e, e parau mau te reira. Ua riro a'e ra te pure e te feruri-hohonu-raa ei toto ora no to outou oraraa apî. I te vahi aita e tau'ahia te pure e te feruri-hohonu-raa, area te hinaaro o to outou aau ra o te tuturiraa ia i mua i to Metua i te po'ipo'i e te ahiahi e ia ninii i to outou aau i mua Ia'na ma te mauruuru no Iesu Mesia e no te Varua Maitai.

A haa ai outou i roto i te taahiraa 11, e rahi roa' tu ia to outou ite e, na roto i te Varua Maitai e farii ai outou i te ite e aore râ, i te heheuraa o te hinaaro o te Metua no outou. Na roto i te Taraehara, e roaa ia ia outou te mana (e aore râ, te aroha) no te haapa'o i te hinaaro o te Metua. E ite ia outou e, ua haamaitaihia e ua paturuhia outou na na taata hanahana e toru—te Atua te Metua, Iesu Mesia, e te Varua Maitai—tei hoê i roto i te mana e te ohipa no te faatupu i to outou tahuti ore e to outou ora mure ore.

E tupu outou i te rahi i roto i to outou aravihi no te pato'i i te faahemaraa a tai'o ai outou i te mau papa'iraa mo'a e a pure ai e a feruri hohonu ai outou i ni'a i te reira. E titauhia te faaohiparaa e te faaoroma'i no te haapii ia farii i te heheuraa. E nehenehe outou e faaineine ia outou iho na roto i te tai'oraa i te mau mea i parauhia mai e te mau peropheta e te mau aposetolo e na roto ho'i i te tamataraa i te haapa'o i ta ratou mau haapiiraa. E nehenehe outou e faaineine ia outou na roto i te ineineraa ia farii, ia papa'i, ia feruri, e ia pee i te arata'iraa e fariihia e outou. Mai te mea e, e faaite outou i

te mauruuru i te Fatu no te mau haamaitairaa i fariihia e outou, e tupu ia i te rahi to outou aravihi no te farii i te arata'iraa.

A faatea ê ai outou ia outou i te faatitiraa, e rahi atu ia te maitai o to outou fariiraa i te arata'iraa a te Varua Maitai. Ua haapii mai o Elder Dallin H. Oaks no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti e : « E paruru te Varua Maitai ia tatou eiaha ia vare, no te faatupu râ i taua haamaitairaa nehenehe ra e ti'a ia ia tatou ia rave i te mau mea e titauhia no te tape'a i taua Varua ra. E ti'a ia tatou ia haapa'o i te mau faaueraa, ia pure no te ani i te arata'iraa, e ia haere i te pureraa e e amu i te oro'a mo'a i te mau sabati atoa. E eiaha roa tatou e rave i te hoê mea o te faatea ê i taua Varua ra. E ti'a iho ra ia tatou ia ape i te mau hoho'a faufau, i te ava, te avaava e te raau taero, e ia haapae roa i te ofati i te ture o te viivii ore. Eiaha roa'tu tatou e tuu i roto i to tatou tino e aore râ e rave i ni'a i to tatou tino i te tahi mau mea o te faatea ê i te Varua o te Fatu ma te faaru'e mai ia tatou aore e paruru varua i mua i te haavare » (i roto i te Conference Report, Atopa 2004, 49 ; e aore râ, *Ensign*, Novema 2004, 46).

Ua riro te pure e te feruri-hohonu-raa ei raau no te tinai i te mata'u e te teimaha. « Aita outou i tae i taua vahi iti nei, maori râ na roto i te parau a te Mesia e te faaroo aueue ore ia'na ra, i te ti'aturi-maite-raa i te maitai no'na, no Tei Puai ia faaora » (2 Nephi 31:19). Na roto ana'e i te haereraa mai i te Metua ra na roto ia Iesu Mesia, i To'na ra i'oa, e To'na Varua i ni'a ia outou, e ti'a ai ia outou ia tamau noa i te haere i mua e ia tupu i te rahi i te pae varua. Ua riro te taahiraa 11 ei fafauraa ia haamaitai i to outou auraa i te Atua na roto i te haaraa e hope noa'tu te oraraa no te titau i te arata'iraa i te mau mahana atoa e i te haapa'oraa i te mau faaueraa.

Te mau Taahiraa Ohipa

A haere mai i te Metua ra na roto i te i'oa o Iesu Mesia no te arata'iraa e te mana na roto i te pure mo'emo'e e te feruri-hohonu-raa ; a farii e a tai'o i to outou haamaitairaa patereareha

I roto i te ohipa no te faaoraraa, e rave rahi o matou tei haapii ia ti'a oiio i ni'a i te po'ipo'i e ia imi i te hoê taime maniania ore no te tai'o e no te pure. Mai te mea e, aità outou i na reira'tura, a faanaho i te taime no te pure e no te feruri-hohonu-raa, i te po'ipo'i anei paha. I roto i taua area taime ra e nehenehe ta outou e tuu i te Atua na mua roa, na mua i te tahi atu taata e aore râ, i te tahi atu mea i taua mahana ra. A tuturi i raro mai te

mea e, e ti'ahia i to outou tino. A pure, haapinepine ma te puai, i te Metua, ma te titau i te Varua ia arata'i ia outou (a hi'o Roma 8:26). I muri iho, a tai'o, ma te faaohipa i te mau papa'iraa mo'a e te mau haapiiraa a te mau peropheta no teie anotau no te arata'i i to outou feruri-hohonu-raa. A tai'o pinepine i to outou haamaitairaa patereareha. Na roto i te pure a feruri maite i ni'a i te arata'iraa e itehia ia outou i roto. (Mai te mea e, aita outou i farii i te hoê haamaitairaa patereareha, a paraparau i to outou episekopo no ni'a i te fariiraa i te hoê haamaitairaa patereareha.)

E riro â te papa'iraa ei mauhaa puai no te faaite i to outou iho mana'o e no te hi'opo'a a papa'i ai outou i to outou mau mana'o e te mau feruriraa i roto i te hoê buka aamu. E nehenehe atoa ta outou e tapa'o i te mau mana'o a'o, te mau mana'o tamahanahana e te mau mana'o paari o te hiti mai na roto i te Varua Maitai.

Ia hope ana'e teie taime faufaa rahi o te feruri-hohonu-raa i te vahi mo'emo'e, eiaha e faaea i te pure. E riro mai te pure muhu ore, i roto i te hohonuraa o to outou aau e te feruriraa, ei rave'a feruriraa na outou i roto i te roaraa o te mau mahana. I roto i to outou auraa e vetahi ê, a rave ai outou i te mau faaotiraa, no te arai i te mau mana'o e te mau faahemaraa—a paraparau i te Fatu. A ani e a titau i To'na Varua ia parahi tamau noa i piha'iho ia outou, ia arata'ihia ho'i outou ia rave i te ohipa ti'a. (A hi'o Salamo 46:1 ; Alama 37:36-37 ; 3 Nephi 20:1.)

A feruri hobonu i roto i te roaraa o te mahana i ni'a i te mau papa'iraa mo'a e i te tahi atu mau papa'iraa ; a pure tamau noa

I roto i te mau huru e rave rahi, ua riro te taahiraa 11 ei puoiraa maere ore no ta outou mau tautooraa i roto i te taahiraa 10 no te ite-tamau-raa outou i te parau mau i roto i to outou oraraa. Ia faanahonaho ana'e outou i to outou mahana, a hi'o i ta outou mau ohipa, e a haere i ni'a i te ro'i i te pō, e a vahiho i to outou mafatu i roto i te pure tamau noa i te Atua. Te tahi mana'o o te raveraa ia i te hoê mana'o mai roto mai i te mau mea ta outou i tai'o i te po'ipo'i e a feruri hohonu pinepine i ni'a i te reira i roto i ta outou mau ohipa no te reira mahana. E tauturu teie huru raveraa ia outou ia tape'a noa i to outou varua i ni'a i te parau mau.

Te hinaaro haapa'o ore, e huru ia tera no tatou te taata nei, area râ, na roto i te hi'oraa ia Iesu Mesia e i te hoho'a Ta'na i faaite mai, e iteahia ia ia outou te haehaa no te auraro tamau noa i te Metua. E ti'a ia ia outou ia parau, mai te Faaora, ma te hinaaro mau e « ia tupu to

Oe hinaaro » (Mataio 26:42) i roto i te roaraa o te mahana. Na te Maramarama o te Mesia e arata'i ia outou e e faaineine ia outou no te farii i te auhoaraa o te Varua Maitai. Ei reira ho'i e vai tamau rahi mai ai te auhoaraa o te Varua Maitai, e i reira ho'i to outou ti'araa ia ite e ia faaite papū i te parau mau e tupu ai i te rahi.

Te Haapiiraa e te Haroaroraa

A tai'o i teie mau irava e teie mau faahitiraa parau no roto mai i te feia faatere o te Ekalesia. E faarahi te reira i to outou haroaroraa e e tauturu ia outou ia haapii mai. E nehenehe ta outou e faaohipa i teie mau irava, te mau faahitiraa parau e te mau uiraa no te feruri honu na roto i te pure, no te haapii ia outou iho, e no te aparauraa i roto i te pūpū.

A haafatata i piha'iho i te Fatu

« A haafatata mai ia'u nei e e haafatata atu ia vau ia outou na ; a imi itoito noa mai ia'u nei e e ite mai ho'i outou ia'u ; a ani mai, e e farii ia outou ; a patoto mai e e iritihia'tu ia ia outou na » (PH&PF 88:63).

- *E auraro te Fatu i to outou hinaaro e i to outou ti'amâraa. E faati'a Oia ia outou ia ma'iti i te haafatata'tu la'na ma te faahepo ore. E haafatata mai Oia ia outou mai te mea e, e ani outou la'na ia haafatata mai. A papa'i e mea nahea outou i te haafatata'tu la'na i teie mahana.*

Te auu mehara

« Eiaha e tutuu i te pure. E haamaitai i te Atua i te mau mea atoa ra, o to te Atua ia hinaaro i te Mesia nei ia Iesu, ia outou na. Eiaha e tini i te Varua ra » (1 Tesalonia 5:17–19).

- *la haamana'o ho'i outou i te haamauuruu no te mau mea atoa i roto i to outou oraraa, tae noa'tu i te mau mea aita outou i maramarama, ei reira ia outou e vai taamu-noa-hia ai i te Atua ra, ta Paulo ho'i i parau ra e, « eiaha e tutuu i te pure ». A tamata i te haamaitai i te Atua i te roaraa o te mahana. Eaha ta teie huru peu e faatupu i ni'a i to outou haafatataraa i te Varua ?*

Ia popou i te parau a te Mesia

« Te parau atu ra te mau melahi na roto i te mana o te Varua Maitai; no reira e parau ai ratou i te parau a te Mesia. I parau ai ho'i au ia outou na, a popou na outou i te parau a te Mesia : inaha ho'i, e faaite te parau a te Mesia ia outou i te mau mea ta outou e haapa'o » (2 Nephi 32:3).

- *I roto i teie irava, ua haapii mai Nephi e, ia popou ho'i outou i te parau a te Mesia ra, e arata'i ia te reira ia outou i roto i te mau mea atoa e titauhia ia outou ia ite e ia rave. A feruri na eaha ra ia te*

huru ia haere lesu Mesia na pihā'īho ia outou e ia paraparau mai Oia ia outou i te taatoaraa o te mahana. A papa'i i te mau mana'o o te tupu mai ia feruri ana'e outou no ni'a i teie hoho'a.

« Te parau atu nei au ia outou na e, na roto i te Varua Maitai o te Atua i ite ai au i te reira. Inaha ho'i, i haapae a'e nei au i te maa, e i pure a'e nei ho'i au i na mahana e rave rahi, ia itea taua mau mea nei ia'u iho. E te ite maite nei au e, o te parau mau ia ; na te Fatu na te Atua iho ho'i i faaite mai ia'u i te reira i to'na ra Varua Maitai ; o te Varua heheuraa parau teie tei roto ia'u nei » (Alama 5:46).

- *Ua faaite papū o Alama e, ia pure e ia haapae ana'e oia i te maa, e rahi atu to'na aravihi ia farii i te heheuraa. Te haapaeraa i te mea i faatīi ia outou, e au ia te reira mai te hoē haapaeraa i te maa. A papa'i e mea nahea te haapaeraa i faarahi i to outou aravihi ia farii i te varua o te heheuraa.*

Heheuraa a te taata iho

« Ua parau te Faaora e 'e faaite au ia oe i roto i to oe ferurira e i roto i to oe aau na, na roto i te Varua Maitai' (PH&PF 8:2, faahauhia te papa'iraa opa)... E mea papū maitai te hoē iteraa i roto i te aau. E nehenehe e faaroohia e aore râ, e itehia e e papa'ihia te mau parau papū maitai, mai te huru ra e, e mea parauhia mai te mau arata'iraa. Te hoē faaiteraa i roto i te aau e iteraa rahi ia » (Richard G. Scott, « Helping Others to Be Spiritually Led », Doctrine and Covenants and Church history symposium, 11 no atete 1998, 2).

- *Ia rahi ho'i to outou haroaroa i te parau no te heheuraa a te taata iho, e pinepine ia outou i te ite i te reira, e i roto i te mau huru rau atu â. A papa'i e mea nahea to outou iteraa i te mau faaiteraa e te mau heheuraa no ô mai i te Fatu ra.*
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

« Tera mana'o e, e nehenehe te tai'oraa i te papa'iraa mo'a e horo'a mai i te faaururaa e te heheuraa, o te haapapūraa te reira e, te papa'iraa mo'a, e ere ia no te taima noa a papa'ihia ai, no te taata tai'o atoa râ o teie anotaau. Hau roa'tu, na roto i te tai'oraa i te papa'iraa mo'a, e horo'a atoa mai te reira i te heheuraa no ni'a i te mau huru mea atoa ta te

TAVINIRAA

Parau Tumu Faufaa : No te mea ua roaa ia outou te hoê araraa i te pae varua na roto i te Taraehara a Iesu Mesia, a faaite i te reira poro'i ia vetahi ê, e a faaohipa i te reira mau parau tumu i roto i te mau mea atoa ta outou e rave.

E tauturu te taviniraa ia outou ia tupu i te rahi i roto i te maramarama o te Varua i roto i te roaraa o to outou oraraa. I roto i te taahiraa 10, ua haapii mai outou ia hi'opo'a i to outou oraraa i te mau mahana atoa e ia amo i te hopoi'a o ta outou mau ohipa i rave. I roto i te taahiraa 11, ua haapii outou ia haamana'o i te Faaora i tera e tera taime ia roaa ho'i ia outou te arata'iraa tamau a te Varua Maitai. I roto i te taahiraa 12 o te parau ia no te toru o te tutau—te taviniraa ia vetahi ê—na te reira e haapapû i te hoê faaoraraa tamau e te hoê matararaa o te hara.

Ia haere outou i rapae ia outou iho e ia tavini e ti'a ai, ei reira outou e vai ti'amâ noa ai i te faatitiraa. Ta te araraa i te pae varua e faatupu o te hinaaro tauturu ia ia vetahi ê.

E poro'i no te tia'i ta outou no te tahi atu mau taata i roto i te faatitiraa, no te mau taata atoa tei oto e tei pe'ape'a e o tei hinaaro ia feruri ia faaohipa i te rave'a a te varua no te tau i to ratou oraraa, e no te mau taata atoa e titau nei i te parau mau e te parau ti'a. Teie taua poro'i ra, oia ho'i, e Atua semeio te Atua, mai te mata-mua mai â (a hi'o Moroni 7:29). Te faaite nei to outou oraraa i te reira. Te riro nei outou ei taata apî na roto i te Taraehara a Iesu Mesia. E mea maitai a'e ta outou faaiteraa i teie poro'i na roto i ta outou mau tautooraa no te tavini ia vetahi ê. A tavini ai outou, e haapuiahia e e faahohonuhia ia to outou haroaroa e to outou ite.

Te faaiteraa i to outou iteraa papû no ni'a i To'na maitai e To'na aroha, o te hoê ia o te mau taviniraa fau-faa roa ta outou e nehenehe e horo'a. Te amaraa i te hopoi'a a vetahi ê na roto i te mau ohipa maitai e na roto i te taviniraa horo'a noa, e tuhaa ia te reira no to outou oraraa apî ei pipi na te Mesia ra (a hi'o Mosia 18:8).

Ua haapii mai te peresideni Ezra Taft Benson e : « Te mau tane e te mau vahine o te faafariu i to ratou oraraa i te Atua ra, e ite ia ratou e, e rahi atu â te mau mea

Ta'na e nehenehe e rave i roto i to ratou oraraa i ta ratou iho e nehenehe e rave. E faarahi Oia i to ratou oaoa, e faaano i ta ratou hi'oraa, e horo'a i te anaanatae i to ratou feruriraa, e faaetaeta i to ratou mau uua, e faateitei i to ratou varua, e faarahi i to ratou mau haamaitairaa, e faarahi i ta ratou mau rave'a, e tamahanahana i to ratou varua, e faatupu i te hoa, e e ninii mai i te hau. O tei horo'a i to'na ora no te tavini i te Atua ra e itehia ia ia'na te ora mure ore » (« Jesus Christ—Gifts and Expectations », *Ensign*, Titema 1988, 4).

A imi na roto i te pure i te mau rave'a no te tavini, ma te titau tamau noa ia arata'ihia outou e te Varua Maitai. Mai te mea e, e hinaaro mau to outou, e itehia ia ia outou e rave rahi mau rave'a no te faaite i te mau parau tumu varua tei apohia mai e outou. E itehia ia outou te mau rave'a no te faaite i to outou iteraa papû ia vetahi ê e tae noa'itu i te mau rave'a no te tavini ia ratou na roto i te tahi atu mau rave'a e rave rahi. A tavini ai outou ia vetahi ê ra, e vai noa ia te haehaa i roto ia outou na roto i te faatumuraa i ni'a i te mau parau tumu o te evanelia e i ni'a ho'i i te mau ohipa ta outou i apo mai. I reira ana'e outou e ite papû ai e, e mea maitai ta outou mau opuaraa e te faaururaa. A haapapû i te horo'a hua noa ma te ore e tia'i i te hoê hopea taa ê. A faatura i te ti'amâraa o vetahi ê. A haamana'o e ua ino na te rahiraa o tatou hou a ineine ai tatou i te tai'o e i te faaohipa i teie nei mau parau tumu. E parau atoa te reira no te rahiraa o te feia e hinaaro i te tauturu.

Ia ite ana'e outou i te tahi atu mau taata te ora nei i roto i te faatitiraa e aore râ, te mau taata tei herehia e ratou, e hinaaro paha outou e faaite ia ratou i teie buka arata'i e i te LDS Family Services Addiction Recovery Program (Ohipa Taviniraa a te Utuafare Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei, Faanahoraa No te Ora i te Faatitiraa). Mai te mea e, e hinaaro ratou e paraparau, a vaiho ia ratou ia paraparau. A faati'a i te tahi mau aamu to outou no te faaite ia ratou e, ua taa maitai outou i te mau mea ta ratou e parau ra. Eiaha e a'o e aore râ, e tamata i te faaafaro ia ratou. A faaite noa ia ratou i te faanahonahoraa e i te mau parau tumu pae varua tei haamaitai i to outou oraraa.

E ite paha outou e, mai te mea e, aita te hoê taata faatitihia i ineine no te farii ia pee i teie mau parau tumu no te pae varua, penei a'e te hoê ia melo o te utuafare e aore râ, te hoê hoa o te taata faatitihia o te farii. E nehenehe e

parau e, te mau taata atoa e ora nei i roto i teie anotau ati rahi e o te haapii e o te faaohipa i te mau parau tumu o te evanelia, e maitai ia ratou. I te tahi taime e riro paha outou i te faauruhia ia horo'a na te hoê taata i teie buka arata'i e tae noa'tu i te Buka a Moromona. Mai te mea e, e na reira outou, te horo'a ra ia outou i te mau mauhaa tei tauturu ia outou ia patu faahou i to outou oraraa na roto i te haereraa mai i te Mesia ra.

Ia rave ana'e outou i te hoê ohipa no te tahi atu taata e aore râ, ia faaite ana'e outou i te poro'i o te tia'i e te faaoraraa, eiaha outou e faati'a i te hoê taata ê atu ia turu'i rahi roa mai i ni'a ia outou. Ta outou hopoi'a o te faaitoitoraa ia ia vetahi ê o te rohi nei no te fariu ti'a i ni'a i te Metua i te Ao ra e i te Faaora no te ani i te arata'iraa e i te mana. Taa ê noa'tu te reira, eiaha outou e faataupūpū i te faaitoito ia ratou ia fariu ti'a atoa i ni'a i te mau tavini o te Fatu i haamanahia. E nehenehe te mau haamaitairaa rahi e fariihia mai ô mai i te Fatu ra na roto i te feia tei mau i te mau taviri o te autahu'araa.

A tamata ai outou i te tauturu ia vetahi ê, e mea ti'a ia ia outou ia ite e, e mea fifi roa no ratou ia vai noa i roto i te faaoraraa mai te mea e, aita te mau melo o te utuafare e paturu mai ia ratou e aore râ, aita ratou e ite e, e taime roa to taua faaoraraa ra. Tera râ, e ora te mau huru taata atoa, noa'tu te huru o vetahi ê—noa'tu e, e mau taata fatata roa.

A hopoi ai outou i te poro'i o te faaoraraa na roto i te mau parau tumu o te evanelia, e faaoroma'i e e marū to outou e ti'a ai. Aita e parahiraa i roto i to outou oraraa apî no te tau'a ia outou ana'e e aore râ, no te mana'o faateitei. Eiaha e haamo'e e, e mea nahea mai outou te haereraa mai, e e mea nahea to outou faaora-raa-hia i te aroha o te Atua. E na reira atoa o Iesu Mesia i ni'a i te mau huru fifi atoa no te feia e tatarahapa e e fariu ti'a Ia'na ra (Mosia 29:20).

I roto i to outou oaoa ia tauturu ia vetahi ê, a ara maitai ia vai noa te au maite i rotopu i ta outou ohipa faaiteraa i te poro'i e ta outou ohiparaa i ni'a i ta outou iho faanahonahoraa. Ta outou ohipa matamua o te tamau-noa-raa ia outou iho i te faaohipa i teie mau parau tumu. Ia aifaito noa te maitai o ta outou mau tautooraa no te faaite i teie mau mana'o ia vetahi ê, e te tape'a-noa-raa outou i te faaoraraa.

Teie mau parau tumu ta outou i apo mai e i faaohipa no te upooti'a i ni'a i to outou faatitūraa o te mau parau tumu atoa ia o te arata'i ia outou i roto i te mau huru faito atoa o to outou oraraa no te haa ia au i te faanahoraa a te Fatu. Na roto i te faaohiparaa i teie mau parau

tumu o te evanelia, e nehenehe ia outou e tamau noa e tae roa'tu i te hopea mai ta te Fatu i faaue mai ra, e e nehenehe ta outou e rave i te reira ma te oaoa.

Te mau Taahira Ohipa

A faaite i te iteraa papû i mua i te taata ; a faananea i te mau piiraa e te mau tarenî na roto i te taviniraa ia vetahi ê ; a faatere i te pô utuafare e te pure utuafare ; a faaineine no te haere i te hiero e ia haamori i reira

E ere to outou iteraa papû no ni'a i te here e te maitai o te Metua i te Ao ra e o Ta'na Tamaiti Here o Iesu Mesia, i te hoê noa haapiiraa. Ua riro mai ra te reira ei ohipa mau. Ua tamata outou iho i te reira. A ite a'e ra outou i To'na here ia outou, ua ite a'e ra atoa outou i To'na here ia vetahi ê.

Ua haapii mai te peresideni Howard W. Hunter e, « o tatou o tei rave i te Taraehara, tei raro a'e tatou i te faaueraa ia faaite i te iteraa papû haavare ore no ni'a i to tatou Fatu e te Faaora » (« The Atonement and Missionary Work », haapiiraa na te mau peresideni misioni apî, 21 no tiunu, 1994, 2).

A faaite i to outou iteraa papû i to outou utuafare na roto i te parau e na roto i te ohipa i roto i to outou iho utuafare. A faaite i te iteraa papû i roto i te mau pô utuafare tamau, te pure utuafare, e te tai'oraa i te mau papa'iraa mo'a e te utuafare. A faaite i te iteraa papû ia amui ana'e outou i to outou utuafare i roto i te mau ohipa taviniraa e ia ora ho'i outou i to outou oraraa mai te au i te Mesia ra. E nehenehe atoa ta outou e faaite i te iteraa papû i roto i te mau pureraa a te Ekalesia, mai te mau pureraa haapaeraa maa e te iritiraa mana'o e aore râ, i roto i te mau piha haapiiraa e aore râ, a rave ai outou i te ohipa na te Ekalesia.

A faananea i te mau piiraa o te Ekalesia ta outou i farii. Mai te mea e, aita ta outou e hopoi'a i roto i ta outou paroita e aore râ, i te tītī, a faaite i to outou episekopo e, ua ineine outou no te tavini. E nehenehe atoa ta outou e haamaitai ia vetahi ê na roto i te haaraa i roto i te ohipa aamu utuafare e na roto i te faaineineraa ia haamori e ia tavini i roto i te hiero e ia rave i te mau fafauraa i reira e te Fatu. Ua haapii mai te peresideni Gordon B. Hinckley e, « Te ohipa o te hiero o te hotu ia o ta tatou mau haapiiraa e te ohiparaa » (i roto i te Conference Report, Atopa 2005, 3 ; e aore râ, Ensign, Novema 2005, 4). Na te mau parau tumu i haapiihia i roto i teie buka arata'i e arata'i ia outou i te hiero ; na te reira e faarahi i to outou hinaaro ia tavini i reira.

Noa'tu e ua mana'ō paha outou na mua'e e eita te reira e tupu, i teie nei rā, e nehenehe ta outou e feruri e, e tomo outou na te mau uputa o te hiero mo'a, ma te farii i te hau rahi i reira, e ma te haafatata roa i te Fatu i roto i To'na ra fare. I roto i te hiero, e itehia ia ia outou te puai varua no te tamau noa i te haere i roto i to outou faaoraraa. Ua faaite papū mai o Elder Joseph B. Wirthlin no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti e : « E nehenehe te rave-tamau-raa i te ohipa hiero e horo'a mai i te puai i te pae varua. E nehenehe te reira e riro ei tutau i roto i te oraraa i te mau mahana atoa, ei pū no te arata'iraa, no te parururaa, no te hau e no te he-heuraa » (i roto i te Conference Report, Eperera 1992, 123 ; e aore rā, *Ensign*, Me 1992, 88).

A tavini ia vetahi ê o te rohi nei i roto i te faatitiraa na roto i te faaiteraa ia ratou i te mau parau tumu o te faaoraraa ; a faaohipa i teie mau parau tumu i roto i te mau huru faito atoa o te oraraa

Te horo'a nei te The LDS Family Services Addiction Recovery Program (Ohipa Taviniraa a te Utuafare Feia Mo'a i te mau Mahana Hopea nei, Faanahoraa No te Ora i te Faatitiraa) i te mau rave'a faahiahia no te tavini. E nehenehe ta outou e tavini ia vetahi ê na roto i te haereraa i te mau pureraa e te faaiteraa i to outou mau iteraa, te faaroo e te tia'i. E nehenehe ta outou e paturu ia vetahi ê e ia faaitoito ia ratou.

A faaohipa ai outou i te mau parau tumu o te evanelia, ua haapii mai outou e, no te mau huru faito oraraa atoa te Taraehara. Ua faaite papū mai te peresideni Boyd K. Packer no te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo e : « No te tahi mau tumu te feruri nei tatou e, i te hopea ana'e o te oraraa tahuti nei e faaohipahia ai te Taraehara a te Mesia, no te faaora i te hi'araa, i te pohe varua. Ua hau roa'tu ia i te reira. E mana te reira no te mau taima atoa o te titauhia i te mau mahana atoa o te oraraa. Ia mauui tatou e aore rā, ia ahoaho e aore rā, ia ati roa i te hara e aore rā, i te teimaha o te pe'ape'a, e nehenehe Ta'na e faaora ia tatou » (i roto i te Conference Report, Eperera 2001, 28 ; e aore rā, *Ensign*, Me 2001, 23).

E nehenehe ta outou e faaite i teie poro'i ia vetahi ê na roto i to outou hi'oraa maitai e ta outou mau parau faaitoito. Ia farerei ana'e outou i te taata i roto i te hoê mahana, a aroha ia ratou ma te mata ataata. A faaite i te mauruuru ia ratou no te ohipa ta ratou e rave ra. Ia tae i te taima au, a faaite i te iteraa papū no te tia'iraa e roaa mai na roto i te Taraehara a Iesu Mesia.

Te Haapiiraa e te Haroaroaraa

E tauturu te mau papa'iraa mo'a e te mau haapiiraa a te feia faatere o te Ekalesia ia outou ia tamau noa i to outou faaoraraa. A tai'o i teie mau irava e teie mau faahitiraa parau i muri nei. A faaohipa i te reira no te feruri hohonu na roto i te pure, no te haapii ia outou iho, e no te aparauraa i roto i te pūpū.

Faafariuraa e te faaoraraa

« Te auraa o te parau faafariuhia, o te fariu-ê-raa ia i te hoê ti'aturiraa e aore rā, i te hoê ohipa e ia fariu atu i ni'a i te tahi. Te faafariuraa o te hoê ia tauraa i te pae varua e i te pae morare. Aita te faafariuraa e titau ia farii ia lesu e Ta'na mau haapiiraa i roto noa i te mana'ō, e titau atoa rā te reira i te hoê faaroo puai i roto la'na e i Ta'na evanelia—te faaroo o te faatupu i te tauraa, te tauraa te hoê taata i to'na haroaroaraa i te auraa o te oraraa, e i to'na haapa'ō i te Atua i roto i te maitai, i te mana'ō e i te huru » (Marion G. Romney, i roto i te Conference Report, Guatemala Area Conference 1977, 8).

- *Ua a'ō te Faaora ia Petero e, ia faafariuhia mai oia ra, e faaitoito oia i to'na mau taea'e (a hi'ō Luka 22:32). A papa'i i te tatararaa a te peresideni Romney no ni'a i te faafariuraa e e mea nahea te reira i te tu'ati i ni'a i to outou iteraa i roto i te faaoraraa.*
- *Eaha to outou mana'ō no ni'a i te faaitoitoraa ia vetahi ê i roto i to ratou faaoraa mai roto mai i te faatitiraa ?*

Haereraa rahi i mua na roto i te mau tahairaa ha'iha'i

« No reira eiaha e rohirohi i roto i te ohipa maitai, no te mea te haamau atu nei outou i te niu no te hoê ohipa rahi roa. E na roto i te mau mea iti nei e tupu mai ai tei rahi roa ra » (PH&PF 64:33).

- *A papa'i i to outou mau mana'ō a feruri ai outou ia haapa'ō i teie mau parau tumu i roto i te mau huru faito atoa o to outou oraraa. Nahea te iteraa e, na roto i te mau taahiraa iti nei e oti ai te mau ohipa rarahi, i te tauturu ?*

Faaitoitoraa ia vetahi ê

« O teie ĩa to’u oaoaraa, peneia’e o te riro vau ei mauhaa i te rima o te Atua e arata’ihia’i te hoê taata i te tatarahapa ; o te reira ĩa to’u oaoaraa.

« E inaha, ia ite au i to’u ra mau taea’e e rave rahi i te aau tatarahapa mau ra, e i te haereraa mai i te Fatu i to ratou Atua, ua ĩ roa to’u aau i te oaoa i reira; e ua haamana’o ho’i au i ta te Fatu i rave mai ia’u ra ; oia ĩa, ua faaroo mai oia i ta’u ra pure ; e i reira ho’i au i haamana’o ai i to’na ra rima aroha i faatorohia mai ia’u nei ra » (Alama 29:9–10).

- *Ua haapĩi mai tatou e, e mea faufaa roa no te faaoraraa ia vai to tatou hinaaro e faaite i to tatou iteraa papũ no ni’a i teie mau parau tumu. Nahea te faaiteraa i to outou iteraa i te tauturu ia outou ia vai paari noa i roto i to outou faaoraraa ?*

« (E teie nei, no te mea) ua au ia outou ia oto, a oto ai te feia oto ra ; oia ĩa, e ia haamahanahana ia ratou i tei au ia haamahanahanahia ra, e ia ti’a ei ite o te Atua i te mau mahana atoa, e i te mau mea atoa, e i roto i te mau vahi atoa ta outou e parahi ra, e ia

tae noa’tu i te poheraa, ia faaorahia outou e te Atua, e ia amuihia i roto i to te ti’a-faahou-raa matamua, ia noaa te ora mure ore ia outou—

« E teie nei, te parau atu nei au ia outou e, mai te mea i hinaarohia teie e to outou aau, eaha te mea e ore e au ai ia outou ia bapetizohia i te i’oa o te Fatu ei faaite i mua ia’na e, i faaau outou i te hoê faufaa ia’na ra, ia haamori atu outou ia’na, e ia haapa’o i ta’na ra mau faaue, ia rahi atu ta’na niniiraa mai i to’na Varua i ni’a ia outou ? » (Mosia 18:9–10).

- *E tauturu to outou iteraa i te faatĩĩraa ia outou ia faaitoito i te feia e aro nei i te faatĩĩraa ; na to outou iteraa i roto i te faaoraraa e tauturu ia outou ia tamahanahana ia ratou. A papa’i i to outou hinaaro rahi e i to outou aravihi ia riro ei ite no te Atua mai te taime a pee ai outou i te mau taahiraa o te faaoraraa.*

Taviniraa na roto i te tautururaa a te Fatu

« Ua ma’iti te Faaora i te mau taata paruparu no te haapĩi i te e’a e tae atu ai i te maitai roa ra. Ua na reira oia i tahito ra ; e te na reira ra oia i teie nei » (Thomas S. Monson, i roto i te Conference Report, Eperera 2004, 19 ; e aore rã, *Ensign*, Me 2004, 20).

- *I te tahi taime e uiui tatou e, ua ineine anei tatou no te faaite i te faaoraraa ia vetahi ê no te mea aitã tatou i faaohipa maitai atu ra i teie mau parau tumu. Nahea te iteraa outou e, e ohipa te*

Faaoa na roto i te mau taata paruparu, i te tamarû i to outou mata'u ?

Te mana o te Atua no te faaoaraa

« Aore ho'i au i haama i te evanelia o te Mesia ra : no te mea, o te mana ia o te Atua, ia ora te feia atoa i faaroo ra » (Roma 1:16).

- *A papa'i i to outou mau mana'o e to outou mau feruriraa a hi'o ai outou i muri e a feruri ai e, e titaugia te iteraa pae varua no te tauturu ia outou ia upooti'a i ni'a i to outou faatitiraa. A papa'i i te tahi mau feruriraa haaparuparu o ta outou paha e parau ia vetahi e e, ua ora outou na roto i to outou faaohiparaa i te mau parau tumu o te evanelia a te Mesia.*

« A haere oe i ta oe haereraa i te vahi ta'u i hinaaro ra, e e horo'ahia'tu ia oe e te Faa'o i te ohipa ta oe e rave e i te vahi ho'i ta oe e haere ra.

« A pure tamau noa, oi tomo atu ai oe i roto i te faahemaraa e e mo'e atu ai to oe ra utu'a.

« A faaitoito noa oe e tae noa'tu i te hopea, e inaha, tei pihai' i iho ia vau ia oe na. E ere teie nei mau parau i ta te ho'e taata e a ore ra i ta te mau taata'toa, no'u nei ra, oia o Iesu Mesia, to oe nei Faaoa, na roto i te hinaaro o te Metua » (PH&PF 31:11-13).

- *Ua i roa te mau papa'iraa mo'a i te arata'iraa no te feia e hinaaro e tape'a noa i te huru oraraa pae varua o te faaho'i ia ratou i mua i te Atua. Eaha te arata'iraa papu maitai ta outou e ite nei i roto i teie mau irava ?*

This image shows a blank page from a notebook or journal. The page is ruled with horizontal lines, with approximately 28 lines on each of the two columns. The lines are a light brown or tan color. The page is framed by a thin, slightly thicker brown border. On the right side of the page, there is a decorative vertical strip. This strip features a green leaf pattern, possibly a large leaf with prominent veins, set against a light, textured background. The overall appearance is that of a clean, unused page in a notebook. The page number 78 is printed in the bottom left corner.

TE EKALESIA A
IESU MESIA
I TE FEIA MO'A
I TE MAU MAHANA
HOPEA NEI

TAHITIAN

